

konty i' 1'95

poprzedni nr 26-164
1.10.103
EK.

latem
Zofia Witkowska,

87-100 Toruń

Andrzej Banasiak

81-030 Gdynia

Toruń
AK t. naucz.

† Banasiak Halina
z d. Kosmowska
ps. „Lilka”

UK-164/164 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Banasick Halima.....

T.N-164/164 Pom.....

Tomis A.R. t. mawz.....

- I./1. Relacja k. 7 s. 1-8
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora 1 1
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora 2 1-2
- II. Materiały uzupełniające relację 3 1-3
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne ...- wiersze k. 91 s. 1-92
- IV. Korespondencja
- 1). uzupeł. relacje k. 2 s. 1-2
- 2). z m. drina k. 7 s. 1-7
- .....
- V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 28
- VI. Fotografie dzieci i monografii

1/1. Relacja - Banasiak Halina

1. Relacja Zofii Wilkowskiej o matce z 25.01.1977r., oryg. rękop. + odpis. k. 3 s. 1-3
2. Relacja - nota biograficzna Anny Paszkowskiej z 13.12.1997r. o Halinie Banasiak, oryg. rękop. + odpis odpis Leg. k. 3 s. 4-7
3. Relacja o Halinie Banasiak spisana przez Elżbietę Zawacką, oryg. rękop. k. 1 s. 8

Relacja p. Zofii Wilkińskiej, Tomini, ul. Bemie 40/3
o matce siołce Banasiakowej, autorce wierszy obozowych

I odpowiedź na list pismem, nieo danych o matce
mojej Halinie Banasiakowej

I Dane osobiste:

1. Banasiak Halina z d. Kosmowska
2. ur. 9. III. 1913 r. w Rosławcu pow. Wągrowiec
Zmarła 3. VI. 1945 r. w Malmö - w Szwecji - tam też jest
pochowana.
3. -
4. Mogła być lekarzem - zmarła 8. III. 1945 r. w Tomini.
5. Ukazywała się w Humanistycznym Uniwersytecie Poznańskim
- była nauczycielką.
6. -

- II 1. Do czasu rozprawy sądowej pracowała w Szkole Kan-
clerów w Tomini - była naucz. j. polskiego.
2. -

III 5. Amantowana została chyba około roku 1943. Do aresztu-
lenia wzięta w okresie koncentracji w Stutthofie.

IV 1. Tytuł Śniadeckiego rapu

Wiele może Pani pomóc. To co wiedziałam podać
Zofie Hillebrand [Wilkińska]

Na dupie wieloletnie przeżycie z Niemcami w czasie - moje zdobyc
jennie odpowiedź na niektóre pytania Włoc.

Pieczętka:

Archiwum:
Elżbiety Zawadzkiej
poz. 164/Pom.
data wpływu: 30.I.77

Toruń 25.I.77r.

Relacja p.Zofii Wilkińskiej, Toruń, ul.Bema 40/3
o matce Lilce Banasiakowej, autorce wierszy dbezowych

W odpowiedzi na list przesyłam nieco danych o matce mojej Halinie Banasiakowej.

I. Dane osobiste:

1. Banasiak Halina z d.Kosmowska
2. Ur. 9.III.1913r. w Roszkowie pow.Wągrowiec
Zmarła 3.VI.1945r.w Malmo w Szwecji - tam też jest pochowana.
3. -
4. Mąż był lekarzem- zmarł 8.III,1946r. w Toruniu.
5. Ukończyła Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Poznańskiego - była nauczycielką
6. -

- II 1.Do czasu rozpoczęcia wojny pracowała w szkole Handlowej w Toruniu,
była naucz.j.polskiego
2.-

III.

5. Aresztowana została chyba około roku 1943r. Do wyzwolenia więziona w obozie koncentracyjnym w Stutthofie

V.1. Tylko świadectwo zgonu

Niewiele mogę Pani pomóc.To co wiedziałam podałam.

Podpis
/podpis nieczytelny/

Na Święta wielkanocne przyjedzie z Niemiec rodzina - może zdobęde jeszcze odpowiedzi na niektóre pytania.

/podpis nieczytelny/

Za zgodność:

FUNDACJA
„Archiwum Pamiątek Armii Krajowej”
ul. Piekary 14, tel. 271-86
87-100 TORUŃ

- Odpis -

Rel.164/Pom.

Pieczątka:

Archiwum:
Elżbiety Zawadzkiej
poz. 164/Pom.
data wpływu: 30.I.77

Toruń 25.I.77r.

Relacja p.Zofii Wilkińskiej, Toruń, ul.Bema 40/3
o matce Lilce Banasiakowej, autorce wierszy obozowych

W odpowiedzi na list przesyłam nieco danych o matce mojej Halinie Banasiakowej.

I. Dane osobiste:

- 1. Banasiak Halina z d.Kosmowska
- 2. Ur. 9.III.1913r. w Roszkowie pow.Wagrowiec
Zmarła 3.VI.1945r.w Malmo w Szwecji - tam też jest pochowana.
- 3. -
- 4. Mąż był lekarzem- zmarł 8.III,1946r. w Toruniu.
- 5. Ukończyła Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Poznańskiego - była nauczycielką
- 6. -

- II 1.Do czasu rozpoczęcia wojny pracowała w szkole Handlowej w Toruniu,
była naucz.j.polskiego
- 2.-

- III. 5. Aresztowana została chyba około roku 1943r. Do wyzwolenia więziona w obozie koncentracyjnym w Stutthofie

V.1. Tylko świadectwo zgonu
Niewiele mogę Pani pomóc.To co wiedziałam podałam.

Podpis
/podpis nieczytelny/

Na Święta wielkanocne przyjedzie z Niemiec rodzina - może zdobęde jeszcze odpowiedzi na niektóre pytania.

/podpis nieczytelny/

Za zgodność:

Notatka biograficzna

Halina Banasiak poznałam w Toruniu w II-1940 r., kiedy szukając lekarza pediatry - polaka trafiła do mnie i poprosiła do chorego kilko-tygodniowego synka. Nawigowałyśmy wówczas bliskie serdeczne stosunki, które towały do naszego aresztowania 2 VII 1942 r. ^(Spotkaliśmy się ponownie w Stutthofie) - ~~Halina~~ Halina - Stanisława Banasiak chyba mi poznałam - wiedziałam że jest czynny w organizm. ruchu oporu, czy w ŻOB-ACH nie wiem. Zginął w wypadku samochodowym w 1946 r.

W-wa 12 XII 87

Agn Parzkowska

Halina Banasiak „Lilka” z domu Kosmowska urodziła się 9/VII 1915 r. w Raszkowie pow. Wągrowiec (Poznańskie).

W 1937 r. ukończyła polonistykę na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu uczyła w gimnazjum w Toruniu. We IX 1939 została w Toruniu sama z 8-miesięczną córeczką - Magą absolwent medycyny powołana do wojska dostała się do niewoli niemieckiej. Powróciła w styczniu 1940 przyszedł na świat syn - Jasi. Jesienią 1940 r. Stanisław Banasiak powrócił o ile się orientuję, ukrywał się, chłatając w organizacji w sierpniu 1941 urodził się drugi syn Marek.

Mimo trudnych warunków finansowych, obciążenia gospodarstwem i chowaniem 3⁹² malutkich dzieci, Lilka działa: wysyła paczki do oflagów i obozów koncentracyjnych, trafia do więzienia w Toruniu z polną ziemią zdobywa produkty. Ja również w Stutthofie dostawałam od niej paczki. Odmawia zdecydowanie tak zw. „eindeutsch'owania”.

Jesienią 1943 r. Gestapo zaczyna interesować się Stanisławem Banasiakiem przychodzi po niego do mieszkańca - ale go nie zastaje. Lilka udaje się zmylić czujność Gestapo - Wydobywa się przez okno 5⁹⁰ piztra powiadamia męża. W następnych tygodniach organizuje kolejno przejście męża i przenieśnię dzieci do Generalnej Guberni. Idzie jako ostatnia i zostaje zatrzymana na granicy.

Przechodzi przez więzienie w Łodzi i Bydgoszczy; 1 VII 1944 r. przywieziona zostaje do Stutthofu - obozu koncentracyjnego.

Jest niespokojna o los męża i dzieci, pełna złyh przeżyć, tęskni. Wyżywa się w dwóch kierunkach: pisze wiersze, bajki dla dzieci czytamy je wieczorami ze wzruszeniem, poza tem wyżywa się w niezwykle ofiarnej pracy dla innych. ^{Praca}Przeprada odzież na muszki, odzież, zgodniach karmi ze swoich paczek i porcy. Zgłasza się na sanitariuszkę, do szpitala obozowego - pełni nocne dyżury jest nieoceniona - chore tęsknią do jej pomocy.

W 23 IV 1945 r. opuszcza Stutthof ostatni transport ewakuacyjny, barkami - Berlinkami, pod eskortą SS. Z grupy chorych ma dłuż planistykę jedzącą Lilka. Ofiarne przeżywanie chorych w warunkach nie do opisania.

9/V transport przejmuje Szwedzki Czerwony Krzyż. 11/V Ischlufery w Malmö 16/V Lilka zapada na dłuż planistykę - umiera 3/VI 1945 w szpitalu w Malmö mimo najstaranniejszej opieki. bytami przy tej śmierci. Pochowana na cmentarzu w Malmö

Stanisław Banasiak przeżył wojnę, obwie również.

Stanisław zginął w wypadku motocyklowym w 1946 r. nie miesiąc z nim kontaklu - wróciłam do Warszawy

13 XII 87

Ann Parhan
Hanna Paszkowska

Banasiak Halina

Notatka biograficzna

Halinę Banasiak poznałam w Toruniu w II - 1940r., kiedy szukając lekarza pediatry - polaka trafifa do mnie i poprosiła do chorego kilka-tygodniowego synka. Nawiązałyśmy wówczas bliskie i serdeczne stosunki, które trwały do naszego aresztowania. 2.VII.1942r. Spotkałyśmy się ponownie w Stutthofie. Męża Haliny - Stanisława Banasiaka chyba nie poznałam - wiedziałam, że jest czynny w organizacji ruchu oporu, czy w ZWZ nie wiem. Zginął w wypadku samochodowym w 1946r.

P o d p i s :

W - wa 12.XII.87r.

podpis nieczytelny
/Anna Pa szkowska/

Halina Banasiak "Lilka" z domu Kosmowska urodziła się 9/III.1915r. w Raszkowie pow. Wągrowiec /Poznańskie/ W 1937r. ukończyła polonistykę na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Uczyła w Gimnazjum w Toruniu. We IX.1939r. w Toruniu sama z 8 miesięczną córeczką. Mąż absolwent medycyny powołany do wojska dostał się do niewoli niemieckiej. W styczniu 1940r. przyszedł na świat syn - Jaś. Jesienią 1940r. Stanisław Banasiak powrócił o ile się orientuję, ukrywał się działając w organizacji. W sierpniu 1941r. urodził się drugi syn Maciek.

Mimo trudnych warunków finansowych, obciążenia gospodarstwem i chowania 3-ga malutkich dzieci, Lilka działa i wysyła paczki do Oflagów i obozów koncentracyjnych, trafia do więzienia w Toruniu, z pod ziemi zdobywa produkty. Ja również w Stutthofie otrzymywałam od niej paczki. Odmawia zdecydowanie tak zw. eindeutschowania.

Jesienią 1943r. Gestapo zaczyna interesować się Stanisławem Banasiakiem, przychodzi po niego do mieszkania - ale go nie zastaje. Lilce udaje się zmylić czujność Gestapo. Wydobywa się przez okno I-go piętra powiadamia męża. W następnych tygodniach organizuje kolejno przejście męża i przerzucenia ~~XXXX~~ dzieci do Generalnej Guberni. Idzie jako ostatnia i zostaje zatrzymana, na granicy, przechodzi przez więzienie w Łodzi i Bydgoszcz, 1.VII.1944r. przywieziona zostaje do Stutthofu - obozu koncentracyjnego. Jest niespokojna o los męża i dzieci, pełna złych przeczuć, tęskni. Wyżywa się w dwóch kierunkach: pisze wiersze, bajki dla dzieci, czytamy je wieczorami ze wzruszeniem, poza tym wyżywa się w niezwykle ofiarnej pracy dla innych. Przerzuca odzież na męski oddział, zgłodziła karmi ze swoich paczek i porcji. Zgłasza się na sanitariuszkę do szpitala obozowego - pełni nocne dyżury, jest nieoceniona - chorzy tęsknią do jej pomocy.

23.IV.1945r. opuszcza Stutthof ostatni transport ewakuacyjny barkami - berlinkami pod eskortą SS. Z grupą chorych na dur plamisty jedzie Lilka. Ofiarnie pielęgnuje chorych w warunkach nie do opisanego. 9.V. transport przejmuje Szwedzki Czerwony Krzyż. 11.V. ładujemy w "Malmo". 16.V. Lilka zapada na dur plamisty - umiera 3.VI.1945r. w szpitalu w "Malmo" mimo najstaranniejszej opieki. Byłam przy jej śmierci. Pochowana na cmentarzu w "Malmo"

Stanisław Banasiak przeżył wojnę, dzieci również. Stanisław zginął w wypadku motocyklowym w 1946r. - nie miałam z nim kontaktu, Wróciłam do Warszawy.

13.XII.87r.

FUNDACJA
"Młodzi Polacy" im. Króla
ul. Piłsudskiego 271-86
87-100 TORUŃ

Anna Paszkowska
/ podpis nieczytelny /

Banaszak Halina

Notatka biograficzna

Halinę Banasiak poznałam w Toruniu w II - 1940r., kiedy szukając lekarza pediatry - polaka trafiała do mnie i poprosiła do chorego kilka-tygodniowego synka. Nawiązałyśmy wówczas bliskie i serdeczne stosunki, które trwały do naszego aresztowania. 2.VII.1942r. Spotkałyśmy się ponownie w Stutthofie. Męża Haliny - Stanisława Banasiaka chyba nie poznałam - wiedziałam, że jest czynny w organizacji ruchu oporu, czy w ZWZ nie wiem. Zginął w wypadku samochodowym w 1946r.

P o d p i s :

W - wa 12.XII.87r.

podpis nieczytelny
/Anna Pa szkowska/

Halina Babasiak "Lilka" z domu Kosmowska urodziła się 9/III.1915r. w Raszkowie pow. Wągrowiec /Poznańskie/

W 1931r. ukończyła polonistykę na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Uczyła w Gimnazjum w Toruniu. We IX.1939r. w Toruniu sama z 8 miesięczną córeczką. Mąż absolwent medycyny powołany do wojska dostał się do niewoli niemieckiej. W styczniu 1940r. przyszedł na świat syn - Jaś. Jesienią 1940r. Stanisław Banasiak powrócił o ile się orientuje, ukrywał się działając w organizacji. W sierpniu 1942r. urodził się drugi syn Maciek

Mimo trudnych warunków finansowych, obciążenia gospodarstwem i chowania 3-ga malutkich dzieci, Lilka działa i wysyła paczki do Oflagów i obozów koncentracyjnych, trafia do więzienia w Toruniu, z pod ziemi zdobywa produkty. Ja również w Stutthofie otrzymywałam od niej paczki. Odmawia zdecydowanie tak zw. eindeutschowania.

Jesienią 1943r. Gestapo zaczyna interesować się Stanisławem Banasiakiem, przychodzi po niego do mieszkania - ale go nie застаje. Lilce udaje się zmylić czujność Gestapo. Wydobywa się przez okno I-go piętra powiadamia męża. W następnych tygodniach organizuje kolejno przejście męża i przerwania ~~przebieg~~ dzieci do Generalnej Guberni. Idzie jako ostatnia i zostaje zatrzymana, na granicy, przechodzi przez więzienie w Łodzi i Bydgoszocy, 1.VII.1944r. przywieziona zostaje do Stutthofu - obozu koncentracyjnego. Jest niespokojna o los męża i dzieci, pełna złych przeczuc, tęskni. Wyżywa się w dwóch kierunkach: pisze wiersze, bajki dla dzieci, czytamy je wieczorami ze wzruszeniem, poza tym wyżywa się w niezwykle ofiarnej pracy dla innych. Przerzuca odzież na męski oddział, zgłodniałych karmi ze swoich paczek i porcji. Zgłasza się na sanitariuszkę do szpitala obozowego - pełni nocne dyżury, jest nieoceniona - chorzy tęsknią do jej pomocy.

23.IV.1945r. opuszcza Stutthof ostatni transport ewakuacyjny barkami - berlinkami pod eskortą SS. Z grupą chorych na dur plamisty jedzie Lilka. Ofiarnie pielęgnuje chorych w warunkach nie do opisania.

9.V. transport przejmuje Szwedzki Czerwony Krzyż. 11.V. ładujemy w "Malmo". 16.V. Lilka zapada na dur plamisty - umiera 3.VI.1945r. w szpitalu w "Malmo" mimo najstaranniejszej opieki. Byłam przy jej śmierci. Pochowana na cmentarzu w "Malmo"

Stanisław Banasiak przeżył wojnę, dzieci również. Stanisław zginął w wypadku motocyklowym w 1946r. - nie miałam z nim kontaktu, Wróciłam do Warszawy.

13.XII.87r.

*Zob. też prace Kaminskiego
znanego prawnika (Prawnik)
za zgodność:*

Anna Paszkowska
podpis nieczytelny

Banariakowa Halime zd. Kosusowska przedk. wrodzona 9 III 1914 w Roszkowie K. pow. Węgrowie ~~Wielkopolska~~ ~~Wielkopolska~~ ~~Wielkopolska~~ Uniwersytetu Pań. do wojny była nauczycielką języka polskiego w Państwowym Gimnazjum Kupieckim w Toruniu.

W czasie wojny, zamieszkała ze lekarem (a może studentem) medycyny i malarzem przy ulicy Gódrzowskiej w Toruniu i wychowywała troje małych dzieci. Zarówno Halime jak i mąż zaangażowani w 2022 Halime była gospodarzem w mieszkaniu i była kierowniczką firmy konfekcyjnej Komandy bluzgowi Pomorskiej, do której dołączyła w Toruniu H. Paszkowska

W czerwcu (?) 1942 r. mąż ^{został} ~~był~~ deportowany aresztowaniem ~~związany w starobu samotności~~ w Toruniu ze względu, w V

Wskazał mu się przedstawiciel Głównego Gubern. Halime została aresztowana dnia 2(?) lipca 1942 r. w czasie nielegalnego przemieszczenia granicy i w pobliżu lipnie. Przewieziona do obozu w Stutthofie przebywała tam, pracując w ^{stajni} ~~sewice~~ do czasu ewakuacji w kierunku do Malmo w Szwecji. Tam zamieszkała 3 VI 1945 r. Halime jest autorką zbioru poezji, w tym wierszy o Księżniczce i bajki o jej przygodach z dziećmi

Ustali

Zródła - materiały w zbiorach 22 poz. 164 Pom. m. in. ~~informacje~~ ^{zostały} ~~zbiór~~ ^{zbiór} od córki Zofii Warkoczek, Wypis z Dziennika Krydzkiego Kuratorium Okr. Okr. Pom. nr 9 z dnia 1 XI 1945 r. str. 217 oraz informacje dostarczone przez Z. Kordylewski, Kozłowski, J. Kąkolę, W. Feliksowski, W. Bartel
Zbiór 17 wierszy obozowych.

(Gibietta Zewacka)

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
- Banarsiak Halina

1. Odpis przesłuchania Banarsiak
Haliny w dn. 22. 11. 1943 sporządzonego
przez Tadeusza Jarszowskiego, napis w
d. niemieckim z notatką autora
odpisu

№. 2 s. 1-2

Geheime Staatspolizei
Staatspolizeistelle Litzmannstadt

22 November 1943
Kondritz, Krim.Ass.Abt.II K

Litzmannstadt 22 November 43 die Nachbenannte - B a n a s i a k, geb. Kosmowska Halina, ehem. poln. Lehrerin, ohne Beschäftigung, geb. 9.3.1913 Roszkow Krs. Wongrowitz Posen Warthegau, Wohnung Thorn, Gau Danzig/Westpreussen, Lindenstr. 66 a/I. Staatsangehörigkeit - ehem. Polen/Deutsche Schutzangehörige/röm.-kath. verheiratet mit Stanisław Banasiak Medizinstudent in Thorn, Lindenstr. Nr. 64 a. Kinder - 3, 4 1/2 bis 2 J. Vater Jan Kosmowski Landwirt/verstorben/Mutter Maria geb. Otmianowski, Hausfrau in Posen Gartenstr. 12. Nicht vorbestraft.

Zur Person. Als Tochter des Landwirtes Jan Kosmowski und dessen Ehefrau Maria geborene O t m i a n o w s k i bin in Roszkow, Krs. Wongrowitz geboren. Besuchte 6 Jahre eine poln. Hausschule, 4 Jahre eine poln. Gymnasium in Posen und 4 Jahre das Lehrerseminar, ebenfalls in Posen. Nachdem ich im Jahre 1935 mein Studium beendet hatte, begab ich mich zunächst nach Thorn. Im Jahre 1936 bekam ich eine Lehrerstelle in der kaufmännischen Handelsschule in Thorn und war dort bis zum Ausbruch des deutsch.-polnischen Krieges beschäftigt. Während dem deutsch-polnischen Feldzug verblieb ich mit meinem Kinde in Thorn. Mein Ehegatte, Stanisław Banasiak, mit dem ich im Jahre 1935 die Ehe eingegangen bin, hat am deutsch - polnischen Feldzug als poln. Reserveoffizier teilgenommen. Mit der Besetzung der ehem. poln. Gebiete durch die deutschen Truppen, war meine Tätigkeit als Lehrerin beendet. Seit dieser Zeit habe ich keine Beschäftigung aufgenommen.

Zur Sache. Meine Festnahme erfolgte am 21. 11. 43 gegen 19.00 Uhr in Kutno, auf dem Bahnhof, als ich den Versuch unternahm, illegal die Grenze unter Benutzung des fahrplanmäßigen Zuges zu überschreiten und nach dem GG. zu flüchten. Meine Flucht nach dem GG erfolgte aus folgenden Gründen.

Im August ds. Js. wurde von den Geheimen Staatspolizei in Thorn eine Aktion gegen Mitglieder der polnischen Widerstandsbewegung durchgeführt. Als mein Mann im Verlauf der Vernehmungen durch die Polin Staufferowa bei der Geheimen Staatspolizei genannt wurde, gelang es ihm noch vor seiner vorge-

~~XXXXX~~

sehenen Festnahme zu flüchten, weil er durch mir unbekannte Personen von den Aussagen der Staufferowa Kenntnis erhalten hat. Mit der Flucht meines Ehegatten hatte ich kein Einkommen und konnte persönlich als Mutter von 3 kleinen Kinder /4 1/2 bis 2 Jahren/ keine Beschäftigung aufnehmen. Nun beschloss ich wie ich schon mit meinem Ehegatten vor seiner Flucht darüber gesprochen hatte zu meinen Bekannten nach Warschau zu übersiedeln. Nach der Hilfe des Volksdeutschen /Polizeibeamten/ Grajek meine 3 kleinen Kinder am Sonnabend den 20. 11.43 mit fahrplanmäßigen Zug am 14,15 Uhr nach dem GG/nach Warschau/ zu meinem Bekannten Jadwiga Pasowicz, Kruca-Str.nr.6.W.25 mitgenommen wurden, wollte ich am 21.11.43 meinem Kindern folgen. Grajek hat seine Wohnung in Thorn, Bromberger Vorstadt und ist in Dembyce im GG bedienstet. Die Ehefrau des Grajek und seine Tochter Irene Grajek haben die "Deutsche Volksliste", grün, mit Staatszugehörigkeit auf Widerruf. Der bei mir vorgefundene Ausweis der "Deutschen Volksliste" auf der Namen Felicitas Rogiewicz geborene Pracek geb.am 10.2.06, wohnh.in Thorn Weisshoferstr.nr.24 habe ich von derselben und mit ihrer Kenntnis zu missbräuchlichen Zwecken ausgeliehen. Nach meiner Ankunft in Warschau wollte ich der Rogiewicz den Ausweis per Post zurücksenden. Meinen Ehegatten sollte ich bei der Bekannten Jadwiga Pasowicz in Warschau Kruca-Str.nr.6 W.25 antreffen. Die zwei Briefe, die bei mir bei der Durchsuchung im Schritt gefunden wurden sind von dem Volksdeutschen B.Kullas, an seine Freunde, Herrn Cegarski in Kutno, Hermann Göringstr.34 und Herrn Schochor in Nasielsk gerichtet. Diese werden in den Briefen gebeten, mir beim Grenzüberschritt behilflich zu sein. B.Kullas ist in Thorn auf dem Bahnhof bei der Gepäckabfertigung beschäftigt. Die Adresse Josef Mielczarek in Warschau Miedziana Nr.4 habe ich von dem Volksdeutschen Leon Krüger aus Thorn, Erfurterstr.nr.29 W.5 erhalten. Im Falle dass ich in Warschau keine Unterkunft bekommen sollte, sollte ich mich an Mielczarek wenden und auf Krüger berufen. Dieser sollte mir dann behilflich sein. Weitere Angaben vermag ich nicht zu machen und versichere, dass ich die Wahrheit gesagt habe. Hinzufügen möchte ich noch, dass mein Ehegatten nach seiner Flucht, Anfang September ds.Js.in Thorn Jakobs-Vostadt begegnet habe. Durch sein Verhalten gab er mir aber zu verstehen, dass ich nicht in seine Nähe kommen sollte, weil er befürchtete erkannt zu werden. poln.v.g.u. gez.Banasiak Halina .Geschlossen ,Gez.Kondritz - Kriminal Assistent u.Dolm. F.d.R.d.A. /-/ Kanzleiangestellte.

Za zgodność.

Tadeusz Jaszowski
dr.Tadeusz Jaszowski

Nota.W/w odpis przesłuchania Haliny Banasiak znajduje się w aktach ekspozytury Gestapo w Toruniu i stał się powodem przesłuchania osób w nim wymienionych przez funkcjonariusza Gestapo w Toruniu Siedlera. Było to w kwietniu 1944 Po tych przesłuchaniach Siedler sporządził sprawozdanie w którym uwolnił od podejrzeń wymienione przez Banasiak osoby, a ją samą jako "silnie podejrzaną o przynależność do polskiego ruchu oporu"wnioskował umieścić w obozie koncentracyjnym.

1/2. Dokumenty rektora - Banasiak
Haliny z d. Kosmowskiej

1. Dyplom Uniwersytetu w Poznaniu
Wydziału Literatury z 3.12.1932,
nr 410/1932, kserokop. k. 1 s. 1

Podpis własnoręczny studenta

Kalina Stanisława Kosowska

5/1/33

19/2

Nrus *410* ex 1932

NOS RECTOR ET DECANUS
 FACULTATIS *litterarum*
 IN UNIVERSITATE POSNANIENSI
 LECTURIS SALUTEM IN DOMINO!

Notum ac manifestum esse volumus omnibus et singulis
 Dominam (am) *Helenam Kosowska*
 oriundam (am) *Poznań*
 anno *1913* in Album Universitatis Posnaniensis Facultatis
litterarum rite relatam (am)

Id, quod manu propria et sigillo Universitatis praesentibus
 addresso testamur.

Posoniae, die *3*, mensis *decembris* Anno

[Signature]
 R. RECTOR UNIVERSITATIS

[Signature]
 h. t. DECANUS FACULTATIS

II. Materiały uzupełniające relacje
- Banasiak Halina

1. Noty biograficzne autorstwa Elżbiety Zawackiej napisy oryg. + kop. k. 2 s. 1-2
2. Zakreśsha Anna, biogram, Banasiak Halina, [w:] Słow. biograf. konspiracji pomorskiej 1939-1945, Toruń 1998, cz. 4, s. 26, kserokop. k. 1 s. 3

BANASIAK Halina, z d. Kosmowska, ps "Lilka" 1

ur. 9. marca 1911 w Roszkowie pow. Wągrowiec. Z zawodu nauczycielka; pracowała po studiach ukończonych na Uniwersytecie Poznańskim jako nauczycielka języka polskiego w Gimnazjum Kupieckim w Toruniu. Była żoną lekarza, matką trojga dzieci.

W czasie okupacji, wysiedlona ze swego mieszkania, mieszkała na ul. Grudziądzkiej. Od 1940 r. należała wraz z mężem do ZWZ, prowadziła punkt kontaktowy dla Komendy Okręgu Pomorze.

Została aresztowana w czasie nielegalnego przekraczania granicy do Generalnej Guberni, dokąd mąż zdołał uciec przed przyjęciem po niego Gestapo dnia 2. lipca 1942r. Przebywała w obozie Stutthof, gdzie była znana jako poetka obozowa. Zmarła tuż po ewakuacji obozu w Malmö w Szwecji z wyczerpania

/W posiadaniu autorki znajduje się zbiór wierszy "Lilki", wśród nich kołysanki i bajki przepełnione tęsknotą za dziećmi/

kopia listu w ant. E. Zawadzkiej: Jolli Toruńskie w współpracy z Biblioteką Toruńską 10. 10. 1945 Ek. 316 A. 74

Muzyka T. Toruń AGAA
~~(1905-1945)~~ 2
Banasiak Malina, s d. Koszowska, ps. "Lilka"

Ur. 9 marca 1911 r. w Rozzkowie pow. Wągrowiec. Z zawodu nauczycielka; pracowała po studiach ukończonych na uniwersytecie poznańskim jako nauczycielka języka polskiego w Gimnazjum Kupieckim w Toruniu. Była żoną lekarza, matką ^{małych} trojga dzieci. W czasie okupacji, wysiedlona ze swego mieszkania, mieszkała przy ul. Grudziądzkiej. Od 1940 r. należała wraz z mężem do ZWZ, prowadziła punkt kontaktowy dla Komendy Okręgu Pomorze. Została aresztowana w czasie nielegalnego przekraczania granicy do Generalnej Guberni, dokąd mąż zdołał uciec przed przyjściem po niego Gestapo dnia 2 lipca 1942 r. Przebywała w obozie Stutthof, gdzie była znana jako poetka obozowa. Zmarła z wyczerpania tuż po ewakuacji obozu w Malmö w Szwecji.

/W posiadaniu autorki znajduje się zbiór wierszy "Lilki", wśród nich kołysanki i bajki przepełnione tęsknotą za dziećmi/. 57

Banasiak Halina z d. Kosmowska ps. „Lilka” (1913-1945) punkty kontaktowy KO Pomorze AK, nauczycielka tajnego nauczania.

Urodzona 9 III 1913 r. w Roszkowie pow. Wągrowiec; córka Jana, rolnika i Marii z

d. Otmianowskiej. Ukończyła 6 klas szkoły powszechnej w Wągrowcu, 4 klasy Gimnazjum Humanistycznego w Poznaniu, a w r. 1936 studia polonistyczne na Uniwersytecie Poznańskim. W tymże roku osiedliła się w Toruniu, gdzie do wybuchu wojny w 1939 r. była nauczycielką języka polskiego w Gimnazjum Kupieckim. W lutym 1940 r. poszukując lekarza-pediatry nawiązała znajomość z dr. Anną Paszkowską wówczas już kierowniczką Kancelarii Insp. ZWZ Toruń, pod ps. „Marta”. Odtąd B. pełniła pod ps. „Lilka” rolę

jej punktu kontaktowego w dzielnicy Mokre, gdzie mieszkała przy ul. Kościuszki 66, a następnie, po wysiedleniu przez Niemców, w prymitywnym pomieszczeniu drewnianego domu przy skrzyżowaniu ul. Kościuszki i Grudziądzkiej. Czynna też była w tajnym nauczaniu i w samopomocy społecznej. Mimo trudnych warunków (troje małych dzieci i materialnych (odmówiła przyjęcia niemieckiej listy narodowościowej) zdobywała i wysyłała żywność w paczkach do oflagów, więźniów w Toruniu i obozu koncentracyjnego w Stutthofie (m.in. dla A. Paszkowskiej aresztowanej w lipcu 1942 r.). W sierpniu 1943 r. po zmyśleniu czujności gestapo pomogła mężowi Stanisławowi (powiązanemu początkowo z PAP i zagrożonemu z powodu licznych aresztowań wśród członków PAP) w ukryciu się i przetrzucie do Generalnego Gubernatorstwa. Przy pomocy znajomego urzędnika policji z terenu GG o nazw. Grąjek przesyłała swoje dzieci do znajomej Jadwigi Pasowicz w Warszawie. Następnie próbowała, również przy pomocy tegoż policjanta i pracowników kolejowych – Leona Krügera i B. Kullana z Torunia oraz

26 * Stwor. biogr. honor. Pom. 1939-1945
z. 4, 13 yob. FADPAK t. XVIII, Tom 1938

Felicji Rogiewicz (która pożyczyla jej swój dowód osobisty przynależności do „Deutsche Volkliste”), usiłowała przedostać się pociągiem przez granicę dzielącą Rzeszę z GG. W dn. 22 XI 1943 r. została zatrzymana w Kutnie i przewieziona na przesłuchania do Łodzi, stąd na dalsze śledztwo do Torunia. W dn. 1 VII 1944 r. na wniosek sekretarza kryminalnego Siedlera skierowana została do obozu koncentracyjnego jako podejrzana o przynależność do organizacji podziemnej. (Osoby pomagające jej w ucieczce uniewinniono ze względu na ich niemiecką listę narodowościową, nieznamość motywów jej ucieczki i pomoc z litości jako dawnej znajomej). W obozie zarejestrowana została pod nr. 37323. Od początku pobytu w obozie aktywnie uczestniczyła w samopomocy. Przerzucała odzież na oddział męski, dzieliła się z więźniarkami żywnością z otrzymywanych paczek i własnych porcji. Została też ochotniczo sanitariuszką szpitala obozowego, pełniąc przeważnie nocne dyżury. Była autorką modlitw i wierszy obozowych, w szczególności zbioru przepięknych tęsknotą do dzieci kołysanek i bajek. W dniu 23 IV 1945 r. została ewakuowana w ostatnim transporcie barkami pod eskortą SS z grupą chorych na dur plamisty, których dalej ofiarnie pielęgnowała. Po przejeździe transportu przez Szwedzki Czerwony Krzyż (9 maja) dostała się 3 dni później do Malmö. W dniu 16 maja zapadła również na tyfus. Zmarła 3 VI 1945 r., pochowana na cmentarzu w Malmö.

Mąż Stanisław B., lekarz z zawodu, uczestnik kampanii wrześniowej w st. ppor. rez., czynny był także w konspiracji – początkowo w PAP, następnie w ZWZ-AK jako szef sanitarny Obwód Toruń i Lipno. Pomagał K. Lee i L. Stupńskiej w opiece nad dziećmi A. Paszkowskiej, członkini KO Pomorze, więźniarce obozu Stutthof. Zginął w wypadku motocyklowym podczas ucieczki przed aresztowaniem przez UB w 1946 r. Dzieci – córka Zofia (ur. w 1939 r.), zam. Wilkińska, mieszka obecnie w Toruniu, syn Jan (ur. w 1940 r.) i Marcin (ur. w 1941 r.).

AP AK, T.: Banasiak H., Felchnerowska J., Kordylewska Z., Krzyszczńska J., Krzeszowska H., J a s z o w s k i T., *Polska Armia Powstania w dokumentach bydgoskiego gestapo*, Roczn. Toruński R. 19: 1998 s. 75-100; Z a w a c k a E., *Polki toruńskie w konspiracji wojskowej podczas ostatniej wojny*, Tamże, R. 16: 1983 s. 29-92.

III/5. Materiały inne: Banasiak
Halima

1. Wiersze napisane przez

Helinę Banasiak ps. "Lilka"

w Obozie koncentracyjnym
Stutthof (rękop. + mpis. nielubne
przepisane)

k. 91 s. 1-92

Wiersze

manusau. wczes. Liliya Banasiak

Wiersze Banasiak
przekazane przez A. Parkowsky III
III 1988 do zbioru 32

Z zastanowieniem, że niektóre z nich
mogą mieć być autorstwa Banasiak
niakosiej 49/III 88 22

Te wiersze przekazała B. Parkowsky z kopii z Sopotu

Lebronia Dufia Kujaco
b. mizi niarka nr 17444
obozu Kunc. Struthof.

Wiersze: "My" "Samotnosc"
"Mi Tośe"
"maj praw dopo dob miy"
mie sg wierszami
L. Banasiak

Litania październikowa.

Przekwitły różę, spokorniały drzewa
 Pustkę wstępną pola Szeroko
 Wokół nich wzięły się trzemi zalewa
 Mgłą zasłało jasne, błękitne oko.

Skonczyła się marzeń cińlowna pogoda
 Fach nam rozbiła jesienna stoda
 Okropności wojny rozterła niezdobor,
 Wiedza namierza potw. chęty namu bator.

Jacyśmy mydmi, maki i prosy
 Za się nicosci zalewanym trzami,
 O Wiero, Wiero z stonioręj Korci

Módl się, Módl się za nami,
 Zmarła nieta drawa i stop figury
 Praysiada i bol o marmitu chłoni,
 Drągnęły ją krotaj wiskury i chmury
 Za smut bolesny - litauę zawodzi.

Litauę zatosną portonsę drawa
 Sły ty umiędżych liści białoty,
 Śniła ty i stop kwiaty trzasiemaz
 Zeschuigte kwiaty - myśli sekieleoty.

Zmarła i pokornia róża cińlowna
 I wszystkie amity maderyje jak kwiaty,
 Róża Duchowna, Róża Duchowna
 Módl się za nami, policz nam straty.

J's miedelue jmbro wiati gna jesiemi,
 Śisic stracone wrodny mi mgłami,
 Lesmy jak liście smu tui, opniarszen,
 O Panno Inerna - módl się za nami.

Ze się nam w dursach korpanowsyły
 I wrogach wstępnę jesiennę noc,
 Ze się w dżub wacach yoracki nam żmily
 Śmiało zaranna pomnoż nam moce.

Ty jedyna miścisza, ziołny miściszu mi.
 Choc się skrawały serce krzywdami,
 Ziołny jak liście bez drzew berdomni
 O Bonnie Złoty mógł się za nami.

Wdy kwiatów zbraknie, zbieramy osty,
 że nas nie kłóży osty kokam,
 że wróg nam spali bramy i mosty,
 Poranno Niebieska mógł się za nami.

Pierwszy sponży liść winogrona,
 Kłóży nasę spłył się jarzębiny,
 że już ot kłóży mi serce kłóży
 Wdrowienie chorých - dpańci nam winy.

Ześmy zgrzeszyli ze sta zachłanności,
 że zarlepiły się wery zgrzeszami,
 lecz, że ziołny mieli i kłóży
 Wciśko kłóży mógł się za nami

Paindzierwik zwanył, patawie zioła
 Drzewa monotonnie odumawia kłóży
 Kłóży da try licy i progę kłóży
 Drzewa nie miwarę jarma kłóży.

1945
 że liście spante ziołny ziołny,
 że nam kłóży eras ozieminami,
 że wiemy zapowiedzi w jesieni drzewie
 Wciśko kłóży mógł się za nami.

Wdy ziołny gite już drzewa kłóży
 Jesień miściszy wicher śmiegam,
 Wdy się niebo stało ziemi bliższe,
 Kłóży kłóży mógł się za nami.

Wiosna spleciemy kłóży serce wiece
 Zabrznię majorých naboreństwu wrogamy,
 Przyniemie ludy polski - chabry, kłóży
 Kłóży Polski - zablisk nam rany.

Październikowa Litania

5

Przekwitły róże, przekwitły drzewa,
 Pustką wstęchły pola szeroko
 Wokół Wielumy się izami zalewa
 Mgłą ~~so~~ zaszło jasne błękitu oko.
 Słończyła się mazen cudowna pogoda
 Dach nam rozbiła jesienna ślota
 Purpurę wojny rozlita niezgoda
 Kędra naniosta przed chaty nam biota,
 Jacyśmy mędzani, mali i prości,
 że się nicości zalewamy izami.
 O wiezo, wiezo ze słoncowej kosei
 Módl Ty się, módl się za nami.
 Zmarznięta dusza u stop liqity
 Przesiadła u bół o kamień chłodzi
 Pragną jej tutaj wielumy i chmury
 Za świat bolesny - litanis zawodzi
 Litanis złośną poutarzają drzewa
 Słz Ci uwigdłych liści bukiety
 Dusza Ci u stop kwiaty rozsiewa
 Kwiaty zaschnięte - myśli szkielety
 Zmarzła w pakowiu róża cudowna
 I wszystkie zżółkły nadzieje jak kwiaty
 Różo duchowna, Różo duchowna
 Módl się za nami policz nam straty.
 W smiertelne jutro wiatr gna jesieni
 Liście stręcione z wodnymi mgianami,
 Lesny jak liście smutni - opuszczem
 O Panno Wierna - módl się za nami.
 że się nam w duszach rozpanoszyły
 Bergwieszolne zwątpień jesienne noce
 że się w tych nocach poranki nam śniły

Świadco zaranna pomóż w nas moce.
Ty jedna widzisz żeśmy niezdolni
Choć się skrwawimy serca krzywdami,
Jeśmy jak liście bez drzew - bezdomni
O Boże miły - modl się za nami.

Gdy kwiatów zbraknie zbieramy osty,
Że nas nie kują osty kolcami,
Że wróg nam spalił bramy i mosty
Bramo Niebieska - modl się za nami.

Purpurą spleonę liść winogrona
Kwioją nasza spłył się jarzębiny
Że już od trudu serce nam kona
Uzdrowienie chorych - Opuść nam winy.

Jeśmy zgzeszyli w nią zachanności
Że zaslepili się oczy żęłzami
Lecz, że jesteśmy mali i prości
Ucieczko gresznych - modl się za nami.

Październik zwarzył ostatnie liście
Deszcz monotonne odmawia, teżanec
Krzywdą trzy liczy u progu Kościoła

Dusz nie znieważaj jarzma kagańce
Że liście padły wzywać ziemię,
Że nam kielknie wiatra ozimną.

Że wiosny zapowiedź w jesieni drzemie
Wietnych wspomnienie - modl się za nami.

Gdy staną gołe już drzewa wszystkie
Jesień uciszy wicher śniegami
Oby się mebo stało ziemi bliskie

Królowo Pokoju modl się za nami.

Wiosną spleciemy kwietne serce wianki
Zabierzmy majowych nabożeństw organy
Przymiesie lud polski chabry, rumianki
Królowo Polskiej - zablizisz nam rany.

Październikowa litania

kurka Banasiek
Tornii

7

Przekwitły różę przekwitły drzewa,

Pustkę westchnęły pola szeroko

Nektar w wicherzy się łzami zalawa

Mając hasło jasne bliskim oko. - nam.

Skonczyła się marzeń cudowna pogoda

Dach nam rozbija jesienna ślota

Purpura wojny rozlata się niezgoda

Nędra naniosta przed chaty nam błota.

Jacysmy nędzin, mali i prości

Ze się nicości zalewamy łzami.

O wieżo, wieżo z sionowej kłosci

Módl Ty się, módl się za nami.

Z marzenia dusza w stóp figury

Przysiadła i ból o kamień chłodzi

Praygnęły ja tutaj wicherzy i chmury

Ze świat bolesny - litania zawodzi

Litania żalosa, powtarzają drzewa

Ślę ci moją dych liści bukiety

Dusza ci w stóp kwiaty rozsiewa

Kwiaty zeschnięte - myśli sakielety

Zmarła w parowie rozla cudowna

I wszystkie złoty nadzieje jak kwiaty

Różo duchowna, różo duchowna

Módl się za nami, policz nam straty.

W śmiertelne jutro wiatr gna jesień

Liście stracone z wodnymi mgłami.

Żebmy jak liście smutni - opuszczeni

O Panno Wierna - módl się za nami.

Ze się nam w duszach rozpanoszyły

Bezgwiazdne zwetpien jesiennie noce

Ze się w tych nocach poranki nam śniły

Gwiazdo zaranna pomóż w was moce.

Ty jedna widzisz zesmy niestomni

Choć się skrowiły serca krzywolemi,

Żebmy jak liście bez drzew bezdomni

O Danno Pioty - módl się za nami.

Gdy kwiatów zbraknie, zbieramy osty,
że nas nie kłują, osty kolecami
że wróg nam spalił bramy i mosty,
Bramo Niebieska - módl się za nami.

Purpura, spłonęła liść winogrona
Krwia, nasza, spity się jęczmień,
że już od trudu serce nam kona,
Wskroświenie chotych - odpusć nam winy.

Jeśmy zgrzeszyli w sta zachłanności
że zaślepili się oczy iędrami
Jeż że jesteśmy mali i prości
Ucieczko grzeszanych - módl się za nami.

Październik zwarzył ostatnie ziota
Deszcz monotonne odmawia różaniec
Krzyszowa trzy liosy u progu kłosciota
Dusza nie zniewaja, jarkna kaganiec
że liście padła wężyma, ziemiz
że nam kiełkuje wiara ożminami
że wiosny zapowiedz w jesieni dżemie
Wiernych wspomozenie - módl się za nami.

Gdy stawa gate już drzewa wszystkie
jesień uciszzy wichet śniegami
Oby się niebo stało ziemie błistkie
Królówo Pokoju - módl się za nami.

Wiosnę spleciemy kwietne serce wieńki
Zabrzmię majowych nabożeństwu organy
Przyniesie lud polski chabry, rumianki
Królówo Polskie - zablizni ~~se~~ nam rany.

Napisane przez Silke
Banasiak w Stuttgocie.

Sp. d. Banasiak zmarła
w Szwecji po ewakuacji
Stuttgofu (na tyfus.)
Również opiekunka Szwedka
zmarła na tyfus.

Październikowa Litania.

Przekwitły róże przekwitły drzewa,
Pustką westchneły pola szeroko
Nokturn wichury sięłzami zakewa
Mgłą zaszło jasne błękitu oko.

Skończyła się marzeń cudowna pogoda
Dach nasz rozbiła jesienna skłota
Purpurą wojny rozłtliła się niezgoda
Nędza naniosła przed chaty nam błota .

Jacyśmy nędzni, mali i prości
Że się nicość zalewa łzami.
O wieżo, wieżo z słoniwej kości
Módl Ty się ~~xx~~ módl się za nami.

Zmarznięta dusza u stóp Figury
przysiadła i ból o kamień chłodzi
Przygnały ją tutaj wichury i chmury
Że świat bolesny - litania zawodzi.

Litanię żalną powtarzają drzewa
śleci uwiędłych liści bukiety
Dusza ci u stópkwiaty rozsiewa
Kwiaty zeschnięte -myśli szkielety

Zmarzła wpękowiu róża cudowna
I wszystkie z żółkły nadzieje jak kwiaty
Różo duchowna, różo duchowna
Módl się za nami policz nam straty.

W smiertelne jutro wiatr gna jesieni,
Li.cie stracone z wodnymi mgłami
Żeśmy jak liście -smutni opuszeni
O Panno Wierna - módl się za nami.

Że się nam w duszach rozpanoszyży
Bezgwiezdne zwątpień jesiennie noce
Że się w tych Nocach poranki nam sniły
Gwiazdo zaranna pomnóż wnas moce.

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Ty jedna widzisz żeśmy nie złomni
Choć się skrwawiły ,serca krzywdami
żeśmy jak liście bez drzew bez domni
O domie złoty -módl się zanami.

Gdy kwiatów zbraknie zbieramy osty
~~że nas nie kłuje osty kolcami~~
Bramo niebieska módl się za nami.

Purpurą spłonął liść winogrona
Krwie naszą spiły się jarzębiny
Ż już od trudu serce nam kona
Uzdrowienie chorych odpuść nam winy.

10
Żeśmy zgrzeszyli w zła zachłaności
Że zaślepiły się oczy Żądza
Lecz jesteśmy mali i prości
Ucieczko grzesznych módl się za ~~na~~ zanami

Październik zwarzył ostatnie zioła
Deszcz monotonie odmawia różance
Krzywda kzy liczy u progu Kościoła
Dusz nie znieważą jarzma kagańce

Że liście padły użyźnią ziemię
Że nam kiełkuje wiara oziminami
Że wiosny zapowiedz w jesieni drzemie
Wiosenne wspomnienie -módl się za nami.

Gdy staną gołe już drzewa wszystkie
Jesień uciszy wicher sniegami
Oby się niebo stało ziemi bliskie
Królowo P_okoju -módl się za nam.

Wiosną spleciemy kwietne serc wianki
Zabrzmią majowych nabożeńste organy
Przyniesie lud polski chałby ,rumianki
Królowo Polski- zabliznisz nam rany.

PS.

Napisane przez Lilkę Banasiak
w Stutchowie.
Śp.L. Banasiak zmarła
w Szwecji, po ewakuacji
Stutchofu/na T fus/

pis. B Jagielska

Żeśmy zgrzeszyli w zła zachłaności
 że zaślepiły się oczy żądzami
 Lecz że jesteśmy mali i prości
 Ucieczko grzesznych módl się za ~~my~~ zanami

Październik zwarzył ostatnie zdoła
 Deszcz monotonie odmawia różance
 Krzywda żyży liczy u progu wocioła
 Dusz nie znieważę jarzma kagance

Że liście padły użyźnią ziemię
 Że nam kiełkuje wiara oziminami
 Że wiosny zapowiedz w jesieni drzemie
 Wiosenne wspomnienie -módl się za nami.

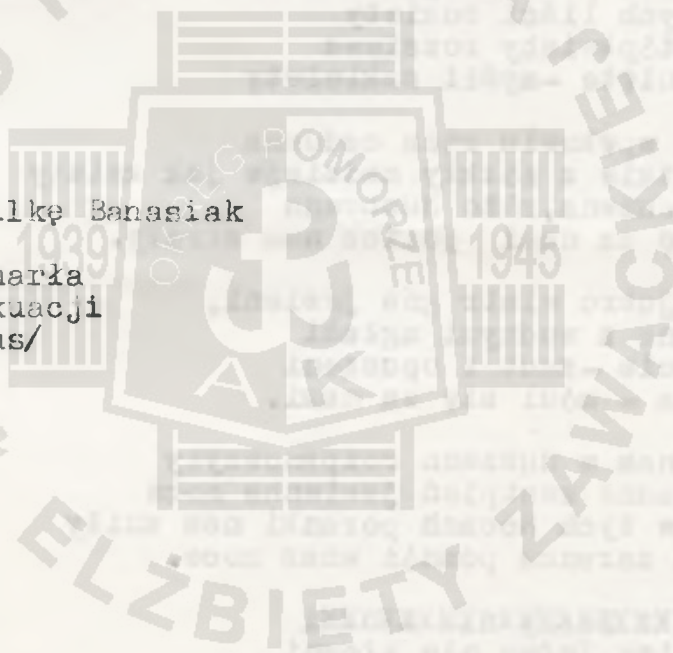
Gdy staną gołe już drzewa wszystkie
 Jesień ucieszy wicher soiegami
 Oby się niebo stało ziemi bliskie
 Królowo Pokoju -módl się za nam.

Wiosną spleciemy kwietne serc wianki
 Zaorzmia majowych nabożeństw organy
 Przyniesie lud polski chaoty, rumianki
 Królowo Polski- zabliznisz nam rany.

PS.

Napisane przez Lilkę Banasiak
 w Stutchowie.
 śp.L. Banasiak zmarła
 w Szwecji, po ewakuacji
 Stutcholu/na T fus/

pis. B Jagielska

S.A.

Współ miłoci

Pracę i miłość, że niema Ciebie
że zatraciłaś się w postach niewoli.
Tęsknię za Tobą gniazdy na niebie
Sierocę Twoją głosem ludzkiej miłości.

A ja bóg wciąż leż kolo Ciebie
Tęsknotę wielką, ogromem miłości
I całe jest Tobą: szał przed Tobą,
Pełna jest Ciebie myśl - bezkres przyszłości

Wciąż szeroko rozciąga rozróżnia
Wciąż się, wodzi - o portret Twoj sily,
A Ty, z kłótni ofiar i magi porażka,
Wszakże - by się przeznaczeniu losy spełniły.

A ja bóg wciąż rozdziera dobitnie
Tobą mi tęskni wicher i drzewa,
Tobą mi pachną lasy i zioła,
Tobą mi stonice samotność ogniewa.

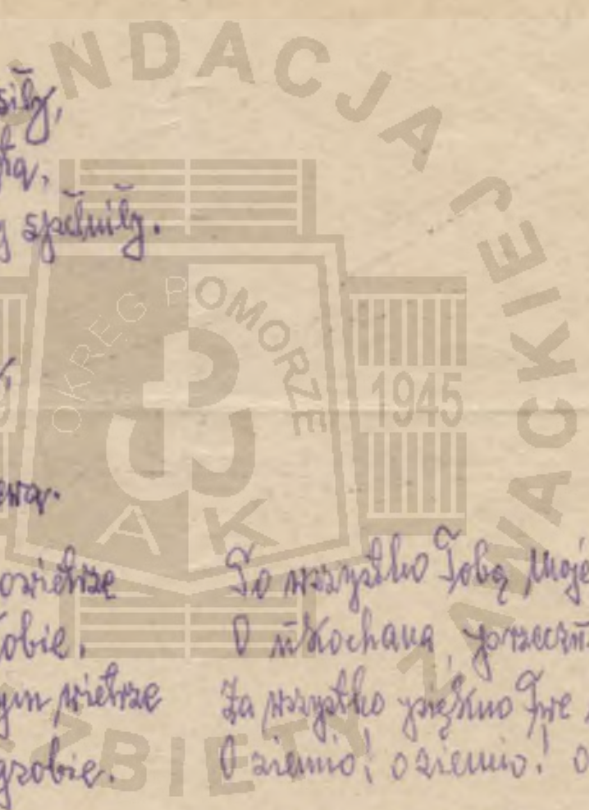
I Ciebie wdycham, gdy chłozę powietrze
I liść spadnięty szepce mi o Tobie,
W los go pędzi w rozdzierającym wietrze
Tęskni i Twe pieśń szeje traw na grobie.

Tobą smakuje próż jesieni
I wiersz li młoda i światłość gromada
Tęskni się życiem jagoda trumien
O Tobie tęskni gniazdów niebo młoda.

I płakam oplotnych na niebie szmery
I deszcz jesienny, co niebem płacze
I stonice nadzieji i wstępnie chmury
I masywne marsze szlaki kłótnie

To masywne Tobą, moje serce pieści
O młoda, przeczuciem miłości!
Ja masywne tęskni i miłość pieści
O sercu, o sercu, o zwycięstwu!

Chociaż miłoci jestem, prostaczę
Bogactwo się życia w moim sercu miłości
Pełno bóg we mnie, serce bóg me pieści
O miłoci, o miłoci! O moja zwycięstwu!

Wiersz ubogi
=====

Płaczą i mówiąże niema Ciebie
Że zatraciłeś się w pętach niewoli.
Tęsknię za Tobą gwiazdy na niebie
Sieroctwo łka głosem ludzkiej niedoli.

A ja Cię czuję też koło siebie
Tęsknotą wielką, ogromem miłości
I całe jest Tobą: szare przedświecie,
Pełna jest Ciebie myśl - błękit przyszłości.

Dziecię sieroce wyciąga rączka
Modli się, modli - o poerót Twojej siły,
Aty z krwi ofiary mąk poczęta,
Czekasz - by się przeznaczeń losy spełniły.

A ja cię czuję wszędzie wokoło
Tobami tęskni wichur i drzewa.
Tobą mi pachną lesiste zioła,
Tobą mi słońce samotność ogrzewa

I Ciebie wdycham, gdy chłonę powietrze
I liść spadnięty szepce mi o Tobie
Czy los go pędziw roztesknionym wietrze
Imię Twoje pieści szepc traw na grobie

Tobą smakuje owoc jesieni
I wiersz Ci układałai kwatów gromada
Tym życiem jagoda zmieni
@ Tobie bym gwiazdom niebo układała

I ptaków odlotnych na niebie sznury
I deszcz jesienny, co niebem płacze
I słońce nadzieji i zwątpień chmury
I wszystkie szlaki tułacze.

To wszystko Tobą moje serce pieści
Oukochana przeczuciem wielka
Za wszystkopiętko Twoje i wielkość Wieści
Oziemio, oziemio o żywicielu

Chociaż ubogi jestem, prostaczy
Bogactwo się życia mym sercu mieści
Pełno Cię we mnie, serce Cię me pieści
O nie śmiertelna moja Ojczyzno!

Wiersz ubogi
=====

Płaczą i mówiąże niema Ciebie
Że zatraciłeś się w pętach niewoli.
Tęsknię za Tobą gwiazdy na niebie
Sieroctwo łka głosem ludzkiej niedoli.

A ja Cię czuję też koło siebie
Tęsknotą wielką, ogromną miłości
I całe jest Tobą: szare przedświecie,
Pełna jest Ciebie myśl-błękit prz szłości.

Dziecię sieroce wyciąga rączką
Modli się, modli-o poerót Twoj siły,
Aty z krwi ofiary mak poczęta,
Czekasz-bysię przeznaczeń losy spełniły.

A ja cię czuję wsz dzie wokoło
Tobami tęskni wicher i drzewa.
Tobą mi pachną leśne zioła,
Tobą mi słońce samotność ogrzewa

I ciebie wdycham, gdy cną powietrze
I liść spadnięty szepce mi o Tobie
Czy los go pędziw roz tęsknionym wietrze
Imię Twoje pieściszep traw na grobie

Tobą smakuje owoc jesieni
I wiersz Ci układałai kwatów gromada
Twym życiem jagoda zniemi
O Tobie bym gwiazdom nie po układała

I ptaków odlotnych na niebie sznury
I deszcz jesienny, co niebem płacze
I słońce nadzieji zwątpień chmury
I wszystkie szlaki tułacze.

To wszystko Tobą moje serce pieści
Oukochana przeczuciem wielką
Za wszystkopięknem Twoim i wielkością wieści
Oziemio, oziemio o żywicielu

Chociaż ubogi jestem, prostaczy
Bogactwo się życia mym sercu mieści
Pełno Cię we mnie, serce Cię me pieści
O nie śmiertelna moja Ojczyzno!

Gwiaździki (dla cichego dzieci)

Śpij dziecińko, śpij maleńka
 Wszystkie poraty spać płaszczą,
 Tylko gwiaździki się zerwały,
 Ze szych łózek, chmurek wstały,
 Bo je księżyc, miesiąc śmiały, zbudził
 By z nim figlowały.

Wędrowały gwiaździki małe,
 Rozwiedały niebo całe,
 I na ziemię wrota rzucały -
 Myśli ludzkie podświecały,
 Smutnych łezki pobierały
 I w fartuszek swój chowały,
 Łańcuch z twarzy posierały,
 Srebrnym blaskiem się twarzą miały,
 Potem z myśli wstęgi wzięły
 Wianek, którym ozdobiły
 Sze śniuki i fartuszeki,
 By ci przyniesi do poduszki.

Wielki księżyc myje lica,
 Strójem gwiaździki się zachwycą.

Świecą gwiaździki i migocą
 Bawią się z sobą Panią Nocy.

Pani Nóżka z łóżkiem gwiaździczką,
 Plecie piękne ci bajeczki.

Im ściszej przy łóżeczku
 W śliczym, srebrnym z gwiazd wianeczku.

Wichro będzie ci gładką
 I bajeczki powiata:

Ze powroci twoja mama
 I nie będzie więcej sama,

Ze wnet skończy się wojenka
 Śpij dziecińko, śpij maleńka.

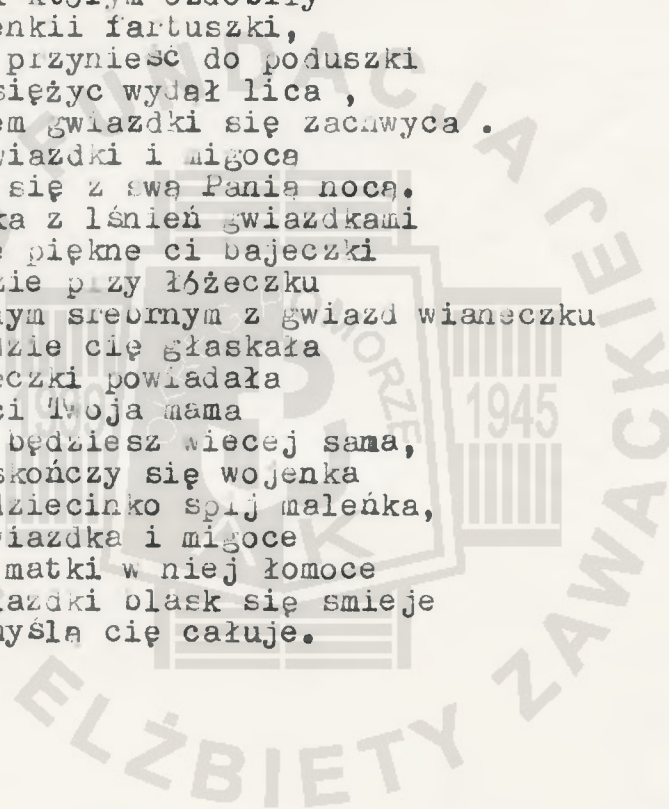
Świeci gwiaździka i migocze
 Serce matki w niej tomocze,
 I gdy gwiaździki blask się śmieje
 Mama myśli, się całuje.

Spij dziecino, spij małeńka
Wszystkie poszły spać ptaszęta,
Tylko gwiazdki się zerwały,
Ze swych łóżek chmurek się zerwały,
Bo je Księżyc urwisz śmiały zbudził
By z nim figlowały
Wędrowały gwiazdki małe ,
Pozwiedzały niebo całe ,
I na ziemię wzrok rzucały-
Myśli ludzi pod słuchały,
Smutnych łezki pozbierały
I w fartuszek swój chowały,
Żałość z twarzy pościerały
Srebrnym blaskiem się rozśmiały
Potem z myśli wstęg uwiły,
Wianek którym ozdobiły
Swe sukienki i fartuszki,
By ci przynieść do poduszki
Wielki księżyc wydał liła ,
Strojem gwiazdki się zachwyca .
Swiecą gwiazdki i migocą
Bawią się z swą Panią nocą.
Pani nocka z lśnienie gwiazdkami
Plecie piękne ci bajeczki
Tu usiądzie przy łóżeczku
W cudnym srebrnym z gwiazd wianeczku
Cicho będzie cię głaskała
I bajeczki powiadała
Że powróci Twoja mama
I nie będziesz więcej sama,
Że wnet skończy się wojenka
Spij dziecinko spij małeńka,
Swieci gwiazdka i migoce
Serce matki w niej łomocę
I gdy gwiazdki blask się smieje
Mama myślą cię całuje.

Spij dziecino, spij małeńka
Wszystkie poszły spać ptaszęta,
Tylko gwiazdki się zerwały,
Ze swych łóżek chmurek się zerwały,
Bo je Księżyc urwisz śmiały zbudził
By z nim figlowały
Wędrowały gwiazdki małe,
Pozwiedzały niebo całe,
I na ziemię wzrok rzucały-
Myśli ludzi pod słuczały,
Smutnych łezki pozoięrały
I w fartuszek swój cnowały,
Żalność z twarzy pościerały
Srebrnym blaskiem się rozśmiały
Potem z myśli wstęg uwiły,
Wianek którym ozdobiły
Swe sukienki i fartuszki,
By ci przynieść do poduszki
Wielki księżyc wydał lica,
Strojem gwiazdki się zacznyca.
Swiecą gwiazdki i migocą
Bawią się z swą Panią nocą.
Pani nocka z lśnienie gwiazdkami
Plecie piękne ci bajeczki
Tu usiądzie przy łóżeczku
W cudnym srebrnym z gwiazd wianeczku
Cicho będzie cię głaskała
I bajeczki powiadała
Że powróci Twoja mama
I nie będziesz więcej sama,
Że wnet skończy się wojenka
Spij dziecinko spij małeńka,
Swieci gwiazdka i migocę
Serce matki w niej łomocę
I gdy gwiazdki blask się smieje
Mama myślą cię całuje.

Balik w garnku.

W drugim garnku na swobodzie.
 Tancowaty Kluski w wodzie.
 Kluski z matkiem tancowaty,
 Tak sie sliemie gotowaty.
 Tancowaty, parowaty,
 I z radosci az skakaty.
 Jaz pokrywa dzba staje
 I niesformie Kluski taje,
 Lecz wnet sama tanczy, skacze,
 Az zgorzomy garnki ptacze.
 Ogień Kluskom terz matoruje
 Pizknie i piecu koncentuje:
 Sapie, klaska, z drewna traska -
 Wnet zakonczy sie jawnistka.
 Kluski garnku rozgniewaty
 W kancu sie mgotowaty.
 Garnku Kipi juz ze stosci
 I wyprasa z saki gosci -
 W kuchni robi sie balagan
 Piecyk jest jak targu stragan -
 Para, wiazki, zgrzyty, jaski,
 Piecyk juz obledu bliski.
 Kluski sycza na kotlinie,
 Chyba wazytlo w ogniu zginie.
 Az kotlina zakryzala,
 Para - matke zawolala.
 Matka zimno wody wlatla
 I kragediz zaragnala -
 A Klusowki zjaly dzieci -
 Teraz garnku pinstki snieci. -

Kotyszanka.

Spij dzieci mo, spij matulka
 Juz wnet skonczy sie wojenka
 Bykie domek, wroci mama
 Juz nie bediesz nigzej sama.

Spij dzieci mo, spij matulka
 Juz nie strasza ci wojenka,
 Wroci domek, jaskoj maty,
 Zabaweczki, nastroj biaty.

I wos dlon ciepla matulki
 To smi stodka cig miki -
 Byles dobry, bylej gresny
 Nocka dla ciebie bezpieczna.

Swoj paciorek odmowiles,
 Teraz ci nie bediesz smit -
 Spij dzieci mo, spij matulka
 To smi kuli cig matulka.

Juz wojenki niema w smiecie
 Bylko miatr tak bajki plecie.

W dużym garnku na swobodzie
Tańcowały kluski w wodzie.
Kluski z makiem tańcowały ,
Tak się słicznie gotowały.
Tańcowały parowały ,
I z radości aż skakały
Już pokrywa dęba staje
I nie sformne kluski łaje,
Lecz samawnet tańcz skacze,
Aż z gorszony garnek płacze
Ogień kluskom też wtóruje
Pięknie w piecu koncertuje
Sapie , klaska z drewna trzaska
Wnet zakończy się powiastka
Kluski garnek rozgniewały
W tańcu się ugotowały.
Garnek kipi już ze złości
I wyprasza z sali gości-
W kuchni robi się bałagan
Piecyk jest jak targu stragan
Para , wrzaski, zgrzyty piski
Piecyk już obłędu bliski.
Kluski syczą na kotlinie,
Chyby wszystko w ognie zginie
Aż kotlina zakrzyczała
Para -matkę zawołała
Matka zimną wodę wlała
I tragedię zażegnała
A kluseczki zjadła dzieci-
Teraz garnek pustką świeci.

W dużym garnku na swobodzie
Tancowały kluski w wodzie.
Kluski z makiem tancowały,
Tak się slicznie gotowały.
Tancowały parowały,
I z radości aż skakały
Już pokrywa dęba staje
I nie sforne kluski łaje,
Lecz samawnet tancz skacze,
Aż z gorszony garnek płacze
Ogien kluskom też wtóruje
Pięknie wpiecu koncertuje
Sapie, klaska z drewna trzaska
Wnet zakończy się powlastka
Kluski garnek rozgniewały
W tańcu się ugotowały.
Garnek kipi już ze złości
I wyprasza z sali gości-
W kuchni robi się bałagan
Piecyk jest jak targu stragan
Para, wrzaski, zgrzyty piski
Piecyk już obłądu bliski.
Kluski sycza na kotłanie,
Chyby wszystko w ognie zginie
Aż kotlina zakłycziała
Para -matkę zawołała
Matka zimną wodę wlała
I tragedię zażegnała
A kluseczki zjadła dzieci-
Teraz garnek pustką świeci.

Kołysanka

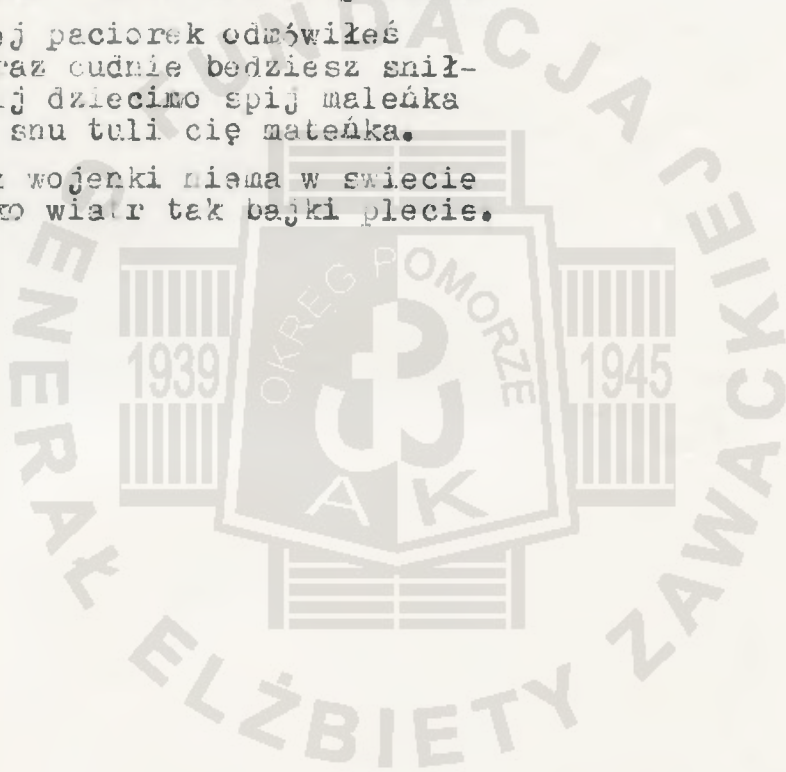
Spij dziecińco, spij małeńka
 Już wnet skończy się wojenka
 Wróćcie domek, wróćcie mama
 już nie będziesz więcej sama

Spij dziecińco, spij małeńka
 już nie straszna ci wojenka,
 Wróćcie domek pokój mały
 Zabaweczki nastrój biały.

I znów dzień ciepła matuli
 Do snu słodko Cię utuli
 Byłeś dory byłej grzeczny
 Nocka dla ciebie bezpieczna.

Swój paciorek odmówiłeś
 Teraz cudnie będziesz snił-
 Spij dziecińco spij małeńka
 Do snu tuli cię małeńka.

Już wojenki niema w świecie
 tylko wiatr tak bajki plecie.

Kołysanka

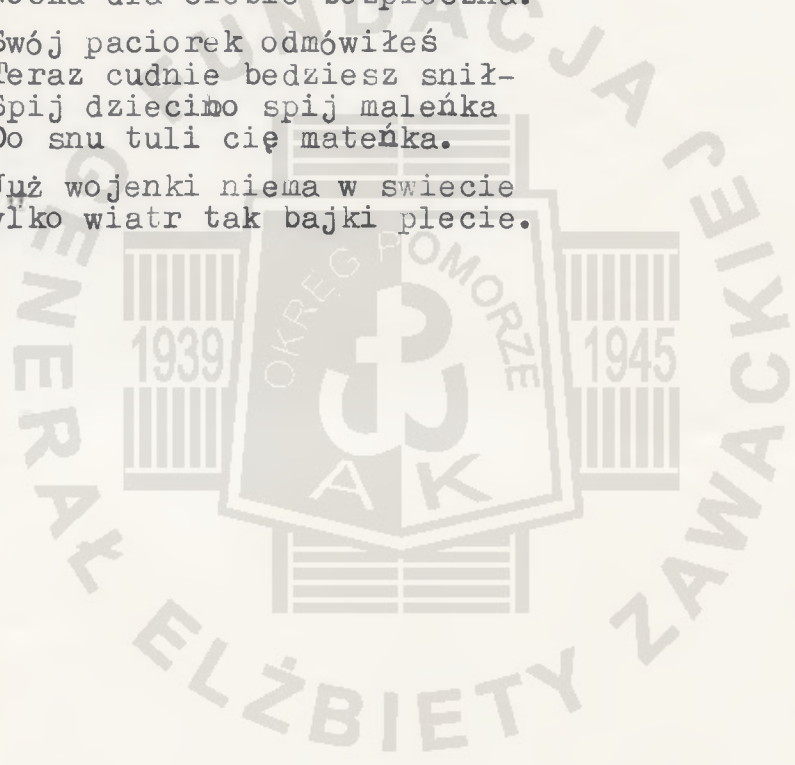
Spij dziecino, spij maleńka
Już wnet skończą się wojenka
Będzie domek , wróci mama
już nie bediesz wiecej sama

Spij dziecino , spij maleńka
już nie straszna ci wojenka,
Wróci domek pokój mały
Zabaweczki nastrój biały.

I znów dłoń ciepła matuli
Do snu słodko Cię utuli
Byłeś dory byłej grzeczny
Nocka dla ciebie bezpieczna.

Swój paciorek odmówiłeś
Teraz cudnie bedziesz snił-
Spij dziecino spij maleńka
Do snu tuli cię mateńka.

Już wojenki niema w swiecie
Tylko wiatr tak bajki plecie.

Bajka o Kocie.

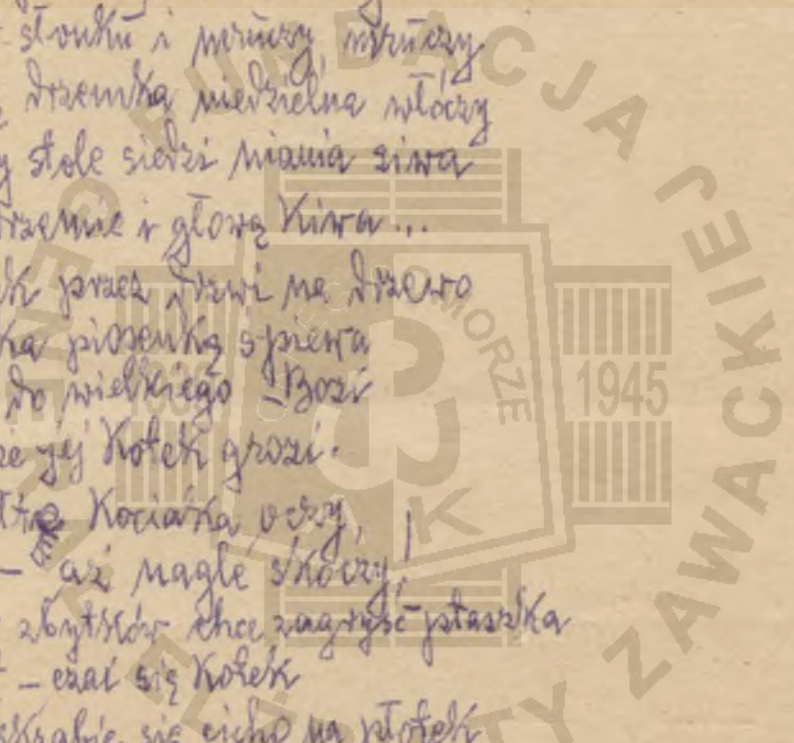
Była niedziela i miedził się Kocię,
 Już sprzątnął mu się gwiazki mijałych ptaszek
 Kuchnia zamknięta, spać poszły dzieci
 Mieszkawie jasnemu i miłej świeci.
 Jest poobiednia chwila spokojna
 Nieznośnie męczący brzęczący w polkuju.

Kocię wygraława branszerek na stonku
 Bawi się pyłkiem, co ma na ogonku
 Graje się w stonku i mrużąc, mrużąc
 Po sobie się drzemka miedzielna włoży
 W kącie przy stole siedzi miama sowa
 Modli się, drzemne i głowę kurwa...

Zapadł się Kocię przez drzwi na drzewo
 Słabie mała pliszka piosenkę spiewa
 Modli się mała do wielkiego Boga
 I nie wie wcale, że jej Kocię grozi.

Zainkrzyły się i dół Kocię, oczy,
 Pręży się, erai - ai magle skoczy,
 I z miodów, zbytków chce zagryść ptaszka
 Mian, mian - erai się Kocię
 Przez krzewy skrabie się cicho na ptaszkę
 A potem: szał! i już jest na drzewie
 Już mały ptaszek zapomniał się w śpienie.
 I Kocię mian - a ptaszek: jsi jsi jsi.
 Kwili - już miedzi i - z Kocię, dżi,
 Bo Kocię zapomniał, że ptaszek ma skrzydła,
 że pliszka przelina i w łonie smigła.
 Już kot machnął, na ptaszka parnęły
 A ptaszek frrr: już skoczył się za szumny,
 Las Kocię bęc, i już jest na ziemi,
 Spadł i się trząsnął nożkami szumny.

Kot się zamysłzył, kichnął ze złości
 I poszedł z Brysiem bawić się w kłosci.

Bajka o kotku

Była niedziela i nudził się kotek
 Już sprzykrzył mu się gwar muszych płoetek
 Kuchnia zamknięta, spać poszły dzieci
 Mieszkanie pustką i nudą świeci.
 Jest poobiednia chwila spokoju
 Nieznosne muchy brzezają w pokoju.

Kotek wygrzewa brzuszek na słońcu
 Bawi się pyłkiem co ma na ogonie
 Grzeje się w słońku i mruczy, mruczy
 Po izbiesię drzemka niedzielna włóczy
 W kącie przy stole siedzi niania siwa
 Modli się drzemie i głową kiwa

Zapatrzył się kotek przez drzwi na drzewo
 Gdzie mała pliszka piosenkę śpiewa
 Modli się małą do wielkiego Bozi
 I nie wie wcale że jej kotek grozi
 Zaiskrzyły się żółte kociska oczy
 Krąży się, czai-aż nagle skoczy.

I z nudów, zbytków chce zagryść ptaszka
 Miau, miau- czai się kotek
 Przez krzewy skrabie się cicho na płótek
 A potem szus i już jest na drzewie
 Gdzie mały ptaszek zapomniał się w śpiewie.
 I kotek miał-a ptaszek :pi, pi, pi.

Kwili - już widzi z kotka drwi
 Bo kotek zapomniał, że ptaszek ma skrzydła,
 że pliszka prędką i w locie śmigła
 Już kot wyciągnął na ptaszka pazury
 A ptaszek FRRR, już skrył się za chmury
 Zaś kotek bęc i już jest na ziemi.

Kot się zawstydził, kicnął ze złości
 I poszedł z Brysiem bawić się w kości.

Była niedziela i nudził się kotek
Już sprzykrzył mu się gwar muszych płaetek
Kuchnia zamknięta, spać poszły dzieci
Mieszkanie pustka i nuda świeci.
Jest popołudnia chwila spokoju
Nieznosne muchy brzezają w pokoju.

Kotek wygrzewa brzuszek na słońcu
Bawi się pyłkiem co ma na ogonie
Grzeje się w słońcu i mruczy, mruczy
Po izbie się drzemka niedzielna włóczy
W kącie przy stole siedzi niania siwa
Modli się drzemie i głową kiwa

Zapatrzył się kotek przez drzwi na drzewo
Gdzie mała pliszka piosenkę śpiewa
Modli się małą do wielkiego Bozi
I nie wie wcale że jej kotek grozi
Zaiskrzyły się błęte kociska oczy
Kroży się, czai-aż nagle skoczy.

I z nudów ,zbytków chce zagryść ptaszka
Miau, miau- czai się kotek
Przez krzewy skrabie się cicho na płótek
A potem szus i już jest na drzewie
Gdzie mały ptaszek zapomniał się w śpiewie.
I kotek miał-a ptaszek :pi, pi, pi.

Kwili - już widzieli z kotka drwi
Bo kotek zapomniał , że ptaszek ma skrzydła,
że pliszka prędka i w iocie ślągła
Już kot wyciągnął na ptaszka pazury
A pta zek FRRR, już skrył się za chmury
Zaś kotek bęc i już jest na ziemi.

Koż się zawstydzik , kicnął ze złości
I poszedł z Brysiem bawic się w kości.

Deszcz pada, deszcz pada
 Bajka temuż radoszemu
 Pół stonecznik siada
 I z wroblami gada.

A wroble czweda
 (Lna je niejaka bieda)
 Siedzi w takim minie
 Przystuchuje się mówienie.

Deszcz w liście drzewi
 Krople w sadzie roni
 Brat deszczowej roni
 Szepce coś jabłoni.

Wyprawi wroble w tłumach
 Deszcz, więc się chacie tłumach
 Już taniec foxtota
 In wrobla chota.

Fimielka i emielka
 Będzie radość wielka
 Gra wrobla kapela
 W sadzie dziś niedziela

Stonecznik zapadły
 Wroble się zwiedziły
 Pami gospodyni
 Dłma dziś na skrzydli

Bo deszcz pada, pada -
 W miłi dziś marada -
 Dymia wscibaka, blacha
 Szytnaje buda.

Wyluska na ganku
 W deszczu młokry kanku
 I wypięta brzośnek
 Chce się dotknąć grześnek,

Co dziś z dław z pod płotem
 Postęcała stota.
 Wtę na ganku leży
 I w pogodę wstęży.

Wiosnyzna zuchwała
 W sprdawę się mmieszła
 Silnie zapadła

Ati dymia nichala.

Żwi wroble obradły
 Stonecznik i skradły
 Wrotycintkie nasiona.

Stoneczna korona

Próchny deszcz świeci.

On jak male dzieci

Rozkorkus i psotne

Wroble białymitne.

Słońce stonecznik

Mają swoje baki

A gły deszczuk pada

Bajka z niemi gada

W deszczu sobie pada.

Pratęch smęgu.

Chce przokunąć gwiazdki nocą,

Śię się zima zbliża.

Myszę, myślę się stożora

Bo się "światka" zbliża

Blażki myśli swoich smięją

Chępkajoż świat niebieski,

Model smęgu kombinują.

Sadem mrozi swoje tekki:

I już smęg białutki pada

A kształt cudiły ma gwiazdeczki

Na trawnyżkę dzieku spada

I cętnie w matorki.

Słonecznikowe ś więto w sadzie.

Deszcz pada, deszcz pada
Bajka ~~tomat~~ zada
Pół słonecznik siada
I z wróblami gada

A wróble czereda
Zna je wiejska bieda
Siedzi w dzikim winie
Przysłuchuje się nowinie.

Deszcz wlicie dzwoni
Krople w sadzie roni
Czar deszczowej woni
Szepce coś jabłoni.

Wprawił wróble w humor
deszcz więc słycać rumor
Już tańczy fok strota
Tawróbla chołota

I cwierka i cwierka ~~Radzika~~ x
Będzie radość gielka
Gra wróbla kapela
W sadzie dziś niedziela.

Słonecznik dojrzały
Wróble się zwiedzaały
Pani g ospodyni
Dumna dziś na skrzyni

Bo deszcz pada, pada
W ulu dziś narada
Dyńia wciobka biada
Sytuacją bada

Wylazła na ganek
W deszczu mokry ranek
I wypięła brzuszek
Chce się dotknąć gruszek

Co dziś z drzewz poł płotu
Postręcała słota
Więc na ganku leżą
I wpogodę wierzą

Włoszczyzna zuchwała
Wsprawy się w mieszała
Silnie zapachniała
Aż ~~dyńia~~ kichała

Już wróble obzarły
Słonecznik i skradły
Wszystkiutkie nasiona
Słoneczna korona

Pustką teraz świeci
Sa jak małe dzieci
Rozkoszne i psotne
Wróble bałamutne

Lubią słoneczniki
Mają swoje bziki
A gdy deszczyk pada
Bajka z nimi gada
Gdy deszcz sobie pada

Deszcz pada, deszcz pada
 Bajka temat zada
 Pół słonecznik siada
 I z wróblami gada

A wróbli czereda
 Zna je wiejska bieda
 Siedzi w dzikim winie
 Przysłuchuje się nowinie.

Deszcz wliscie dzwoni
 Krople w sadzie roni
 Czar deszczowej woni
 Szepta coś jabłoni.

Wprawił wróble w humor
 deszcz więc słychnąć humor
 Już tańczy fok strota
 Tawróbla chołota

I cwierka i cwierka ~~xxxxxx~~ x
 Będzie radość wielka
 Gra wróbla kapela
 W sadzie dziś niedziela.

Słonecznik dojrzały
 Wróble się zwiedzały
 Pani g ospolyni
 Duana dziś na skrzyni

Bo deszcz pada, pada
 W ulu dziś narada
 Dynia wcióska brada
 Sytuacja pada

Wylazła na ganek
 W deszczu mokry ranek
 I wypięła brzuszek
 Chce się dotknąć gruszek

Co dziś z drzewz poł płotu
 Postręcała skota
 Więc na ganku leża
 I w pogodę wierzą

Włoszczyzna zuchwała
 Wsprawę się w mieszala
 Silnie zapachniaka
 Aż dynia kichała

Już wróble obżarły
 Słonecznik i skradły
 Wszystkieutkie nasiona
 Słoneczna korona

Pustka teraz świeci
 Sa jak naje dzieci
 Rozkoszne i psotne
 Wróble bałamutne

Lubią słoneczniki
 Maja swoje bziki
 A gdy deszczyk pada
 Bajka z nimi gada
 Gdy deszcz sobie pada

Niebieska gonitwa.

Smaga chmury po niebie
 chce dogonić siebie,
 lecz je mała organia,
 Stolica blask odstawia -
 A miodorem gwiazdki jezera
 bieżący wódki blasków przędzą.
 W kółko bawi się i goni
 I w biegu się aż ptania.
 W cińcin-babkę z chmurą grają
 Filiternie spogładają.
 I po niebie w chmurach pędzą -
 Ale gdy śnieg, gdzieś nagle zginie!
 I tak moczka nieszka
 Gdy się wnosi parnieka
 Najwyższego dziecka stonca
 O śnie jeszcze goręca.
 Goni Księżyc ten stonca
 Do zabawy goręca,
 Lecz gdy stawkę wstaje
 Księżyc w biegu wstaje
 Ze zmęczenia na mecie,
 Bo śnieg mieli jest przecie.
 I tak goni się chmury,
 Księżyc, stonca, gwiazdki skumy,
 Moczka z dzieckiem w myśnię,
 Wiatr na stoncu w podrygu.
 Nie przystaną na mecie,
 Nie dogonią się w śniecie.
 Ale raz dojdą się w niebie
 Bóg je werwie do Siebie.

Bajka o mrozie i Księżycu.

Goni Księżyc raz stonca,
 Lecz mroź schował się w kółeczko,
 Za górami, za miazami,
 A sam przysnął śnieg miotrami.
 Chciał zamrozić blask Księżyc
 bo gwiazdkami się zachwycę,
 Więc zamroził chmury, śniegi
 I rozpoczął zimne biegi.
 Wnet stopniami szedł do góry,
 Chce niebieskie złożyć pióry
 I mrozić Księżyc błady
 A z gwiazdkami sięgi na rady.
 Lecz pan Księżyc zimny, stogi...
 (bajka jest nieukończona)

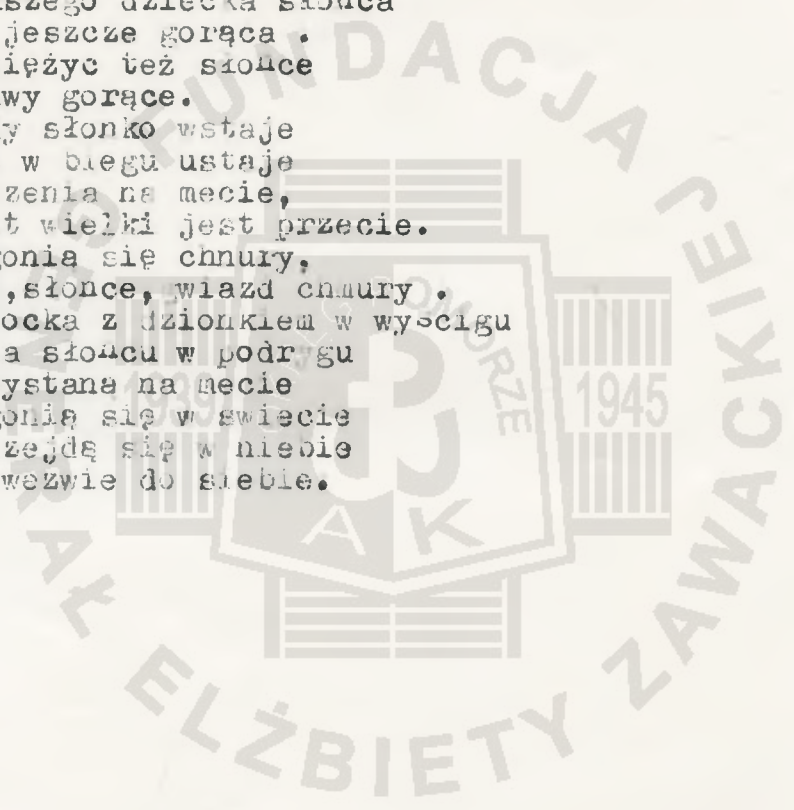
Niebieska gonitwa

Snują chmurki po niebie
 Chcą dogonić siebie
 Lecz je wiatr rozgania
 Słońca blask odsłania
A wieczorem gwiazdki pędzą
 Ciągną wózki blasków przędzą.
 W kółko bawią się i gonią
 Wciuciubabkę z chmurą grają
 Filuternie spoglądając.
 I poniebie w chmurach płyną
 Aż gdy wiat, gdzieś nagle zginą
 Itak nocka ucieka
 Gdy się wznosi powieka
 Największego dziecka słońca
 Od snu jeszcze gorąca .
 Goni Księżyc też słońce
Do zabawy gorące.
 Lecz gdy słońko wstaje
 Księżyc w biegu ustaje
 Ze zmęczenia na mecie,
 Bo świat wielki jest przecie.
 I tak gonią się chnury,
 Księżyc, słońce, gwiazd chnury .
W~~ia~~~~xxx~~Nocka z dzionkiem w wyścigu
 Wiatr na słońcu w podrygu
 Nie przystaną na mecie
 Nie dogonią się w swiecie
 Aż raz zejda się w niebie
 Bóg je wezwie do siebie.

Niebieska gonitwa

Snują chmurki po niebie
 Chcą dogonić siebie
 Lecz je wiatr rozgania
 Słońca blask odsłania
 A wieczorem gwiazdki pędzą
 Ciągą wózki blasków przedzą.
 W kożko bawią się i gonią
 Wciuciubabkęz chmurą grają
 Filuternie spoglądając.
 I poniebie w chmurach płyną
 Aż gdy wiat, gdzieś nagle zgina
 Itak nocka ucieka
 Gdy się wznosi powieka
 Największego dziecka słońca
 Od snu jeszcze gorąca.
 Goni Księżyc też słońce
 Bo zabawy gorące.
 Lecz gdy słońko wstaje
 Księżyc w biegu ustaje
 Ze zmęczenia na mecie,
 Bo świat wielki jest przecie.
 I tak gonia się chnury,
 Księżyc, słońce, wiażd chnury.
 WxxxxxNocka z dzionkiem w wyscigu
 Wiatr na słońcu w podrygu
 Nie przystana na mecie
 Nie dogonią się w swiecie
 Aż raz zejda się w niebie
 Bóg je wezwie do siebie.

Bajka o mrozie i księżycu

Gonił księżyc raz szoneczko
 Lecz mróz schował się w łożeczku
 Za górami, za morzami,
 A sam przgnał śnieg wiatrami.
 Chciał zamrozić blask księżyca
 Bo gwiazdkami się zachwyca,
 Więc zawezwał chmury śniegi
 I rozpoczął zimne biegi
 Wnet stopniami szedł do góry,
 Chcąc niebieskie zdobyć ~~z~~ mury
 I utracić Księży błady
 A z gwiazdkami się^{sc} na zady
 Lecz pan księżyc zimny srogi

/bajka jest niedokończona/

Bajka o mrozie i księżycu

Gonił księżyc raz słońce
 Lecz mroź schował się w kółeczku
 Za górami, za morzami,
 A sam przgnał śnieg wiatrami.
 Chciał zamrozić blask księżyca
 Bo gwiazdkami się zachwyca,
 Więc zawezwał chmury śniegi
 I rozpoczął zimne biegi
 Wnet stopniami szedł do góry,
 Chcąc niebieskie zdobyć chmury
 I utracić Księży błady
 A z gwiazdkami sięgać na zady
 Lecz pan księżyc zimny srogi

/bajka jest niedokńczona/

Bajka o miechze. (23.9.44)

Nie miał synku, już był górecny
 Dzień dziś chłodny, dzień dziś mroźny
 Nie pójdiesz dziś do ogrodu
 Zmarł byś od wilgoci, chłodu.
 Siędziesz w kuchence, wypij mleczko
 Zabawisz się dziś bajeczką.

Był młody Łukasik i spał w lesie
 Nie dbał o srebro ani zdrowie.
 Wstał dziś rano bardzo wczesnie
 Ukrył miot, że sapał nie śmie
 Wnet go zbuntował i wyrzucił
 I pracować mu polecił.

A miot - Prochlik, młody także
 Wyszedł z domu, skrył się w krzaki.
 Zieniął, z szumem się poróżnił
 I przez zęby sobie gwiżdżał.
 Kłamał w domu, żył się w lasie,
 Wytańcował sobie buzię w wroście.
 Potem powrócił w stronę szałata
 Teraz ludziam figle spleta.

Hiczy, szumi, tak jak w nim
 Teraz szumiał miotem w polu.
 Pędzi miot, leci po lesie
 Pasikomik go w świat niesie.
 Chwyć miot drzewa za korony
 Biegajcie, karga aż liść kruszy.

Ziółom, krawcom zryta yroty
 Robi hałas niepojęty,
 I lasowi wład za szary
 W drodze zwalił stony fary.
 Wamibst skop's kuman kumary
 I pogłaskał górcme trawy.

Z polem zagrat sobie w młynach
Uczył pieśni - chór choinek.

Potem szukał po przestworzeni
Babie lato psuń jesieni.

Z piaskiem sobie grał w kamyczki

Wytał nade z górną miastki:

Wzypiał się spodnie miarłusi
Chwałkę z głowy zdart fajusi.

Przył, spiewał gwał po śmiecie,

lichej wódzie dał po grabiecie,

że się cała pomarszczyła

Z sennych marszu obniża.

Przył miał się także w mieście.

Zrucił prawie już miemieście

Świdziom i Michał sadze w trawie

Pył dał w nocny młodej parze,

Zrywał ludziom Kapselinske

Niepołosił spiewem dusze...

dzi się wreszcie rozkaprycił,

Spigcy młodzi i grymasił.

Wzypiał się i starzał w łony

Przył w młodym się i bosy.

Na mbraniu śmiecił i inno

Nakrył sobie bieżąc chmurno

Aż się wstrząsnął zimnym deszczem

I rozplakał się już deszczem...

Ważo dris, synku, deszczu k pada

I mój spacer bi wypada.

Przył miał deszczem po szybie

Lat trzy i więcej, wielomby

Aż zmęczonej legł znów w kuzaki

Dajeć biszy i rami znaki

By go do smi kolysata

I bajeczki powiadała. -

Śpi młot - grany mni szept ciony
 Aż nitem nagle jstare gżies słyry
 Stanie mnet na równe nogi
 Marzony, robi się ztorwgi,
 Wypadł z korablow - spojrzal mroźnie,
 Płyną na wodzie Tabedzie.
 W jsiarku tni bawig się kłeci,
 Na nlicy pełno smieci
 A kieweryna jakas mata
 Dżez, miotig zamiatata
 Dżezego miata nlice
 I zmęcone miata lice,
 Bo nlica brudna dżezga
 Nieskonczona smieci sminga.
 Wiec kiewerynka - sierotka mata
 Biezko pracować musiała
 Zamiatata i jatakata
 Bze jż raczka jwi bolata.
 Sama była, sama żyła
 Przez wojenkę dom straciła.
 Wiatr, co dobre miał swe serce
 Poradował pomiewierce,
 Żal mni się zrobiło sierotki,
 Bo on sam też nie miał matki.
 Smiaługt, dmuchugt mnet na smieci
 I jwi brud w powietrze leci
 Wypścił miasto z jego brudni
 Aby mieć sierotce brudni,
 A wżez o niej myślał sobie
 Dla niej śmiałt robosci zrobić.
 Wnet nlica czysta cała
 Aż sierotka się rozsmiała.
 I zrozumił Pan Wiatr wreszcie,
 Że pracować trzeba jeszcze...
 Wiec jż się wziął do roboty
 By naprawić swoje psoty,
 Aby ludzie nie cierpieli

Bajka o wietrze 23.9.44./

Nie nudź synku, już bądź grzeczny
Dzień dziś chmurny - dzień dziś wietrzny
Nie pójdziesz dziś do ogrodu
Zmarzłoby od wilgoci chłodu.
Siądź w kuchence, wypij mleczko
Zabawię Cię dziś bajeczką.

Był wiatr Duszek i spał w rowie
Nie dbał o strój ani zdrowie.
Wstał dziś rano bardzo wczesnie
Nakrył wiatr, że spał wesnie
Wnet go zbudził i wyrzucił
I pracować mu polecił,

A wiatr Psotnik, urwisz taki
Wyszedł z rowu, skrył się w krzaki,
Ziewnął z szumem się przeciągnął
I przez zęby sobie gwizdnął
Kasnął w dłonie, zmył się w rosie
Wytań sobie buzię wrzosie.

Potem pomknął w strony świata
Teraz ludziom figle płata
Huczy szumi tak jak w ulu
Teraz szukaj wiatru w polu,
Pędzi wiatr, leci po lesie
Pasikonik go w świat niesie
Chwycił wiatr drzewa za uszy
Iągnie targa aż liść kruszy

Ziołom Krzewom zrywa pręty
Robi hałas nie pojęty
I lasowi włazł skórę
W drodze zwałił słomy furę
Naniósł skądz tuman kurzawy
I pogłaskał grzeczne trawy

Z polem zagrał sobie młynka
Uczył pieśni chór choinek,
Potem hulał po Przestrzeni
Babie lato psuł jesieni
Z piaskiem sobie grał w kamyczki
Wylał wodę z gąsiąt miski.
Chustkę z głowy zdarł Jagusi.
Broił śpiewał gnał po świecie

Cichej wodzie dał po grzbiecie
Że się cała pomarszczyła
Z sennych marzeń obudziła
Psocił wiatr się także w miescie
Zrzucał pranie już nie wieście
Ludziom dmuchał sadze w twarze
Pył dał w oczy młodej parze
Zrywał ludziom kapelusze
Niepokoi ludziom dusze...

Aż się wreszcie rozkaprysił
Śpiący nudził i grymasił
Zbudził się i stargał włosy
Brudny włożył się i i bosa
Na ubraniu świecił dziurą
Nakrył sobie buzię chmurą
Aż się wstrząsnął zimnym dreszczem
I rozpłakał się już deszczem
Więc dziś s nku deszczyk pada
I Twój spacer ci wypada

Płakał wiatr deszczem po szybie
Lał łzy rzewne wielorybie
Aż zmęczony legł znów w krzaki
Dając ciszy łzami znaki
Bo go do snu kołysała
I bajeczki powiadała.

Śpi wiatr - gwarzy mu szept ciszy
Aż wtem nagle płacz gdzieś słyszy
Stanie wnet na równe nogi
Marszczowy robi się złowrogi
Wypadł z krzaków - spojrzął wszędzie,
Płynę na wodzie łabędzie.

Wpiaskutuż bawia się dzieci
Na ulicy pełno śmieci
A dziewczyna jakaś mała
Dużą miotłą zamiatała
Dużego miasta ulice
I zmęczone miała lice.

Bo ulicabrudna, długa
Nieskończona śmieci smuga,
Więc dziewczynka - sierotka mała
Ciężko pracować musiała,
Zamiatała i płakała
Bo ją rączka już bolała.

Sama była ,sama żyła
Przez wojenkę dom straciła
Wiatr co dobre miał swe serce
Pożałował poniewierce,
Żal mu się zrobiło sierotki,
Bo on sam też nie miał matki

świstnął ,dmuchnął wnet na śmieci

I już brud w poietrze leci
Aby ująć sierotce trudu
A wciąż o niej myślał sobie
Dla niej śsiatu radość zrobię

Wnet ulica czysta cała
Aż sierotka się rozesmiała
I zrozumiał Pan wiatr wreszcie ,
Że pracować trzeb jeszcze
Więc już wziął się do roboty
By naprawić swoje psoty

Aby ludzie nie cierpieli
I by z niego korzyść mieli
Dał osuszać praczki pranie
Niósł w świat kwiatów zapylanie
Gnał żaglówki po jeziorze
Suszył błota w rannej porze

Z nieba chmury precz rozgonił
I słoneczka blask odsłonił
A dla sierotki Kasi małej
Grał piosenki z dużym całym
Kiedyś zabrakł ja na skrzydła
Puseli w swobody smigła
I już teraz wciąż z nią lata
Pokaż ujac cud świata.

Bajka o wietrze §23.9.44./

Nie nudź synku, już bądź grzeczny
 Dzień dziś chmurny - dzień dziś wietrzny
 Nie pójdziesz dziś do ogrodu
 Zmarzłoby od wilgoci chłodu.
 Siądź w kuchence, wypij mleczko
 Zabawię Cię dziś bajeczką.

Był wiatr Duszek i spał w rowie
 Nie dbał o strój ani zdrowie.
 Wstał dziś rano bardzo wczesnie
 Nakrył wiatr, że spał wesnie
 Wnet go zbudził i wyrzucił
 I pracować mu polecił,

A wiatr Pasotnik, wrzecz taki
 Wyszedł z rowu, skrył się w krzaki,
 Ziewnął z szumem się przeciągnął
 I przez zęby sobie gwizdnął
 Kasnął w dłonie, zmył się w rosie
 Wytarł sobie buzię wrzosie.

Potem pomknął w strony świata
 Teraz lidziom figle piata
 Huczy szumi tak jak w ulu
 Teraz szukaj wiatru w polu,
 Pędzi wiatr, leci po lesie
 Pasikonik go w świat niesie
 Chwycił wiatr drzewa za uszy
 Igał targa aż liść kruszy

Ziółom Krzewom zrywa pręty
 Robi hałas nie pojęty
 I lasowi wiaże skórę
 W drodze zwalał słomy furę
 Naniósł skądś tuman kurzawy
 I pogłaskał grzeczne trawy

Z polem zagrał sobie młynka
 Uczył pieśni chór choinek,
 Potem hulał po Przestrzeni
 Babie lato psuł j sieni
 Z piaskiem sobie grał w kamyczki
 Wylał wodę z gąsienki miski.
 Chustkę z głowy zdarł Jagusi.
 Broń śpiewał gwał po świecie

Cichej wodzie dał po grzbiecie
 Że się cała pomarszczyła
 Z sennych marzeń obudziła
 Psocił wiatr się także w miescie
 Zrzucił pranie już nie wieście
 Ludziom dmuchał sadze w twarze
 Pył dał w oczy młodej parze
 Zrywał ludziom kapelusze
 Niepokoi ludziom dusze...

Aż się wreszcie rozkaprysił
 śpiący nudził i grymasił
 Zbudził się i stargał włosy
 Brudny włożył się i i bosy
 Na ubraniu świecił dziurą
 Nakrył sobie buzię chaurą
 Aż się wstrząsnął zimnym dreszczem
 I rozplakał się już deszczem
 Więc dziś s nku deszczyk pada
 I Twój spacer ci wypada

Płakał wiatr deszczem po szybie
 Lał łzy rzewne wielorybie
 Aż zmęczony legł znów w krzaki
 Dając ciszy łzami znaki
 Bo go do snu kołysała
 I bajeczki powiadała.

śpi wiatr - gwarzy mu szept ciszy
 Aż wtem nagle płacz gdzieś słyszy
 Stanie wnet na równe nogi
 Marszczony robi się złowrogi
 Wypadł z krzaków - spojrzął wszędzie,
 Płyną na wodzie łabędzie.

Wpiaskutuz barzą się dzieci
 Na ulicy pełne śmieci
 A dziewczyna jakieś mała
 Dużą miotłą zamiatła
 Dużego miasta ulice
 I zmęczone miała lice.

Bo ulicabrudna, długa
 Nieskończona śmieci smuga,
 Więc dziewczynka - sierotka mała
 Ciężko pracować musiała,
 Zamiatła i płakała
 Bo ją rączka już bolała.

Sama była , sama żyła
 Przez wojenkę dom straciła
 Wiatr co dobre miał swe serce
 Pożalował poniewierce,
 Żał mu się zrobiło sierotki,
 Bo on sam też nie miał matki

Świsnął , dmuchnął wnet na śmieci
 I już brud w powietrze leci
 Aby ująć sierotce trudu
 A wciąż o niej myślał sobie
 Dla niej ssiłatu radość zrobię

Wnet ulica czysta cała
Aż sierotka się rozesmiała
I zrozumiał Pan wiatr wreszcie ,
Że pracować trzeba jeszcze
Więc już wziął się do roboty
By naprawić swoje psoty

Aby ludzie nie cierpieli
I by z niego korzyść mieli
Dał osuszać praczki pranie
Niósł w świat kwiatów zapylanie
Gnał żaglówki po jeziorze
Suszył błota w rannej porze

Z nieba chmury przez rozgonił
I słoneczka blask odsłonił
A dla sierotki Kasi nałej
Gdań piszanki z dąb i łącej
Kiedś zabrakł ja na skrzydła
Puszczył w swobodę smigło
I już teraz wciąż z nią lata
Pokaż ujac cud świata.

I by z niego korzystać mieli,
 Iż, wsłanyj prądki pranie,
 Kładł w świat kwiatów zapylanie
 Lwał z główek po jerozł.
 Śmiał w błota w ramnej porze.
 I nieba chmury przez rozgromił
 I stonęka blask odłonił.
 O dla sierotki - Kasi małej
 Brał pirosenki z duszy całej.
 Kiedy zabrat ją na skrzydła
 Śmiał w tuch swobody śmigła
 I już teraz wegi z me lata
 Pokażę jej cudo świata.

Alpejskie fiołki.

Rozowia się fiołki alpejskie w cudownym polowcu
 Sma wonia dzinna, ledwie nichylna, przesubtelniejsza.
 Mówią o niebios Korabach, księżycowym woniu,
 Iż jak niktyle w sercu słowa mienymównie
 I rozjasniaj, rozowia cocienne, szarość doli,
 Jest szaro, jakby granit okapem i pada parali
 Ktoś chory jest i smutny i kto ma smieniny,
 Wiesz spytaj się jak dobry śmiech z nieba Kraliny
 W zimowej porze kwiaty, czyjś dobry śmiech kwiatowy,
 I wnet świat staje się miemi pełny i bogaty.
 I myśli lekko spytaj się na kwiatiste drogi.
 Gdzie dobry - radość - zamita w smutku twoje porogi
 Rozowia się fiołki alpejskie w cudownym polowcu
 Mówią o ludziach dobrych o wniecanym woniu
 I o tym że niebo - kwiaty - to bliskie cocienne
 I o tym że wszędzie świat się miemi, doli mienienne.

Alpejskie Fiołki

----- , -----

Różwią się fiołki alpejskie w cudownym pękowcu
 Swą wonią dziwną, ledwie uchwytną, przesubtelnią
 Mówią o niebios Koralach, Księżycowym nowiu
 Są jak ukryte w sercu słowa nie wymówione
 I rozjaśniają, różwią codzienną szarość doli
 Jest szaro, deszcz gwarzy z okapem i pada powoli
 Ktoś chory jest i smutny i ktoś ma imieniny,
 Więc spływają jak dobry uśmiech z nieba krainy.
 W zimowej porze Kwiaty, czyjś dobry uśmiech Kwiatowy
 I wnet świat staje sięniemi pełny i bogaty
 I myśli lekko spływają na kwieciste drogi
 Gość dobry - radość - zawita w smutne twe progi
 Różwią się fiołki alpejskie w cudownym pękowiu
 Mówią o ludziach dobrych o wzniecanych nowin
 I o tym zeniebo-kwiaty - to blisko codzienne
 Dostępne wszystkim szczęście wierne dolą niezmiennie.

Alpejskie Fiołki

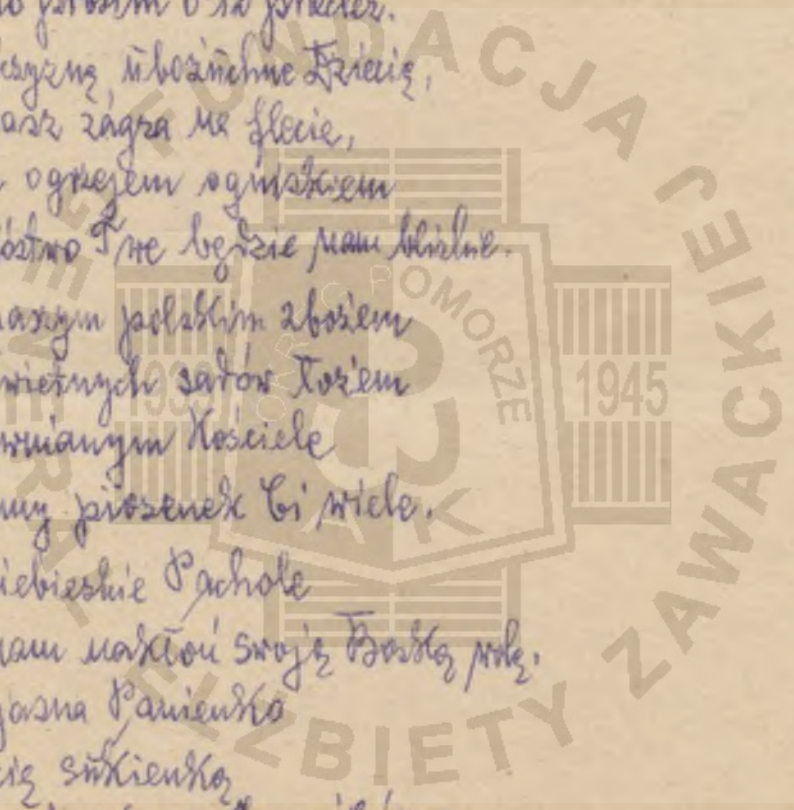
Różnią się fiołki alpejskie w cudownym pakowcu
 Swą wonią dziwną, ledwie uchwytną, przesubtelną
 Mówią o niebios Koralach, Księżycowym nowiu
 Są jak ukryte w sercu słowa nie wymówione
 I rozjaśniają, różnią codzienną szarość doli
 Jest szaro, deszcz gwarzy z okapem i pada powoli
 Ktoś chory jest i smutny i ktoś ma ialeminy,
 Więc spływają jak dobry uśmiech z nieba krainy.
 W zimowej porze Kwiaty, czyż dobry uśmiech Kwiatowy
 I wnet świat staje się niemi pełny i bogaty
 I myśli lekko spływają na kwieciste drogi.
 Gość dobry - radość - zawita w smutne twe progi
 Różnią się fiołki alpejskie w cudownym pakowcu
 Mówią o ludziach dobrych o wzniesanych nowiu
 I o tym że niebo - kwiaty - to blisko codzienne
 Dostępne wszystkim szczerze wierne dolą niezmiennie.

Modlitwa u zlobka.

O to biez prosimny w pokuty polkore
 Nleeh mow ptng polski masze ziemi pro
 Wroci masze droga nkolchanz ziemi
 W ktorej prastany was sil maszych dzeemie.
 Wroci masze matke, masze cudinzi ziemi,
 bo mykarunila kmiemie proste pleumiz.
 Nleeh zwor zaszumiz lasy i zboru
 Nleeh mas w rytm pracy zernie postum moraw.
 O daj nam Boskie malutkie dzieci,
 bo tak biez mocno prosim o to procter.
 by wlasziszte ojczysz, u bozichne dzieci,
 Wtedy bi miato masze zagra me glacie,
 Wtedy biez naszym ogniem ognistwem
 Rodzinny i Bostwo nie biezcie nam blinno.
 i mykarunilony naszym polskim zboriem
 i wypraisimny knieznymy sadow tokiem
 i w richym dremnianym kosciele
 Do smi zaspienamy piosenek bi nleeh.
 Snihayre litali niebieskie Pachole
 Tyko do prast mam matkou swoje Boske pole.
 O ty procysta, jasna Panienko
 bo pringlas' dzieci sikienkoy
 Wyprow mi tasky, daj by na jasnej Gotze
 Ozyt masze zlobek z zgodnym lutki chorze
 O to biez yorok zgnobieni w trundzie
 Polbie w miekow spraysizieni lutki.

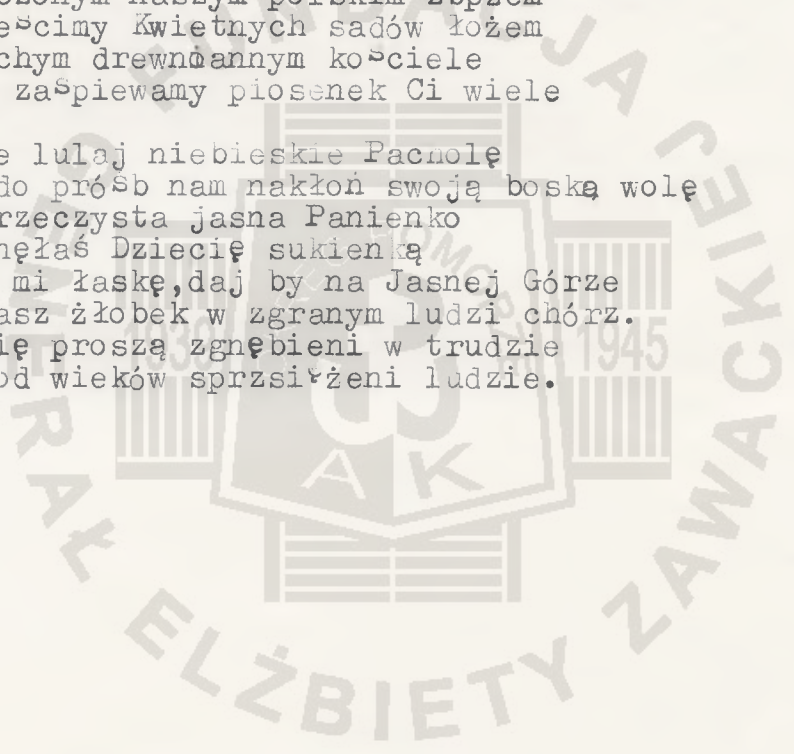
Modlitwa w żłóbku

O to cię prosimy w pokuty pokorze
Niech pług znów polski nasze ziemie orze
Wróć naszą drogą ukochaną ziemię
W której pra stary czas sił naszych drzemię.
Wróć naszą matkę, nazę cudną ziemię,
Co wykarmiła kńkiecie proste plemię.

Niech znów zaszumią lasy i zboża
Niech nas w rytm pracy zerwie poszum morza
Odaj nam Boskie malutkie Dziecię
Bo tak Cię mocno prosimy o to przecież
Gdy wskrzesisz ,odżyczną ubożuchne dziecię
Wtedy ci wiatr zagra na flecte.

Wtedy Cię naszym ogrzeje ogniskie
Rodzinnym i bóstwo Twe będzie nam bliskie
I tykończonym naszym polskim zbpżem
I wypiesćcimy Kwietnych sadów łozem
I w cichym drewnianym kościele
Do snu zaśpiewamy piosenek Ci wiele

Lulajże lulaj niebieskie Pacnole
Tylko do prósb nam nakłoń swoją boską wole
A ty przeczysta jasna Panienko
Co owinęłaś Dziecię sukienką
Wyproś mi łaskę, daj by na Jasnej Górze
Ożył nasz żłobek w zgranym ludzi chórz.
O to cię proszą zgnębeni w trudzie
Tobie od wieków sprziżeni ludzie.

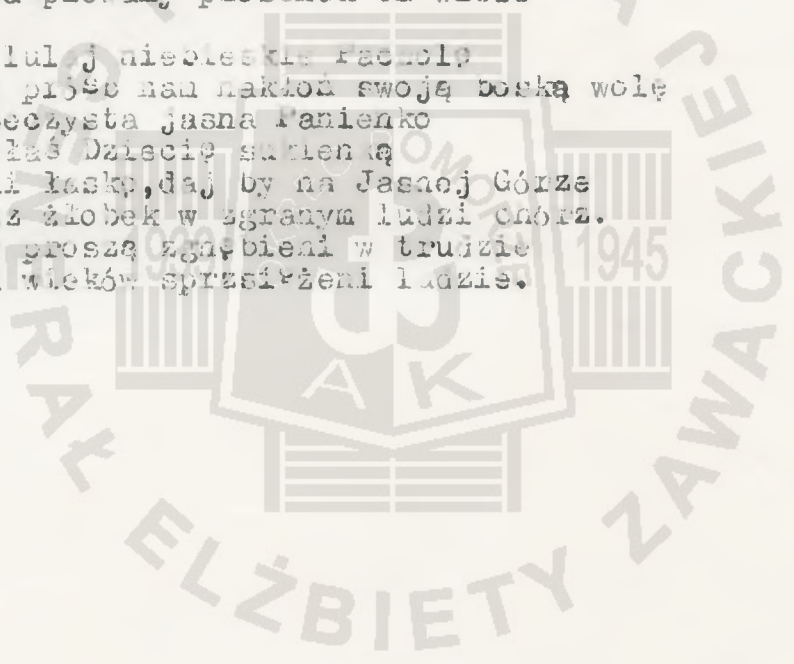
a
Modlitwa w żłobkach 8

O to cię prosimy w pokuty pokorze
Niech pług znów polski nasze ziemie orze
W ście naszą drogą ukochaną ziemię
W której pra stary czas się naszych drzemie.
Wróć naszą matkę, nasz cudną ziemię,
Co wykarmiła walcie proste plemie.

Niech znów zazumiają lasy i znoża
Niech nas w ryta piny zerwie poszum morza
Odać nam Roskie salutkie Dziecię
Bo tak Cię mocno prosimy o to przecież
Gdy wskrzesisz ,odjęzyczną ubożucane dzieci
Wtedy ci wiatr zagra na ślicie.

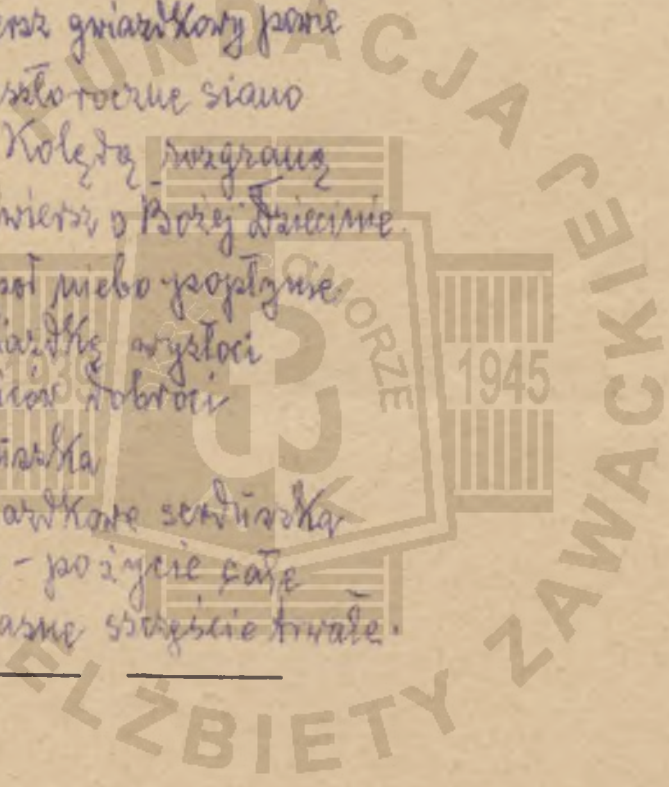
Wtedy Cię naszym ogrzeje ogniskie
Rodzinny i bóstwo Two będzie nam bliskie
I wykończonym naszym polskim zopłem
I wypie-ciny kwietnych sadów tożem
I w cichym drewnianym ko-ciele
Do snu zaśpiewamy piosenek Ci wiele

Lulajże lul j niebieskie raczole
Tyko do prosz nam naklon swoją boską wole
A ty przeczysta jasna Panienko
Co owinęłaś Dziecię sarenką
Wyproś mi łaskę, daj by na Jasnej Górze
Ożył nasz żłobek w sgranym ludzi onorz.
O to cię proszą zgaśbieni w trużnie
Tobie od wieków sprzysiężeni ludzie.

Gwiaźdzkowy wieści.

Jabłuska pieruili, orzechy
 O dobre Dzieciństwa mojego wspomniachy
 Tak jak choinkę na gwiazdkowe święta
 Ubiera Wam serce - moc niepojęta
 I śmiechki radości w duszy zapala
 I szczerym sercem światła
 Wspomnień Dziecięcych krajów białej
 I miem innych jak dobrych ludzi
 I kłota pachną gałęzi śnieżkowe
 Łazar wspomnienie wieści gwiazdkowy porze
 I wzdryga wzdryga zeszło rocznie siano
 Kapłani się pokój Koledzy swygrauz
 Wspomnienie porze wieści o Bożej Dziecinie
 "Wśród nocnej ciszy" pot mebo popłynie
 I wrok iroczny gwiazdkę wystoci
 Gwiazdkę zapali podziw i dobroci
 Pieruili, orzechy, jabłuska
 Materynej dobroci gwiazdkowe serduśka
 Orzech wasz zrostanie - po życie całe
 Jako najbardziej niasne serce nie trwałe.

Miłość

 Patrzysz na mnie a ja na ciebie
 Z dalega przez płot kolczasty
 Myśli wzburzone jak chmury na niebie
 W drodze do pracy spotykamy chwasty.

I piasek tłumi lotność naszych kroków
 Idziemy do pracy każdy w swoją stronę
 Patrzysz na mnie a ja na ciebie - bez słów
 Ityle jest w nas..zostały : żona.

I dziecko i matka stara -ojczyzma!
 Ty wiesz i ja wiem -to miłość naszą!
 Jedna jest myśl i jedna blizna
 Złączyły nas treścią bloku poddasza.

I to nam starczy ,nie mów nic więcej
 Teraz jest praca,treścią Twój uśmiech czekania
 Kiedyś zabiją nam serca goręcej
 Kiedyś gdy słowa się duszy stanie.

 Gwiazdkowy ~~xxxxxx~~wiersz

Jabłuszka ,pierniki,orzechy
 O dobre dzieciństwo mojego uśmiechy
 Tak jak choinką na gwiazdkowe święta
 Ubiera wam serce -moc niepojęta
 I świeczkiradości w duszy zapala
 I rzeczywistość smutną oddala
 Wspomnień dziecięcych krainą pudzi
 I nie ma innych jak dobrych ludzi
 Dokoła pachną gałązki świerkowe
 Zaraz wspomnienia wiersz gwiazdkowy powie
 I wzburza zeszłoroczne siano
 Napełni się pokój kolędą rzgrane
 Wspomnie nie powie o wiersz o Bożej Dziecinie
 Wśród nocnej ciszy po niebie popżynie
 Zmrok uroczysty gwiazdkę wyłoci
 Gwiazdkę zapali rodziców dobrpaci
 Pierniki,orzechy, jabłuszka
 Matczynej dobroci gwiazdkowe serduszka
 Czas was zostanie po życie całe
 Jak najbardziej własne szczęście trwał.

Miłość

Patrzysz na mnie a ja na ciebie
Z dalega przez płot koleczasty
Myśli wzburzone jak chmury na niebie
W drodze do pracy spotykamy chwasty.

I piasek tłumi lotność naszych kroków
Idziemy do pracy każdy w swą stronę
Patrzysz na mnie a ja na ciebie - bez słów
I tyle jest w nas.. zostały i żona.

I dziecko i matka stera - ojczyzna!
Ty wiesz i ja wiem - to miłość nasza!
Jedna jest myśl i jedna bliźna
Złączyły nas treści bloku poddasza.

I to nam starczy, nie mów nic więcej
Teraz jest praca, treścią twój uśmiech czekania
Kiedyś zaciągną nam serca gorącej
Kiedyś gdy słowe się duszy stanie.

Gwiazdkowy wiersz

Jabłuszka, pierniki, orzechy
O dobre dzieciństwo mojego uśmiechy
Tak jak ciepłota na gwiazdkowe święta
Ubięra wam serce - moc niepojęta
I świeczki radości w duszy zapala
I rzeczywistość smutną oddala
Wspomnień dziecięcych krainę budzi
I nie ma innych jak dobrych ludzi
Dokoła pachną gałązki świerkowe
Zaraz wspomnienia wiersz gwiazdkowy powie
I wzburza ze ziół roczne siano
Napełni się pokój kołędą rżganą
Wspomnie nie powie o wiersz o Bożej Dziecinie
Wśród nocnej ciszy po niebie popłynie
Zurzek uroczysty gwiazdkę wyzłoci
Gwiazdkę zapali rodziców słońce
Pierniki, orzechy, jabłuszka
Matczynej dobroci gwiazdkowe serduszka
Czas was zostanie po życie całe
Jak najbardziej własne szczęście trwa.

Na dachach wilgotnych.

Mgła do siebie gacha
Wilgoć gładziła mi to-
żona w kuchni siada-
ła jej się przysmilo.

Jest tak po swoim
Nikt się nie zapyta
Skąd, gdzie ani czemu
Kielnia mgłą okryta.

Deszcz, jesienna stępa
Smięta z dachu o lecie
Kapanie prosta
Chodzi dach jak smiecie.

Może się pot progiem
Zatoczyła nogę,
Myśli o czemś drugim
Z kropli tka robianca.

Przesunęła po dachu
Paciorki rdzanka -
Osi dach na dachu
O złozonego talca.

Deszcz pada, deszcz pada
Niepogoda gwarzy
Deszcz coś zapowiada:
Nikt się dach nie atary.

Samotność

Zahulał dach dach deszczową pogodą
Hamra spłynęła z dachem do dachy
Wszystkie spotykam się dach z przeszkodą
I wstąpiło dachy - co kto byłko kury
W dach taki chmurony parzy niepogoda
Chodzi wśród ludzi jak zwolniona kura
Jestem jałowy, tęsknię za swobodą
Le wstąpiło mi wolno, szepce mi chmurca.

Zgrytam zębami i potracam ludzi
I potem jestem z tych spojrzeń i piastli
I tak mi się ludzi objętywie ludzi
Wszystko jest względne, poroż dach bez chmurki.
Włos mi wyrasta ze skóry na dachu
Bo pełno dachy wstąpiłkiego i ludzi
A ja dach własnie (nie wiele) pragnę miotrowi
I jak o szkodzie dachy - o samotność ludzi

W dach taki niedzielny - ciepły, pachnący
Przedłbym sam jeden - daleko przed siebie
I chętnie schowałbym me myśli w pioty -
Myśli, których mi nie miesz - gniazdy na niebie.

Samotność

Zachulał Dzień dziś deszczową pogodą
Handra spłynęła z deszczem do duszy
Wszędzie spotyka się dziś z przeszkodą
Wszystko drażni - co kto ruszy

W dzień takichmurny parzy nie pododa
Chodzą wśród ludzi jak zmoknięta kura
Jestem jałowy tęsknię za swobodą
Że wszystko mi wolno szeptem mi chmura

Zgrzytam zębami i potącam ludzi
I pełen jestem złych spojrzeń i pustki
I tak mi się nudzi, obiektywnie nudzi.
Wszystko jest względne pozór dziś bez chustki
Włos mi wyrasta ze złości na dłoni

Bo pełno dzisiaj wszystkiego i ludzi
A ja dziś właśnie/sie wiecie pragnę ustrono
O jak o szczęści duszą-samotniśc nudzi
W dzień taki niedzielny - ciepły pochmurny

Przedłbym sam jeden daleko przed siebie
I chytrze schowałbym w myśli w urny.
Myśli których mnie uczą gwiazdy na niebie

Naadrutach wilgotnych

Mgła do siebie gada
Wilgoć głaszcze miło
Dusza w kuchni siada
Coś się jej przysniło

Jest tak po swojemu
Nikt się nie zapyta
Skąd gdzie ani czemu
Ziemia mgłą okryta

Deszcz jesienna skota
Sni coś dziś o lecie
Bau pańska prostota
Chodzi dziś po świecie
Modli się pod progiem
Założyła ręce
Myśli o czymś drogim
Z kropli tka róża,ń ce
przesuwa po dachu
Paciorki różańca
Aż dudni na dachu
od zbożnego tańca.

Deszcz pada, deszczpada
niepogoda gwrzy
Deszcz coś zapowiada
Nic się dziś nie zdarzy.

Samotność

55

Zachulał dzień dziś deszczową pogodą
Handra s. lynała z deszczem do duszy
Wszędzie spotyka się dziś z przeszkodą
Wszystko drażni - co kto ruszy

W dzień takimurny parzy nie podję
Chodzą wśród ludzi jak zamknięta kura
Jestem jałowy tęsknię za swobodą
Że wszystko mi wolno szepce mi cmaura

Zgrzytam zębami i potacam ludzi
I peken jestem żywych spojrzeń i pustki
I tak mi się nudzi, obiektywnie nudzi.
Wszystko jest względne, pozor dziś bez chustki
Włos mi wyrasta ze złości na dłoni

Bo pełno dzisiaj wszystkiego i ludzi
A ja dziś właśnie/sie wściebie pragnę ustronc
O jak o szczęści duzzą-samotniśc nudzi
W dzień taki niedzielny -ciepły pochurny

Przedobym sam jeden daleko przed siebie
I cnytrze schowabym me myśli w uroy.
Myśli których mnie ucza gwiazdy na niebie

Nadrutach wilgotnych

Mgła do siebie gada
Wilgot głaszcze miło
Dusza w kuchni siada
Coś się jej przysniło

Jest tak po swoim
Nikt się nie zapyta
Skąd gdzie mi czemu
Ziemia mgłą okryta

Deszcz jesienna siota
Sni coś dziś o lecie
Buu pałaka prostota
Chodzi dziś po świecie
Modli się pod progim
Założyła ręce
Myśli o czymś drogin
Z kropki tka róża,ń ce
przesuwa po dachu
Paciorki różanca
Aż dudni na dachu
od zbożnego tańca.

Deszcz pada, deszczpada
niepogoda gwizy
Deszcz coś zapowiada
Nic się dziś nie zdarzy.

My.

Właś w sercach młode nieśmiałą miarę,
Wakresai starych - ojczyzny - stare,
Kwestyjai młode ideały Kwiecia -
To jest bracie - technika mego życia!

Spleciemy dmiatoni popołni wigranie -
Fzanim bliżsime wschodu zaranie
Dmotaż się dźwiż masego Kosiłta
Zapadnuż goraco dżuk naszych zista
Zebraue z mgornu pñatego zista,
Fzowie Kawiłeluc marteń wzniesę się do kółca
Zagrajż uciwio podnioste organy,
Fzyny przystoiuż - pñate białe sciany -
A gdy się zacznie misterium ofiary,
Światło przystoiuż Kawiłeluc ofiary ofiary.

Takim mały o bracie - a serce gorące!
Fzyle jest we mnie czegoś - podaj mi ręce,
Pro potójci nie mogę z treści mażmiarę.
O bracie, przebejż na ciż eżsi mego żaru,
Pójżdziemy razem, po stopniach otwara -
Tam - On - wielkościż swę, siły stokrósnie - pomnara!
Sedz co to? Szept, janiato, cicho! Ktoś chory?
Jeszcze się nie zaczęły przermoczeń niebyspory
Tyłko na miery samosnie, bezmysłnie tyłka
Czas - zegar, co w biegu swym przeszkoił mi spotkanie.
Przytangiłis my na środku moją bracie,
Odrzućask rękę?! Nie pora! Serz niem, cwinwacie!

A choibym nie widział i nie doczekał: zwycięż
Bom wrok swój wtkmit w niebosiężną mięż.
Cicho czas miża - tyłka zegar stary...
Niesmiertelni jesteśmy o bracie siły naszej miary!

My

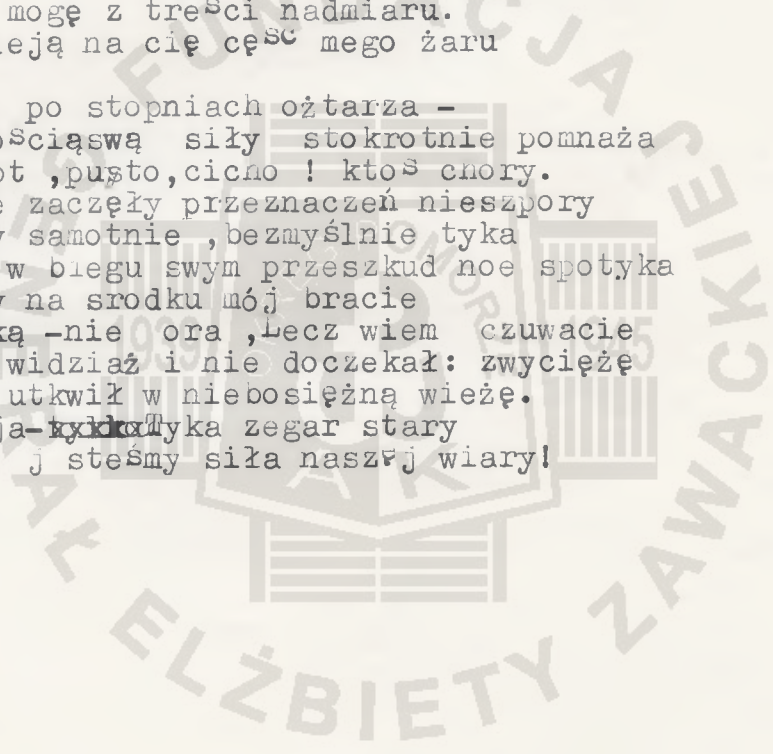
Wlać w serca m ode niezłomną wiarę
wskrzesać ołtarze - ojczyzny stare
rozwijać młode ideały kwiecica
To jest bracie tę sknica mego życia

Spleciemy Kwiatów pospózu wiązanie
I zanimblyśnie wschód zaranie
Otworzą się drzwi naszego kościoła
Zapachnie gorąca dusz naszych zioła,
I wonie kadzielnie marzeń wzniosą się dokoła

Zagraja uczućpodniosłe organy
Dymy przysłonia-puste białe sciany
A gdy się zacznie misterium ofiary
światło przysłonia Kadzielne opary.

Takim bracie a serce gorące
I tyle jest we mnie czegoś - podj mi ręce
Bopodejśc nie mogę z treści nadmiaru.
O bracie przeleją na cię cęsc mego żaru

Pójdzmy razem po stopniach ołtarza -
Tam -on wielkościąswą siły stokrotnie pomnaża
Lecz coto?Szept ,pusto,cicho ! ktoś chory.
Jeszcze sięnie zaczęły przeznaczeń nieszpory
Tylko na wieży samotnie ,bezmyślnie tyka
Czas zegar,co w biegu swym przeszkud noe spotyka
Przystaneliśmy na srodku mój bracie
Odrzucarzs ręką -nie ora ,lecz wiem czuwacie
A chocbym nie widziaż i nie doczekał: zwyciężę
Bo wzrok swój utkwik w niebosięzną wieżę.
Cichi czas mija-tykalyka zegar stary
N,esmiertelni j steśmy siła naszj wiary!

My

Wlasc w serca na odn niezłomną wiare
wskrzesać bitarże - ojczyzny stare
rozwijac miodę ideały kwieciecia
To jest bracie tę sknica mego życia

Spleciemy kwiatów pospółu wiązanie
I zaniabryżnie wschód zarani
Otworzą się drzwi naszego kościoła
Zapachnie gorąca dusz narzycz ziola,
I wonie kadzielnie marzeń wzniosła się dokoła

Zagrają uczuopodnioske organy
Dymy przyskonia-paste biala sciony
A gdy się zacznie misterium ofiary
swiatlo przyskonia Kadzielne opary.

Takia bracie a serce gorace
I tyle jest we mnie czegoś - podj mi ręce
B-podój nie mogę z treści nadmiaru.
O bracie przeleja na cie cie mego żaru

Pójdąmy razem po stopniach bitarza -
Tam -on wielkosciaswa siły stokrotnie pomnaża
Lecz cota? Szept ,pusto, cicho i ktoś cniory.
Jeszcze się nie zaczęły przeznaczeń nieszpory
Tylko na wieży samotnie ,bezmyślnie tyka
Czas zegar, co w biegu swym przeszkad nos spotyka
Prz. staneilany na srodku mój bracie
Odrzucars rękę -nie ora ,lecz wiem kuzacie
A chocbyn nie widział i nie doczekał: zwycieżę
Bo wzrok swój atkwil w nieposięzną wieżę.
Cieni czas mija -tyka tyka zegar stary
N. smiertelai , stany sika naszj wiary!

Milosc.

Patrzysz na mnie a ja na ciebie
 Zdaleka przez plot kolekasty,
 Myśli nabijone jak chmury na niebie
 W drodze do pracy spotykamy chwały.
 I piasek kłami lotnie naszych kroków.
 Idziemy do pracy, każdy w swą stronę.
 Patrzysz na mnie a ja na ciebie - bez słów
 A tyle jest w nas... zostaty: żona
 I dziecko i matka stara - ojczyzna!
 Ty miś i ja miś - to miłość maska.
 Jedna jest myśl w nas i jedna bolizna
 Złoczyły nas troski, bolom, pajątku
 I to nam starczy, nie mów nic więcej...
 Teraz jest praca, troski, twój śmiech, oczekiwanie
 Kiedyś zabije nam serca gorzej
 Kiedyś gdy stowo ciałem się liryczny stanie

Wiersz
Lilka Banasik

R ó ż e

Biały obrus na drewnianym stole
I dwie róże, czerwone w pakowiu róże,
Promienie słońca z płatkami swawolą
Za oknem w pogodzie skapane podwórze -

Nastroje!

Pachną jak błękit ostatni jesieni
Te róże jesienne, ostatnie róże,
Znaczą swą barwą i górą promieni
Drogę - w domowe szczęścia - podwórze.

Swoje.

Kochane, wybrane, jedyne słowa
Szepczą płatkami niedomówione
Treść ich się szczęściem w pakowiu chowa
A może rozkwitną róże spóźnione...

Mgły zwoje.

Jesieni złoty czas przyngłą pustkami
I zżółkną kwiaty, lecz teraz ostatnie róże
Mówią o wiosnie pożegnań słowami
I są jak dobre przyszłości wróże

Różstroje.

Biały obrus, jesień i czerwone róże:
Marzenia moje i sny nieśmiałe,
Są jak czyjś uśniech - te w pakowiu róże
I są niemal jak szczęście całe

Sny moje...

J a b ł u s z k a

Leżą na stole i pachną jesienią
 Rumiane mego dzieciństwa jabłuszka
 Wnet rzeczywistość w bajkę zamieniają:
 Ożyją wzorki z małego fartuszka,
 I wszystkie wiejskie drobnostki - postacie
 Ogrzeje serce ciepły, żółty piasek.
 Słomianki zapachną powiastką o lecie
 Starodawną pieśń zaszumi lasek,
 Wyjdą z ukrycia strychów dawne czary:
 Zapachną jabłka zamknięte kusząco
 I zardzewiały przyjaciel stary,
 Kiwnie ze strychu klucz do cię nęcąco.
 Pachną jabłuszka - nini cała góra
 A z kąta każdego - przyjaciel wyziera:
 Tu zaniedbane leżą gęsie pióra,
 Tam wyobraźnia skrzyneczki otwiera:
 Stare pieniążki i dziurawe garnki,
 I zapomniane rzeczy zakurzone.
 Wszystko tchnie czasem, opowiada bajki
 Unosi świata fantazji zasłonę.
 Pachną jabłuszka na strychu w przegrodzie
 A staropanińska, odwieczna słoma,
 Której jest pełno zawsze na podłodze
 Ze strachem co wielkie ma oczy ogromna
 Zawarła dziwne, o zmroku przynierze.
 Rusza się, szmerze, gwarzy, szeleści
 Aż wezwie z dwóru dziw - nietoperze
 Które przynoszą z ogrodu wieści,
 Na dole goście, a dzieci na strychu,
 Rade, że wreszcie o nich zapomniano
 Chrupią jabłuszka i szepeczą po cichu
 Aż sen je znuży pod komina ścianą.

 Leżą na stole i pachną jesienią
 Przesłane pocztą z daleka jabłuszka
 Uśmiechem dzieciństwa z szczęścia się rumieniają
 Myśl moja pieści dziecinne serdusza -
 Wonne, dojrzałe wspomnieniem jabłuszka...

Las po deszczu

Te drogi wierzb, te drogi wierzb
Prowadzą w las jak dawniej,
Te mgieł i deszczu tajniki wieszczą
Las wnętrzem swym ujawni.

Śladem kolein błotnistych dróg
Idzie wspomnienie przez pole w las
Tam wczoraj jutrem zaorze pług
I splecie we mgieł zapomnień pas.

Ten zapach ziół, spóźnionych ziół
Coś duszy obiecuje
Deszcz pootwierał skarbniki ziół
Wilgoć żywicę czuje.

I pachnie, pachnie po deszczu las
A wilgoć duma coś o grzybach,
Że przyjdzie czas, jesieni czas
I coś urodzi z ziemią w mchach.

I pachnie, nęci żywica drzew
I wabi wilgna traw leśnych sierść
Poczuła dusza lesisty zew,
Znalazła w liściach spadniętych treść.

I pachnie, pachnie głęboko las
Że dusza się rozradowała,
Zapadła w liście w mchy po pas
I przepaściście się schowała.

Aż sama lasem zaśpiewała -
Jest dobrze, radośnie grzybowo,
Dusza z wspomnieniem się zbratała
Zbudziła echa - leśne słowo.

Bajka o żabce, księżycu i pani Nocce

Raz zielona żabka mała
 W księżycu się zakochała,
 Na liść weszła nenufarów
 Wśród porostów - trzcin - szuwarów
 Na sznur gwiazdek hen spojrzała
 Cicho sobie zakumała

Kum, kum, kum,
 Wtórował jej szuwarów szum...

Świecą gwiazdki, księżyc świeci
 Śpią już wszystkie wokół dzieci
 Tylko żabka biedna mała
 Wciąż wdychała i kumkała -
 Księżyc taki cudny, duży
 Tyle gwiazdek jemu służy,
 A ja żabka biedna, mała
 Też na niebo wejść bym chciała
 Przy księżycu bym siedziała
 I na ziemię spoglądała
 Gdzie tułacznych myśli tyle!
 Gwiazdki strój wzięto na chwilę
 Płynię w wodzie blasków rzeka
 Żabka goni - blask ucieka
 Gwiazdki blisko, księżyc blisko
 Lecz to jeszcze nie jest wszystko,
 Bo to tylko płyną fale

W wodzie nieba nie ma wcale

Kum, kum, kum

Wtórował jej szuwarów szum.

Aż jezioro litościwe
 W swojej wodzie jakby żywe
 Odtworzyło nieba czary
 Księżyc, gwiazdki, nenufary
 Wszystko w wodzie jakby żywe
 Jest srebrzyste, jest szczęśliwe
 Twarz księżycy się przygląda
 Jak we wodzie świat wygląda

Wszystko wzięło się za tany
Aż zadrgały ze trzciny ściany

I zaczęło się wesele
Nie bywało takich wiele
Już na liściu nenufara
Księżyc z żabką - jedna para,
Już szczęśliwa żabka mała
Że spełniła się baśń cała
Wszystkie żabki zakunkały
Zgodnym chórem zaśpiewały
Kum, kum, kum

Wtórował im szuwarów szum.
Aż na gwary wstał poranek
Uwił ze ngły zwój firanek
Zwozał paziów pani Rosy
Niech przysłonią żabki losy!
Zarumienił się ze złości
I spać wygnał nocnych gości
Przyblakł księżyc, zbladły gwiazdki
I skończyły się powiastki!

Pani Nocka zaskoczona
Że nie spała - wystraszona
Snyk - do wody się schowała
Gwiazdki z sobą też zabrała.

A Pan Księżyc bladej, duży
Skończył swoich bieg podróży
Wyszedł z wody, wszedł za chmury
I wziął z sobą blasków sznury
Tylko żabka biedna, mała
Na swym liściu pozostała
Wciąż wzdychała i kunkała
Na swój los się użalała.
Wreszcie oczka już zamknęła
I na liściu swym zasnęła
Teraz będzie pięknie śniła I o niebie gwiazd marzyła...

Świeci księżyc wciąż na niebie
Lecz dla nocy nie dla ciebie
Żabka mała - księżyc duży
Wielkim rzeczom tylko służy.

Cicha nocka, cicha woda
Wzjędzie słońce, dzień pogoda
Mała żabka wciąż śpi jeszcze
A ja do smu ciebie pieszczę.

Kasztanowa droga

Pękają kasztany i spadają z drzewa
 Bogacą jesień ubogą słotą.
 Coś o dzieciństwie kolor ich śpiewa
 Budzi do zabaw beztroską ochotę.

Skarby dzieciństwa: kasztany, kasztany!!
 Ostatnie jesieni pocziwe owoce
 Zda się świat cały od nich roześmiany
 Takie ich dziwne słoneczne noce.

Zabrakło owoców, nie pachną kwiaty
 Pustką szarzeje droga w oddali
 A tu na drodze drzew szczodre zapłaty:
 Kasztany w kolczastej swej chwale!

Kasztany bawią się pode drogą
 Spotka się z nimi człowiecze oko
 Smętek każdego przechodnia zmogą
 Zajrzą uśmiechem do duszy głęboko.

Każdy chcąc nie chcąc uśmiechnąć się musi
 Potrącić mogą, szepnąć i wziąć do ręki
 Bo go jak szczęście - kasztan pokusi
 I budzi wspomnień melodii dźwięki.

Kasztan na drodze, aż pęka z radości
 Każdego nęci, radością zaraża
 Dobrze dzieciństwo wśród kasztanów gości
 Droga o szczęściu coś w kółko powtarza.

Dziecinne szczęście

O szczęsne wspomnień dziecięcych chwile
 Ścisnąć serca jak przyjaciel stary -
 Wskrzeszacie ślad słońca w ciepłej swej sile
 Z pokątków budzicie dziecinne gwary.

I zaraz się moja samotność napełni,
 I serce żywiej, serdeczniej zabije,
 Dobrego dziecięstwa, szczęścia przedsmak pełni
 Czarowny fantazji świat baśni odkryje.

I idzie w przestrzeni bez granic wspomnienie
 I w świecie szerokim jak w szafce swej szpera,
 I wskrzesza niebios dziecięce spojrzenie,
 Zapomnień szufladki na oścież otwiera.

Wyjdą z nich wspomnień dzieciństwa wonie
 Napiszą powiastkę na szybie palcami
 Ubiorą chabrowy wiankami skronie
 Ucieszą serce byle drobnostkami.

Na palce włożą pierścionki ze szonki
 I wskrzeszą strychy, drabinki, stodoły
 Zbudują z lekkich kart barwne donki
 W których zamieszka Pan Bóg wesoly.

Otworzą świeże z obrazkami księgi
 I wyjdą po nich do nieba i piekła
 A gdy się znudzi - ruszą na włóczęgi
 Gdzie już poprzednio ochota uciekła.

Podudnią piastkami głośno po plecach
 I wznowią hukam dziecięcych muzykę
 I kusić będą z dynią przy świecach
 Zaprzęgą w kasztany staroświecką brykę.

I ruszą w świat wolny beztroską myślą
 Pobiegną w dole swoimi drogami
 Na zwiady przed siebie fantazję wyślą
 By torowała drogę - wiatrami.

c.d. Dziecinne szczęście

Tam samo szczęście podę drogą gości
 Wróble, kasztany, błota i dzieci
 Tam jest królestwo zabaw radości,
 Tam tylko dla dzieci szczęściem słońce świeci.

O dobrych wspomnień dziecięcych chwile
 O jakże często myśl do was uleci
 Cieszę się wami jak słońcem motyle
 Kiedy spotykam błota, kasztany i dzieci.

P o ł u d n i e

Niebo jest nieskończenie błękitne
 Bez żadnej chmurki, okrągłe, pogodne
 Jak zapatrzone zdziwieniem dziecięcia oczy
 Wkrąg - bezszelostnie cisza upału się toczy.
 Wiatr lekki tchnie jak ulgi westchnienie
 Upał sierpniowy przylgnał sennieścią do piasków pobraża,
 Jak przez sen przeczuwasz nozdrzami morza istnienie
 Mimowoli płyną z ust najbardziej twoje słowa pacierza...
 Słońce zagrało w błękitu przestrzeni
 Całą gamą swych wszystkich w południe promieni
 I wsiąka w twą duszę melodia powoli
 Że czujesz pełnię - nieskończoność cię wyzwoli...

P o g o d a

Taka jest cudna słoneczna pogoda...
 Błękit duszy spokojny, przejrzysty jak woda
 Chociaż na ogół pusto, ścierniska
 Czujesz coś pachnie - owoce - dojrzałość bliska.
 Wiatr lekki - spokojne duszy odetchnienie
 Obłok nadziei prują nieba sklepienie
 Warzywnik pachnie, a taka jest cisza dokoła,
 Że słyszysz jak pachną w lesie spóźnione zioła.

Wiejskie ogódkki w jesieni

Kwitną nasturcje i słoneczniki
 Pachnie spóźniona - szomiankom rezeda
 I przekupiły słońce "srebrniki"
 By się przybrała w nie wiejska bieda.

Bogate w słońce są ścieżki ogrodu
 Kwietnym się zakrył zagon obrusen
 I pachnie ogród jak kiedyś za młodą
 Krasny dojrzewać owoców przymusem.

Pogodna jesień słońcem tu gości
 I po swojemu tu gospodarzy
 Liście maluje złotem radości
 I bardzo głośno z wróblami gwarzy.

I astry się śmieją i szpaki gwarzą
 I pnie się słońce po winogradzie
 A babie lata po malwach łążą
 Bawi się często w barw korowodzie
 Bawi się piękno tak bezplanowo -
 I obiektywnie się kocha w zagrodzie
 I jest bogato owocem i zdrowo
 W tym zaniedbanym wiejskim ogrodzie.

Złotą jesienią stały się pierwsze
 Przez rok bogate w znoje i smutki
 Ovo kwieciste jesieni wiersze,
 Stokrotnie rodne - wiejskie ogródki.

Deszcz pada

Deszcz pada, deszcz pada
 Niepogodą gwarzy
 Kropli serenada
 Dusza sobie narzy.

Deszcze pada, deszcz pada
 Jak ptaków odlotnych
 Stado kropli siada
 Na drutach wilgotnych.

Mgła sobie gada
 Wilgoć głaszcze miło
 Dusza w kucki siada
 Coś jej się przyśniło.

Jest tak po swojemu
 Nikt się nie zapyta
 Skąd, gdzie, ani czemu -
 Ziemia mgłą okryta.

Deszcz jesienna sżota
 Śni dziś coś o lecie
 Bezpańska prostota
 Chodzi dziś po świecie.

Modli się pod progiem
 Założyła ręce
 Myśli o cześćdrogiem
 Z kropli tka różańce.

Przesuwa po dachu
 Paciorki różańca
 Że dudni na dachu
 Od zbożnego tańca.

Deszcz pada, deszcz pada
 Niepogoda gwarzy
 Deszcz coś zapowiada:
 Nic się dziś nie zdarzy.

B a l e t

Tańczy piasek przed oknami
Liście w parze obejmuje
Wiatr kapelmistrz dyryguje
Płynie nokturn drzew szumami.

Świszczy wichur, wyje, jęczy
W bezczynności piasek zgrzyta
Scena cała mgłą spowita
Tańczą liście - szal dziewczęcy -

Deszcz kroplami ton cieniuje
I bezmyślnie coś tam nuci
Aż w szal tańca wichur go rzuci
Że już z liści wirag kołuje.

Świat się kłębi w gry bałecie
Dziki taniec w przestrzeń leci
Kurcz wziął w parę brud ze śmieci
Deszcz z strugami gra na flecie.

Szumi, huczy, wrze, kołuje
Że aż dusza się zaraża
Czar baletu ją rozmarza
Dziki ból tęsknoty czuje.

Więc się rzuca w przgi tany
I rozbięra się do naga
Wyje nastrój, wyciem wamaga
Jak bezpański pies pijany.

Jesień

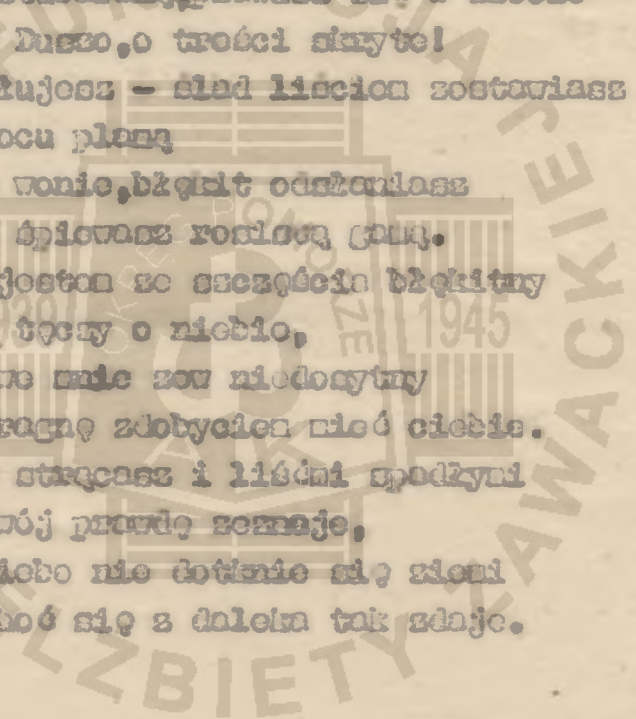
Srebrzyste mgieł szale, tęczowe smugi,
Gra słońca - sznury promieni
Strój z liści utkany, powiewny, długi
Miłości moja - jesieni!
Ogrzewan tobą pomarszczone serce
I pragnę ułudy słońca -
Tkam nici pajęcze - marzeń kobierce
Jesieni, purpurą gorącą!
Lánisz się kwieciście, zmieniasz postacie
O szczęściem piękno niezdobyte
Grasz grę stubarwną, pławisz się w złocie
O Duszo, o treści skryte!
Gdy mię całujesz - ślad liściem zostawiasz
Rumianą owocu planą
Roztaczasz wonie, błękit odsłaniasz
I śpiewasz rosistą ganą.
A gdy już jestem ze szczęścia błękitny
Bliski smu tęczy o niebie,
Budzi się we mnie zew niedosytny
Pragnę zobaczyć nieć ciebie.
Wtedy liś strącasz i liśni spadkyni
Szept ni Twój prawdę zeznaje,
Że nigdy niebo nie dotknie się ziemi
Choć się z daleka tak zdaje.

Jesiennie wiośnie

Jesień

Szobrytote mgieł szale, tęszowe smugi,
 Gra słońca - sznury promieni
 Strój z liści utłany, powłoczny, długi
     Miłości moja - jesieni!
 Ogrzewan tobą ponaraszona perca
 I pragnę uludy słońca -
 Tłan nici pajęcze - narzed kobiece
     Jesieni, purpurą goręca!
 Lénies się kwiecińcio, zmiéniasz postacie
 O szczęściu piśmo niedobyte
 Grass grę starawna, płowisz się w szacie
     O Duszo, o treści skryte!
 Gdy się całujesz - ślad liściu zostawiasz
 Rumianą owocą ploną
 Restaczesz wonie, błękit odzianiasz
     I śpiewasz rozlana gony.
 A gdy już jostan ze szczęściu błękitny
 Bliżni mu tęczy o niebie,
 Budzi się we mnie zow niedomytny
     Pragnę zdobyćien nieó ciebie.
 Wtedy liśó strącasz i liśni spodzyna
 Szopt ni Twój prawdę zemaje,
 Że nigdy niebo nie dotknie się ziemi
     Choć się z daleka tak zdaje.

Płatek śniegu

Nie próżnują gwiazdki nocą
Gdy się zima zbliża
Myślą myślą się kłopotą
Bo się gwiazdka zbliża.

Blaski myśli swoich snują
niepokoją świat niebieski
Model śniegu kombinują
L' dem mrożą swoje łezki
I już śnieg bielutki pada

Akształt cudny ma gwiazdeczki
Na twarzyczkach dziecku spada
I całuje od mateczki,

Płatek śniegu

Nie próżnują gwiazdki nocą
 Gdy się zima zbliża
 Myślę w śla się kłopotą
 Bo się gwiazdka zbliża.

Blaskimysli swoich snują
 niepokoją świat niebieski
 Model śniegu kombinują
 L' dem mrozą swoje ieszki
 I już śnieg bielutki pada

Akształt cudny ma gwiazdeczki
 Na twarzyczkach dziecku spada
 I całuje od nateczki,

Stuttgort

rel 164

- 1 -

t) „Lilke” - Banaśiak H. 76

Wiersze pisane dla jedynki
Kłómyła już nie robaczyła.
Bo zmarła w Szwecji.

GWIAZDKI

/dla córuchy Zosieńki/

Śpij dziecinko, śpij maleńka
Już wnet skończy się wojenka,
Będzie domek, wróci mama
Już nie będziesz więcej sama
Śpij dziecinko, śpij malenka
Już nie straszna ci wojenka,
Wróci domek, pokój mały
Trzy łóżeczka, nastrój biały
I ta dłoń ciepła matuli
Znowu do snu cię utuli.

Byłaś dobra, byłaś grzeczna
Nocka dla ciebie bezpieczna.
Swoją paciorek odmówiłaś
Teraz cudnie będziesz śniła.
Śpij dziecinko, śpij maleńka
Do snu tuli cię mateńka
Już wojenki nie ma w świecie
Tylko wiatr tak bajka plecie.

Śpij dziecinko, zmrucz oczęta
Wszystkie poszły spac ptaszęta
Tylko gwiazdki się zerwały -
Ze swych łóżek - chmurek wstały
Bo je księżyc - urwisz śmiały
Zbudził, by z nim figlowały..

Wędrowały gwiazdki małe,
Pozwiedzały niebo całe
I na ziemię wzrok rzucały
Pozbierały, podsłuchały
Wszystko, czym się ziemia trudzi
Myśli, skargi, bóle ludzi,
Smutnych łezki pozobierały
I w fartuszek swój schowały.
Żalność z twarzy pościerały,
Srebrnym blaskiem się rozśmiały.
I przyniosły pozdrowienia
Od najbliższych z oddalenia,

Myśli z myślą połączyły
Serca poprzez dal zbliżyły.
Potem z myśli wstęg uwiły
Wianek, którym ozdobiły
Swe sukienki i fartuszki
By ci przynieść do poduszki.
Wielki księżyc wydał lica
Strojem gwiazdek się zachwyca,
Świecą gwiazdki i migocą
Bawią się z swą panią nocą.
Pięknie się poubierały
W wodzie życia się przejrzały
Potem Nocce pozwierały
Co na ziemi - tam widziały.

Pani Nocka z słów gwiazdeczki
Plecie piękne ci bajeczki.
Tu usiądzie przy łóżeczku
W cudnym srebrnym z gwiazd wianeczku
Cicho będzie cię głaskała
I bajeczki powiadała,
Że powróci twoja mama
I nie będziesz więcej sama,
Że wnet skończy się wojenka
Śpij dziecińko, śpij maleńka.
Świeci gwiazdka i migoce
Serce mamy w niej łomocę,
Więc gdy gwiazdki blask się snuje,
Wiedz, że mama cię całuje.

BAJKA O ŻABCE, KSIEŻYCU I PANI NOCCE

Raz zielona żabka mała
W księżycu się zakochała.
Na liść weszła nenufarów
Wśród porostów - trzcina - szuwarów,
Na sznur gwiazdek hen spojrziała
Cicho sobie zakumkała:
Kum, kum, kum.

Wtórował jej szuwarów szum,
Świecą gwiazdki, księżyc świeci
Śpią już wszystkie wokół dzieci,
Tylko żabka biedna mała

Wciąż wzdychała i kumkała:

Księżyc taki cudny, duży
Tyle gwiazdek jemu służy
A ja żabka biedna mała
Też na niebo wejść bym chciała,
Przy księżycu bym siedziała
I na ziemię spoglądała
Gdzie tułacznych myśli tyle
Gwiazdki strój wzięło na chwilę -

Płynie w wodzie blasków rzeka
Żabka goni - blask ucieka -
Gwiazdki blisko, księżyc blisko,
Lecz to jeszcze nie jest wstystko,
Bo te tylko płyną fale
W wodzie nieba nie ma wcale
Kum, kum, kum.

Wtórował jej szuwarów szum.
Aż jezioro łitosciwe
W swojej wodzie jakby żywe,
Otworzyło nieba czary:
Księżyc, gwiazdki, nenufary,
Wszystko w wodzie jakby żywe
Jest srebrzyste, jest szczęśliwe-
/Twarz księżycy się przygląda
Jak we wodzie świat wygląda/,
Wszystko wzięło się za tany
Aż zadrgały ze trzciny ściany
I zaczęło się wesele -
Nie bywało takich wiele.

Już na liściu z nenufara
Księżyc z żabką - jedna para,
Już szczęśliwa żabka mała,
Ze spełniła się baśń cała.
Wszystkie żabki zakumkały
Zgodnym chórem zaśpiewały
Kum, kum, kum,

Wtórował im szuwarow szum,
Aż na gwary wstał poranek
Uwił ze mgły zwój firanek
Zwołał paziów pani Rosy,
Niech przysłonią żabki losy!
Zarumienił się ze złości
I spac wygnał nocnych gości -
Przybladł księżyc, zbladły gwiazdki
I skończyły się powiastki,
Pani Nocka zaskoczona
Że nie spała - wystraszona -
Smyk! do wody się schowała
Gwiazdki z sobą też zabrała.
A pan Księżyc blady duży,
Skończył swoich bieg podróży
Wyszedł z wody, wszedł za chmury
I wziął z sobą blasków sznury.
Tylko żabka biedna mała,
Na swym liściu pozostała,
Wciąż wdychała, wciąż kumkała
Na swój los się użalała.
Wreszcie oczka już zamknęła
I na liściu swym zasnęła.
Teraz będzie cudnie śniła
I o niebie gwiazd marzyła,
Świeci księżyc wciąż na niebie
Lecz dla nocki, nie dla ciebie
Żabka mała, księżyc duży -
Wielkim rzeczom tylko służy!
Cicha nocka, cicha woda -
Wzajdzie słońce - dzień, pogoda,
Mała żabka wciąż śpi jeszcze
A ja do snu ciebie pieszcę, -

JABLUSZKA

Leżą na stole i pachną jesienią
Rumiane mego dzieciństwa jabłuszka
Wnet rzeczywistość w bajkę zamienia
Ożyją wzorki z małego fartuszka.
I wszystkie wiejskie drobności, postacie
Ogrzeje serce ciepły. żółty piasek.
Słomianki zapadną powiastką o lecie
Starą piosenką zaszumi lasek,
Wyjdą z ukrycia strychów dawne czary
Zapachną jabłka zamknięte kusząco
I zardzewiały przyjaciel stary
Kiwnie ze strychu do cię męcząco.
Pachną jabłuszka - nimi cała góra,
A z kąta każdego przyjaciel wзира,
Tu zaniedbane leżą gęsie pióra,
Tam wyobraźnia skrzyńeczki otwiera.
Stare piemiążki, gwoździe, ogarki
I zapomniane rzeczy zakurzone,
Wszystko tchnie czarem, opowiada bajki
Unosi światą fantazji zasłonę,
Pachną jabłuszka na strychu w przegrodzie
I staropanieńska odwieczna słoma,
Której jest pełno zawsze na podłodze,
Ze Strachem, co wielkie ma oczy ogromna
Zawaria dziwne o zmroku przymierze,
Rzuca się szmerze, gwarzy, szeleści,
Aż wezwie z oworu Dziw - nietoperze,
Które przynoszą z ogrodu wieści.
Na dole goście, a dzieci na strychu
Rade, że wreszcie o nich zapomniano
Chrupią jabłuszka i szepczą pocichu,
Aż sen je znurzy pod bieloną ścianą.
Leżą na stole i pachną jabłuszka, jesienią,
Przesłane poczęstkiem z daleka jabłuszka.
Uśmiechem dzieciństwa z szczęścia się rumienią,
Myśl moja pieści dziecinne serduszka -
- Wonne, dojrzałe wspomnieniem - jabłuszka,

BAJKA O KOTKU I PTASZKU

Była niedziela i nudził się kotek,
Już sprzykrzył mu się gwar muszych plotek.
Kuchnia zamknięta, spać poszły dzieci,
Mieszkanie pustką i nudą świeci.
Jest poobiednia chwila spokoju.
Nieżnośne muchy brzęczą w pokoju.
Kotek wygrzewa brzuszek na słońku
Bawi się pyłkiem - co ma na ogonku,
/Osiadł mu razem z nieżnośną muchą,
bawi się kotek z ową mocną poduchą/.
Grzeje się w słońku i mruży, mruży.
Po izbie drzemka niedzielna się włóczy,
W kącie przy stole siedzi niania siwa,
Modli się drzemie i głową kiwa.
Zapatrzył się kotek przez drzwi na drzewa,
gdzie mała pliszka piosenkę śpiewa.
Modli się ptaszek do Wielkiego Bozi,
I nie wie wcale, że mu kotek grozi.
zaśkrzyły się żółte kociaka oczy,
Pręży się, czai - aż nagle skoczy,
I z nudów, zbytków chce zagryść ptaszka.
będzie to cudna rozrywka igraszka,
Miau, miau, czai się kotek.
Przez krzewy skrabiąc się cicho na płotek,
A potem: szust! i już jest na drzewie,
Gdzie mały ptaszek zapomniał się w śpiewie.
I kotek "miau", a ptaszek "pi, pi, pi"
Kwili /i/ już widzi i z kotka drwi,
Bo kotek zapomniał, że ptaszek ma skrzydła,
Że pliszka prędką i w locie śmigła,
Już kot wyciągał na ptaszka pazury,
Aż ptaszek irrrr i już skrył się za chmury,
Zaś kotek: oęc! i już jest na ziemi,
Spadł i się nakrył nóżkami swymi.
Kot się zawstydział - kichnął ze złości
I poszedł z Brysiem bawic się w kosci.

/ widzisz kotku, to jest wada,
Gdy się zła myśl zbyt ków skrada,
Gdy masz chlebek, mleczko, pieczeń
Nie niszczyć mniejszych, słabszych stworzeń/.

MY

Włacz w serca młode niezłomną wiarę,
Wskrzesać ołtarze - ojczyzny - stare,
Rozwijać młode ideały kwiecia -
To jest bracie - tęsknica mego życia! .....

Spleciemy kwiatów pospołu wiązanie -
I zażym płyśnie wschodu zaranie
Otworzą się drzwi naszego kościoła,
Zapachną gorąco dusz naszych ziola
Zebrane z ugoru pustego sioła,
I wonie kadzielne marzeń wzniosą się dokoła
Zagrają uczuć podniosłe organy,
Dymy przysionią - puste białe ściany -
A gdy się zacznie misterium ofiary,
Światło przysionią kadzielne opary
Takim mały o bracie - a serce gorące!
I tyle jest we mnie czegoś, - podaj mi rękę,
Bo podejść nie mogę z treści nadmiaru,
O bracie, przeleję na cię część mego żaru
Pójdziemy razem po stopniach ołtarza -
Tam - On - wielkością swą, siły stokrotnie - pomnaża!
Lecz co to? Szept, pusto, cicho! Ktos chory?
Jeszcze się nie zaczęły przeznaczeń nieszpory
Tylko na wieży samotnie, bezmyślnie tyka
Czas, zegar, co w biegu swym przeszkód nie spotyka.
Przystanęliśmy na środku maj bracie,
Odrzucasz rękę?! Nie pora! Lecz wiem! Czuwacie
A choćbym nie wiedział i nie doczekał: zwycięzę
Bom wzrok swój utkwiał w niebosiężną wieżę,
Cicho, czas mija - tyka zegar stary .....

Nieśmiertelni jesteśmy o bracie siłą naszej wiary!

Wp. J. Kopeć (niepochwalony)
Wiersz ten prawdziwie
nie jest autorski o Bawarce

BAJKA O WIETRZE (23.9.44)

Nie nudź synku. już bądź grzeczny
Dzień dziś chmurny, dzień dziś wietrzny.
Nie pójdiesz dziś do ogrodu
Zmarzybyś od wilgoci chłodu,
Siądź w kuchence wypij mleczko
Zabawię cię dziś bajeczką:

Był Wiatr-Duszek i spał w rowie
Nie dbał o strój ni o zdrowie!
Wstał dziś rano bardzo wczesnie
Nakrył Wiatr- że sapał we śnie -
Wnet go zbudził i wyrzucił
I pracować mu polecił.

A Wiatr - Psotnik, urwisz taki
Wyszedł z rowu, skrył się w krzaki,
Ziewnął, z szumem się przeciągnął
I przez zębyssobie gwiznął -
Klasnął w dłonie, zmył się w rosie
Wytał sobie buzię w wrzosie.
Potem pomknął w strony świata
Teraz ludziom figle spleta!
Huczy, szumi - tak jak w ulu -
Teraz szukaj wiatru w polu!

Pędzi wiatr, leci po lesie,
Pasikonik go w świat niesie,
Chwycił Wiatr - drzewa za uszy
Ciągnie, targa - aż liść kruszy.
Ziołom, krzewom zrywa pręty
Robi hałas niepojęty,
I lasowi wlaź za skórę
Drodze zwałił słomy furę,
Naniósł skądś tuman kurzawy
I pogłaskał grzecznie trawy.
Z polem sobie zagrał w młynek
Uczył piosni - chór choinek -
Potem hulał po przestrzeni
Babie lato psuł jesieni,
Z piaskiem sobie grał w kamyczki
Wylał wodę z gąsiąt miski

Czepiał się spodnic nianiusi,
Chustkę z głowy zdarł Jagusi.
Broił, śpiewał, gnał po świecie
Cichej wodzie dał po grzbiecie,
Że się cała pomarszczyła,
Z sannych marzeń obudziła.

Psocił Wiatr się także w mieście
Zrzucił pranie już niewieście.
Ludziom dmuchał sadze w twarze,
Pył dał w oczy młodej parze,
Zrywał ludziom kapelusze
Niepokoił śpiewem dusze.....

Aż się wreszcie rozkaprysił
Spiący nudził i grymasił
Zbawił się i stargał włosy
Brudny włóczył się i bosy,
Na ubraniu świecił dziurą,
Wakrył sobie buzię chmurą.
Aż się wstrząsnął zimnym deszczem
I rozplakał się już deszczem.....

Więc dziś synku, deszczyk pada,
I twój spacer ci wypada.

Płakał Wiatr deszczem po szybie
Lał łzy rzewne wielorybie,
Aż zmęczony legł znow w krzaki
Dając Pani Ciszy znaki,
By go do snu kołysała
I bajeczki powiadała.

Spi Wiatr, gwarzy mu szept ciszy,
Aż wtem nagle, płacz gdzieś słyszy
Stanie wnet na równe nogi
Marszczy się, robi złowrogi
Wypełził z krzaków, spojrzaj wszędzie
- Płyną na wodzie łabędzie.

W piasku tuż bawią się dzieci,
Na ulicy pełno śmieci,
Aż dziewczynka jakaś miała
Dużą miotłą zamigtała
Dużego miasta ulice.
I zmęczone miała lice,
Bo ulica ludna długa.

Nieskończona śmieci smuga.
Więc dziewczynka sierotka mała
Ciężko pracować musiała -
Zamiatała i płakała,
Bo już rączka ją bolała -
Sama była, sama żyła
Przez wojenkę dom straciła.
Wiatr co dobre miał swe serce
Pożałował poniewierce -
Zał mu się zrobiło sierotki
Bo on sam też nie miał matki -
Swisnął, dmuchnął wnet na śmieci
I już brud w powietrze leci -
Czystał miasto z jego brudu,
Aby ująć sierotce trudu.
A wciąż o niej myślał sobie:
Dla niej świata radość zrobię -
Wnet ulica czysta zia cała,
Aż sierotka się roześmiała.
I zrozumiał ran wiatr wreszcie
Że pracować trzeba jeszcze -
Więc już wziął się do roboty
By naprawić swoje psoty.
Aby ludzie nie cierpieli,
I by z niego korzyść mieli:
Dał, ususzył pracz... pranie,
Niósł w świat kwiatów zapylanie
Gnał żaglówki po jeziorze
Suszył błota w rannej porze -
Z nieba chmury precz rozganiał
I słońeczka blask odsłaniał -
A dla sierotki Kasi małej
Grał piosenki z duszy całej,
Kiedyś zabrał ją na skrzydła
Puscił w ruch swobody - śmigła.
I już teraz wciąż z nią lata,
Pokazując jej Cud - świat!

WIEJSKIE OGRODKI W JESIENI

Kwitną nasturcje i słoneczniki
Pachnie spóźniona- słomiankom - rezeda
I przekupiły słońce srebrniki,
By się przybręła w nie wiejska bieda.
Bogate w słońce są ścieżki ogrodu.
Kwietnym się nakrył zagon obrusem
I pachnie ogród - jak kiedyś za młodu
Krasny dojrzewań owoców przymusem.
Pogodna jesień słońcentu gości,
I po swojemu aziś gospodarzy:
Liście maluje złotem radości
I bardzo głośno z wróolami gwarzy.
I astry się śmieją i szpaki gwarzą
I pnie się słońce po winogradzie
I babie lata po malwach łążą
Bawi się piękno w barw korowodzie.
Bawi się piękno tak bezplanowo -
I obiektywnie się kocha w zagrodzie
I jest bogato owocem i zdrowo
W tym zaniedbanym wiejskim ogrodzie.
Złotą jesienią stały się pierwsze
Przez rok bogate w znoje i smutki
Owe kwieciste jesieni wiersze
Stokrotnie rodne - wiejskie ogródki.

JESIEN

Srebrzyste mgieł szale, tęczowe smugi,
Gra słońca, sznury promieni
Strój z nici utkany, powiewny długi
Miłości moja - jesieni!

Ogrzewam tobą pomarszczone serce
I pragnę uludy słońca,
Tkam nici pajęczę - marzeń kobierce
Jesieni purpurę gorącą!

Lsnisz się kwieciscie zmieniasz postacie
O szczęściem piękno - niezdołyte
Grasz grę stubarwną, pławisz się w złocie
O Duszo, o treści - skryte!

Gdy mię całujesz - ślad liściem zostawiasz
Rumienną owocu plamą,
Roztaczasz wonie, błękit odsianiasz
I śpiewasz rosistą gamą.

A gdy już jestem z szczęścia błękitny,
bliski snu tęczy o niebie
Budzi się we mnie zew niedosytny
Pragnę zdobyć ciebie.

Wtedy liść strącasz i liśćmi opadłymi
Szept mi Twój prawdę zeznaje:
Że nigdy niebo nie dotknie się ziemi
choć się z daleka tak zdaje.

SAMOTNOSC

Zabulał dzień dziś deszczową pogodą
Handra spłynęła z deszczem do duszy
Wszędzie spotykam się dziś z przeszkodą
I wszystko drażni - co kto tylko ruszy
W dzień taki chmurny parny niepogodą
Chodzę wśród ludzi jak zmoknięta kura
Jestem jałowy, tęsknię za swobodą,
Że wszystko mi wolno, szepcze mi chmura
Zgrzytam zębami i potraćam ludzi
I pełen jestem złych spojrzeń i pustki
I tak mi się nudzi, obiektywnie nudzi
Wszystko jest względne, pozór dziś bez chustki
Włos mi wyrasta ze złości na dłoni
Bo pełno dzisiaj wszystkiego i ludzi
A ja dziś właśnie /nie wiecie/ pragnę us-
troni
I jak o szczęście dusza - o samotność nu-
dzi.

W dzień taki niedzielny - ciepło pochmurno
Poszedłbym sam jeden - daleko przed siebie
I chytrze schowałbym me myśli w urny _____
Myśli których mniej uczą - gwiazdy na niebie.

wg J. Kopeć (tanie uszki ahi)
ten wiersz prawdopodobnie nie
jest autorka L. Baneritak

PAZDZIERNIKOWA LITANIA

(1943v.)

Przekwitły róże, przekwitły drzewa,
Pustką westchnęły pola szeroko
Nokturn Wichury się łzami zalewa
Mgłą zaszło jasne błękitu oko.-
Skończyła się marzeń cudowna pogoda
Dach nam rozbiła jesienna słońca
Purpurę wojny rozbliła niezgoda
Nędza naniósła przed chaty nam błoto.
Jacysmy nędzni, mali i prości -
Ze się nicości zalewamy łzami
O Wieżo, Wieżo z słoniowej kości
Módl Ty się, módl się za nami.-
Zmarznięta dusza u stóp figury
Przysiadła i ból o kamień chłodzi
Przygnały ją tutaj wichury i chmury
Za świat bolesny - litania zawodzi
Litanię żalną powtarzają drzewa
Słają ci uwiędłych liści bukiety
Dusza ci u stóp kwiaty rozsiewa
Kwiaty zeschnięte - myśli szkielety
Zmarzła w pąkowiu róża cudowna
I wszystkie zżółkły nadzieje jak kwiaty
Różo duchowna, Różo duchowna
Módl się za nami policz nam straty.
W śmiertalne jutro wiatr gna jesieni
Liście stracone zwodnymi mgłami
Ześmy jak liście smutni - opuszczeni
O Panno Wierna - módl się za nami.
Ze się nam w duszach rozpanoszyły
Bezgwiazdne zwątpień jesiennie noce
Ze się w tych nocach poranki nam śniły
Gwiazdo zaranna - pomóż w nas moce.
Ty jedna widzisz żeśmy niezłomni
Choć się skrwawiły serca krzywdami,
Ześmy jak liście bez drzew - bezdomni
O Domie Złoty - módl się za nami.

Gdy kwiatów zbraknie, zbieramy osty,
Ze nas nie kłują osty kłocami
Ze wróg nam spalił bramy i mosty,
Bramo Niebieska - módl się za nami.
Purpurą spłonął liść winogrona
Krwia naszą spiły się jarzębiny,
Ze już od trudu serce nam kona,
Uzdrowienie chorych - odpuść nam winy.
Żeśmy zgrzeszyli w zła zachłanności
Ze zaślepily się oczy żądzami,
Lecz że jesteśmy mali i prości,
Ucieczko grzesznych - módl się za nami.
Październik zwarzył ostatnie zioła
Deszczem monotennie odmawia różańce
Krzywda łyzy liczy u progu kościoła
Dusz nie znieważą jarzma kagańce,
Ze liście padłe użyżnią ziemię,
Ze nam kiełkuje wiara oziminami
Ze wiosny zapowiedź w jesieni drzemie
Wiernych wspomnienie - módl się za nami.
Gdy staną gołe już drzewa wszystkie
Jesień uciszy wicher śniegami
Oby się niebo stało ziemi bliskie
Królowo Pokoju - módl się za nami.
Wiosną spleciemy kwietne serc wianki
Zabrzmią majowych nabożeństwaorgany
Przyniesie lud polski chabry, rumianki
Królowo Polski - zabliznij nam rany.

DESZCZ PADA

Deszcz pada, deszcz pada
Niepogodą gwarzy
Kropli serenada -
Dusza sobie marzy

Deszcz pada, deszcz pada
Jak ptaków odlotnych
Stado kropli siada.-

NA DRUTACH WILGOTNYCH

Mgła do siebie gada,
Wilgoć głaszcze miło -
Dusza w kuchni siada -
Coś jej się przysniło.
Jest tak po swojemu
Nikt się nie zapyta.-
Skąd, gdzie, ani czemu
Ziemia mgłą okryta.
Deszcz - jesienna słota
Sni coś dziś o lecie,
Bezpańska prostota
Chodzi dziś po świecie.
Modli się pod progiem
Założyła ręce
Myśli o czemś drogiem
Z kropli tka różańce.
Przesuwa po dachu
Paciorki różańca -
Aż dudni na dachu
Od zbożnego tańca.
Deszcz pada, deszcz pada
Niepogoda gwarzy
Deszcz coś zapowiada:
Nic się dziś nie zdarzy.

MILOSC

Patrzysz się na mnie, a ja na ciebie
Z daleka, przez płot kolozasty
Myśli wzburzone jak chmury na niebie
W drodze do pracy spotykamy chwasty.
I piasek tłumi lotność naszych kroków,
Idziemy do pracy, każdy w swą stronę
Patrzysz się na mnę, a ja na ciebie - bez słów
A tyle jest w nas .... zostały: żona
I dziecko i matka stara - Ojczyzna;
Ty wiesz i ja wiem - to miłość nasza.

Jedna jest myśl w nas i jedna blizna
Złączyły nas treścią bloku poddasza
I to nam starczy, nie mów nic więcej .....
Teraz jest praca treścią twój uśmiech, czekam
Kiedyś zabiją nam serca goręcej
Kiedyś gdy Słowo ciałem się duszy stanie.

*Praca ten węg. J. Kopeć
przełożył mi nie jest
autorstwa d. Bonarskiego*

Wale Felekmawoske

Wzmocnij mnie o dobry Boże,
Gdy przed życiem się trwożę,
Gdy ból mną targa,
Obcą niech będzie mi skarga.

Gdy serce z bólu drży
Do ocz cisną się łzy,
Gdy ludzi wprost nie znoszę,
Ciebie Boże o pociechę proszę.
Dodaj mi tyle siły
By bliźny był mi miły.

IV/1. Korespondencja usupemniająca
releję: Banasiak Kalina

1. List Heliny i Henryka Szepani-
skich do Elżbiety Zawackiej z
10.07.1999r. nt. Heliny i Stanisława
Banasiaków, kserokop. oryg.

k. 2 s. 1-2

Wpłynęło dnia ^{KM} 19.07

Ldz. 1984/WK/PP D.W.

Halina i Henryk SZCZEPATYCY

Warszawa, 1999 lipiec 10

ul. Smolna 9 m. 21

00-375 W a r s z a w a

Wielce Szanowna Pani Profesor!

Z wielkim wzruszeniem odczytaliśmy słowa Pani, skierowane do nas wraz z szczególnie miłą dla nas pamiątką w postaci książeczki o "Zo" zawierającej Jej biografię.

Wiele sami przeżyliśmy w czasie tej nieszczęsnej wojny, ale przeżycia Pani, Jej bohaterska postawa i wola walki budzą wprost zdumienie i nasuwają pytanie jak słaba, młoda kobieta mogła temu sprostać - głównie w okresie po odzyskaniu tej t.zw. "wolności".

Będąc za granicą, a w szczególności w Californii, w tamtejszym "Klubie Weteranów AK" oraz na Florydzie w "Klubie POLONEZ" - z dumą przedstawialiśmy m. innymi Pani sylwetkę jako symbol poświęcenia się walce o wolność, ale wówczas nasza znajomość faktów z Jej przeżyć była stosunkowo bardzo skromna.

Otrzymana książeczka, którą nie omieszkamy zabrać z sobą w czasie najbliższej podróży za ocean pozwoli nawiązać do tamtejszych dyskusji i szerzej przedstawić Pani działalność, zarówno w okresie wojny jak i po jej zakończeniu oraz obecnie.

Z całego serca, choć ze znacznym opóźnieniem, gratulujemy z okazji 90-tej Rocznicy Urodzin oraz życzymy, podobnie jak Ojcu Świętemu, przynajmniej 150 lat życia.

✓ Droga Pani Profesor! Na przełomie lipca i sierpnia planujemy być w Toruniu. Wówczas wielkim szczęściem byłoby móc się z Panią spotkać i wiele spraw omówić. Postaramy się odpowiednio dopasować do Pani planów.

Przeglądając ostatnio swoje "skarby" trafiłam na poźółkły już zapis z przed 55 lat. Pozwalam sobie przesłać go na Pani ręce. Dotyczy on bowiem

✓ Państwa Haliny i Stanisława BANASIAKÓW z Torunia. Ona była wykładowca języka polskiego w tamtejszym gimnazjum, on lekarzem medycyny.

Byliśmy z nimi b. związani, zarówno prywatnie jak i w pracy konspiracyjnej, a przed ucieczką doktora z Torunia do ówczesnej Generalnej Guberni przez około 2 tygodnie przebywał u nas w Ciechocinku.

✓ Po zakończeniu działań wojennych staraliśmy się bardzo dowiedzieć czegoś o tej rodzinie. Dotarliśmy wówczas z trudem do niejakiej p. JACYNOWEJ zamieszkałej na Bydgoskim Przedmieściu.

./.

- 2 -

Ta powiadomiła nas o tragicznym losie rodziców Zosi, Stasia i boćaj jeszcze trzeciego dziecka. Wiemy od niej o śmierci p. Haliny oraz o wypadku doktora. Wiadomości te były dla nas tym bardziej szokujące, że dr. BANASIAK, wracając po wojnie z Warszawy do Torunia motorem miał ten nieszczęsny wypadek w Ciechocinku, czyli domniemy, że zamierzał do nas wstąpić. Najjednak wówczas tam już nie było i dlatego nie wiedzieliśmy nic o katastrofie jakiej uległ.

W odniesieniu do treści zapisów "Słownika Biograficznego" mam bardzo miłe wspomnienia z kontaktów z p. Marią BOŁUCIOWĄ, zarówno w czasie okupacji, gdy jako łączniczka byłem w Warszawie i spotkałyśmy się w Perfumeri przy ul. Marszałkowskiej 81, a następnie tuż po wojnie, w Toruniu. To była też wspaniała, energiczna kobieta i patriotka. Nie chcę więcej Pani zasudzać. Bardzo liczymy na miłe spotkanie.

Serdecznie Panią pozdrawiamy i życzymy dobrego zdrowia oraz wytrwałości w żmudnej, a zarazem tak pożytecznej pracy.

Załączników: 1 brulion ?

Halina i Henryk SZCZEPAŃSCY

Załącznik

1. 1. 1945

2. 1. 1945

3. 1. 1945

original H. Szczepanisk insp. M. P. 115

IV/2. Korespondencja rodzinna z
Fundacją:

lc. 7 s. 1-7

1. Pismo Andrzeja M. Banasiaka
w sprawie rodzinnych wrażeń z żałobnikami:
  - zdjęcie grobu Haliny - kserokop.
  - zdję. Polaków na cmentarzu w Halimie,
kserokop - koresp. elektroniczna lc. 4 s. 1-4
2. Pismo - list elektroniczny Fundacji
do A. Banasiaka z 12.08.2010 lc. 1 s. 5
3. Pismo - list elektroniczny od A. Banasiaka
do Fundacji z 12.08.2010 1945 lc. 1 s. 6
4. Pismo - list elektroniczny A. Banasiaka
do Fundacji z 24.09.2010 lc. 1 s. 7

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: Amber Hotel Gdańsk <marketing@amber-hotel.pl>
Do: <AK@um.torun.pl>
Data: Środa, 28 Lipca 2010 13:48
Temat: zawierucha wojenna.....

FUNDUSZ DROKUA	
"Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek" w Toruniu	
Wpłynęło dnia:	29.07.2010
L. dz.	1633/Pom-410/10
Załącznik:	
Referent:	

Witam

Jestem synem Haliny i Stanisława Banasiaków z Torunia.

Bardzo chętnie nawiążę z Państwem kontakt.

Od Pani Krystyny Wójtowicz z Krakowa dowiedziałem się że są Państwo w posiadaniu materiałów dotyczących moich rodziców z okresu wojennego.

Ja również posiadam sporo dokumentów.....oraz rękopisy mamy dot. poezji i bajek oraz wspomnień z Szwecji.

W załączniku przesyłam legitymację ojca z Torunia i zdjęcia grobu mamy oraz polaków pochowanych w Małmo -którzy dopłynęli na barkach na rekonwalescencje (po oswobodzeniu)do Szwecji.

Muzeum w Stutthofie wyda niebawem poezje i bajki mojej mamy która pisała je w obozie Stuthoff.

Mam również rękopisy tych poezji i rękopis Bajek przygotowany do druku.

Prosiłbym również o kontakt do Prof. Bogdana Chrzanowskiego który podobno mieszka w Gdańsku i posiada sporo informacji na ten temat.

Z serdecznym pozdrowieniem

Andrzej Maciej Banasiak
Dyrektor d/s marketingu

marketing@amber-hotel.pl
www.amber-hotel.pl

*Leg. Stanisława Banasiaka
 znajduje się w k. osob. S. Banasiaka
 - Mosp. Toruń MP*

sat. do mesta d 18.07.2010

4

5

DRUKUJ

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: <fapak@wp.pl>
Do: Amber Hotel Gdańsk <marketing@amber-hotel.pl>
Data: Czwartek, 12 Sierpnia 2010 10:59
Temat: Odp: cmentarz polaków w Malmo

Wygląd tego dokumentu może różnić się od oryginalnego, ponieważ zostały zablokowane niebezpieczne elementy w treści...
[Odblokuj](#) [Obejrzyj w PDF](#) [Zawsze ufaj temu nadawcy](#) [Złóż uwagę](#) [Ukryj komunikat](#)

Szanowny Panie!

Przepraszam za długie milczenie, spowodowane przerwą urlopową. Dziękuję za kserokopie dokumentu śp. dr Stanisława Banasiaka i kserokopie mogił.

W naszym Archiwum w teczce osob. syg. 164/164 Pom zgromadzone są materiały źródłowe o śp. Kalinie Banasiak ps. „Lilka”, a w słowniku biograficznym konspiracji pomorskiej 1939-1945 opublikowany jest Jej biogram. Dane o życiu śp. Kaliny pochodzą od p. Zofii Wilkirskiej (córki) i dr Anny Paszkowskiej, z którą współpracowała w konspiracji i przebywała w Stutthofie. Posiadamy także około 100 stron wierszy, które śp. Kalina napisała w Stutthofie, a które przekazały prof. Elżbiecie Zawackiej były więźniarki. Posiadamy też informacje o działalności konspiracyjnej śp. Stanisława Banasiaka ps. „Konowala”, jednak brak jest szczegółowych danych np. miejsca urodzenia, imion Jego rodziców. Gdyby podał Pan swój adres, mogłabym napisać obszerniej.

Bardzo serdecznie dziękuję za kontakt i liczę na dalszą współpracę.

Pan prof. Bogdan Chrzanowski jest pracownikiem Muzeum Stutthof, więc łatwo z Nim nawiązać kontakt.

Łączę wyrazy szacunku
Elżbieta Skerska - dokumentalistka

Dnia 29-07-2010 o godz. 12:07 Amber Hotel Gdańsk napisał(a):

Foto mogił zbiorowych.....na cmentarzu w Malmo

Z serdecznym pozdrowieniem

Andrzej Banasiak
Dyrektor d/s marketingu

marketing@amber-hotel.pl
www.amber-hotel.pl

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: Amber Hotel Gdańsk <marketing@amber-hotel.pl>
Do: <fapak@wp.pl>
Data: Czwartek, 12 Sierpnia 2010 12:48
Temat: wspomnienia.....wspomnienia.....

FUNDACJA DRUKUJ
 "Archiwum i Muzeum Pomorskie"
 Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
 w Toruniu

Wpłynęło dnia: 16.08.2010
 L. dz. 1658/Pom-112/10

Załączniki:

Witam Pani Elżbieto

Doskonale znam Panią śp. dr Paszkowską była matką chrzestną mojej kuzynki Ewy. Jako młodzieniec przebywałem u niej jakiś czas w domu w Otwocku -Świder. Mama moja na imię miała Halina i dlatego jest pewnie zdrobnienie " Kalina". Dane ojca są na tym dokumencie z PCK w Toruniu....data urodzenia 2.04.1910 roku. Bajki dla dzieci wyda lada moment Muzeum w Stuthofie.....niedawno podpisałem zgodę na ten temat.

Podaję Pani mój adres ....dużo wiem o Mamie natomiast o Ojcu i jego działalności konspiracyjnej mniej.

O tym np. że miał pseudonim "Konował" dowiedziałem się teraz od Pani.

Czy żyje jeszcze ktoś kto z mamą przebywał w Stuthofie....???

Wiem że mama bardzo poświęcała się dla innych.

Czy Pani prof. Zawacka żyje.....????

Siostra moja Zofia mieszka w Toruniu na osiedlu Rubinkowo

Brat jest w Warszawie pracownikiem naukowym w Uniwersytecie Warszawskim.

Mój Adres :

Andrzej Banasiak
 81-020 GDYNIA

Z serdecznym pozdrowieniem

Andrzej Banasiak
 Dyrektor d/s marketingu
 tel. 58/718-718-7 GSM 505/999-255
marketing@amber-hotel.pl
www.amber-hotel.pl

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: Amber Hotel Gdańsk <marketing@amber-hotel.pl>
Do: <fapak@wp.pl>
Data: Piątek, 24 Września 2010 12:51
Temat: ps. Lilka Banasiak

FUNDACJA DRUKUJ	
'Archiwum i Muzeum Pomorskie' Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu	
Wpłynęło dnia:	24.09.2010
L. dz.:	2518 / 1901-10/10
Załącznik:	

Dzień Dobry

Bardzo dziękuję za list od Państwa w sprawie mamy mojej Haliny Banasiak pseudonim Lilka.

Niestety nie mam praktycznie żadnych wiadomości tak dokładnych jak zawarte pytania w Ankiecie nadesłanej do mnie przez Fundację. Byłem 2 letnim dzieckiem w tym okresie i niewiele pamiętam.

Wszystkie informacje które posiadam w większej części uzyskałem z Muzeum w Stuthoffie..... i swojego czasu od śp. dr. Hanny Paszkowskiej z Otwocka. Proszę spróbować u mojej starszej siostry w Toruniu..... mieszka na Rubinkowie

Z serdecznym pozdrowieniem

Andrzej Banasiak
 Dyrektor d/s marketingu
 tel. 58/718-718-7 GSM 505/999-255

marketing@amber-hotel.pl
www.amber-hotel.pl

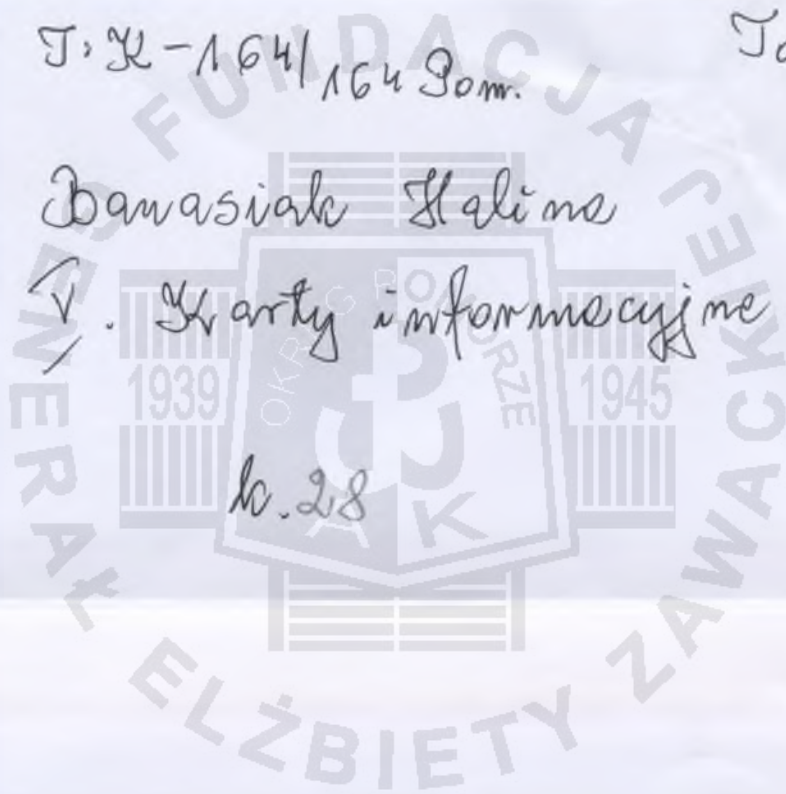
T: 2-164/164 Somr.

Torun

Dawasiak Stalino

1.arty informacyjna

h. 28

Sanasiak Halina
z d. Kosmowska

Torun
PAP

Uw. w 1913 r. Była nauczycielką. Zam. w Toruniu
ul. Kościuszki 66. Prześladowana w Łodzi 22. X 1943 r.

Podjęta o przynależności do organizacji skierowa
na (w lutym 1944 r.) do obozu koncentracyjnego
Zatrzymana dn. 21 XI 1943 r. w Kutnie, gdy usiłowała
przejechać z rodzicami na narwiński Felicjan Rogiewicz
granicę niemiecką. Archa 99.

- żona Stanisława Banasiaka, lekarza, który
obawiając się aresztowania wyjechał z Torunia.

Inf. Biern. Torunski 18

osł. J. Jaszowskiemu PAP s. 102-103

Li. Jaszowski. Tod.: Polska Armia Powstania " or dokumentów
budowlanych gwarant. Rocz. Dł. 1988 R. 18

1. AK: 2
2. 164/10m
3. Tarni
4. ⁺⁺ Banasiakowa Halina 5. z d. Kosmowka
6. „Litka” 7. Banasiakowa
8. 9.
10. córka Zofia Wilkowska 11. kuracja w Szwajcji 1945
87-100 Tarni, Bona 40/3
12. wnuczka Kaz. Bartal
nazwiska córki

K

FUNDACJA
OKRĘG POMORZE
1939 1945
ELŻBIETY ZAWACKI

Dr Kowalski, lekarz, może lekarz inwentaryzacyjny,
to bycie lekarzem, wzmianka w 202 - 1. k.,
punkt kontaktowy Händel Tarkowski, nie kołem
w pobliżu ul. Kosciuszki i małym domem obieram
zbiórny -

awent. 2. lipiec 1942

13. 1941 - awentowane w drodze prędkości do 99
może być mi lekarz a z tego się dopiero Anclaten
medycyny; mieszkał w 99, dotyka obierania do
niego 2 dniem się dotyka

13. 1941 - 1942, 2 lata

14. 1941 - 42, 2 lata

++ Banaszkowa

lidka

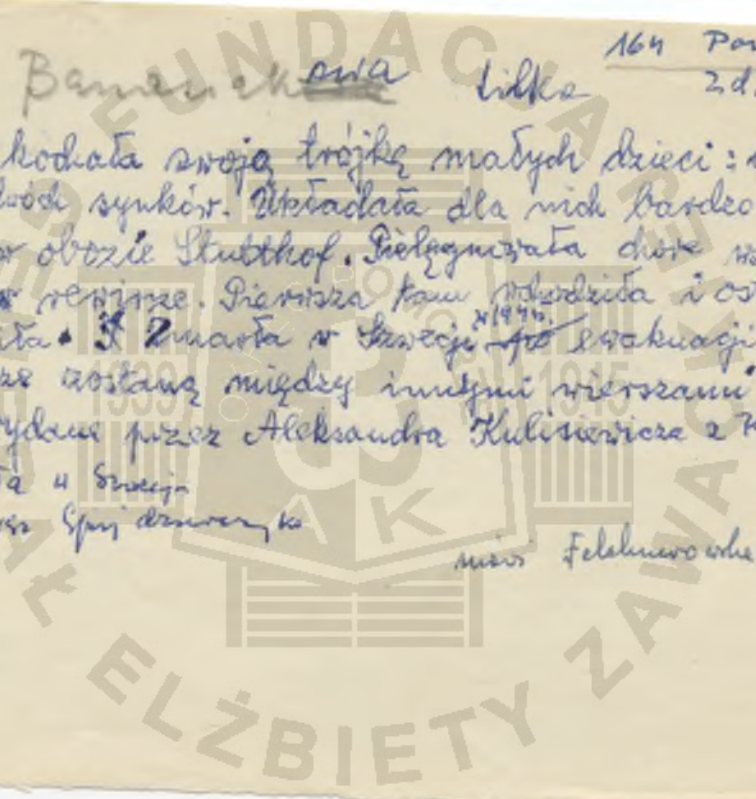
164 Pom
2d. . 3.

Bardeo kochata swoja trojke malych dzieci: coterke
Lusia i dwoch synkow. Wskladala dla nich bardeo pizkne
miestko w obozie Stutthof. Pielagnowala chotk wspolwiz-
niarki w penitenc. Diawiska tam ~~zabita~~ i ostatnia
wyhodkala. Zmarla w Szwecji ^{21 1946} po ewakuacji wewnu.
Jej miejsce zostawz miedzy innymi wierszami Obziwo.
tymi wydane przez Aleksandra Kulisiewicza z Krakowa.

zmarla w Szwecji

wiersz Spis domowy 10

miss Felikswowka

169 Pan

Tosini 5
AK

+ Banasiak Halina
ps. Lilla

FUNDACJA
GENERAL
ELŻBIETY ZAWACKIE
JAJ

1939

OKREG POMORZE
AK

1945

R-164

Banarska Lilka

Termi
PK

Int. a. Paroskiy do SZ - 13x87

... Syn stary, mieszka w Warszawie,
wykazał siebie wielki zainteresowaniem
wobec i wielkim daniem o kacie
Do ciebie Zofii Wilkiny napisy. Wnie złoży
mi do klubu z prośbą o należności jej wierszy
Michała

SZ

rel. Banasikowa² Lilka Ludvika 7.

rel.^{pis} Lufni Kopeć: u. 31.1.1919, p. 20. dr. 37/49 Bg.
Najz jest lekarz był adwokatem org. ^{o prawnic} i restoro-
ny zabrał uciec. ~~W 1943~~ ~~1943~~ Zabrał się o wyjazd
na motocyklowym w czasie ukrywania się.
W 1943, przy pomocy została amunicją przez gestapo,
i przewieziona została do Stuttgartu. Ewakuowana
bardzo do Szwecji tam zamieszkała na długo w okresie
1945 r. Zatrzymała się ^{o bpru} na chwilę w Krynicy z ciał

afiasuosicis opielkaban - sig "

W Toruniu zostalisc 3 je dnie 2 chlopce i 1 duzo -
cynk - was, ktorzy rozpietosc se jouskasto
ssicdka, poteni rodzinie, pa prujacelle. I chlopce
jae byt v ciame wakacji 1953 v. u kudeniki Stencel.
Staryy Maciej - dostal se do domu poprawnego 1955 v.
Dziwomyska zostal - predkolautis w Wiscboles.

Ill.

19/11/41

2. Pow. / 164/

242/RK 8,
3. Toruń

4. **H. Bawasiak Helena** 5. 2 d. Kosmowska
miesz. Państwo Gmin Rypa w Toruniu

6. 4 Lilka 7. Bawasiak

8. ? 9. ?

10 - córka Kłopa Wilhelmina
ul. 100 Toruń, Biuro 40/3
tel. 252-73
zmarła 1943 r.
M. Kucasta 3. ul. 1945 r.
w Malmo w Szwecji

12. Relacja p. Kłopi Wilhelminej, córki
23 Toruń, ul. Biuro 40/3 ; wzmianka o: Kowalczyk, B. Białoch,
K/19243 M-23054 ; Stanisław, Zdz. Chwałka,
H. Felczak, K. Białoch

Od 1943 r. przebywała w obozie kauceckim
w Szulthorfe, aulskie wiosny obozowcy, ^{uwięzieni}
Rel. Leona Feldhuserowiczy, wiceadmirał K. Bork
- do Kordylewki stowdre - w tym punkcie kontaktowy
(Tommi - Moskwa, pobl. ul. Kosciuszki) H. Panikarowicz - Dyplom
- 5 Langoski podają, że były acentowane przy przechwyceniu
militarnym ^{zobacz} do 99, gdzie przebywał jej mąż, student
lub absolwent medycyny.

13. Punkt kontakt. K.O. Pomorie

14. 1940-1941 - 2 lata

19/11/1

2. Pow. / 1864/

3. 242/ARK.8,
Tarni

4. **Rauasiak** Halina
numer Pništo Gmn Nap w Tarni

5. z d. Kosmowska

6. 9 Lilka⁴

7. Rauasiak

8. ?

9. m?

10. nisla Kafia Wilkowska
77-100 Tarni, Beina 40/3
tel 252-73

zmet. 1943.
11. Kucasta 3. ul. 1945 r.
w Malico w Swedzi

12. Kelasja p Kafia Wilkowska, corki
Tarni. ul. Beina 40/3

13. K/19243 M-23054

; wzmianki do Korolywskiej, H. Biednicki
i Landworskiej, Zela chwosta
H. Jaldanowskiej, K. Biednicki

ZIRZ-AK TORUŃ 9,

BANASIĄKOWA HANNA ps. „LUSIA”
była nauką ciele j. polskiego w formie
Zmarła przedpozdobnie w obozie niemieckim

wp relacji Haliny Szereganińskiej str 2,8 K-605

187

5.22.5.22

164/P

Stuttg. 10. Torun
202 OK

Pomorze

St. m.

p. Kontakt. K, O

Halina

* + Barabankowa Lilka Ludzika Halina

Lilka

1939

~~ok~~ 1945 r.

mag. 06.1945 zmarła w wojnie
Abamo 1

Źródła:

- 1) rel. d. Stenclowej z listy Muzeum Stuttgart.
- 2) rel. Stefii Kopeć (rodzic w Kominie Hal w Bydgoszcz)

Torun

5.22.5-22

Pomoc

202 OK
Stuttgof
1.2.

~~Indrak~~ "Bawariańska dziewczyna"

~~dziewczyna~~

~~1913~~ 1913r.

1939
maj 1945r. zmarła w Szwecji w "Malmo"

Brodzka ul. L. Stendow - kłosa 1976r.

Nauczycielka Państw. Gimn. Kup. w Toruniu (w sprawie
wieloletniej) 1994r. Poetka obywat. B. afiarua - pomoc koleżance
- Zena wojakowskiego bliźniac w Toruniu.
Torun.

NB.

2) 16. II 1977 r. usma.

P. Jedyniak stwierdza, że przebywały razem
w obozie w Stutthofie.

3) Szymonińska Barbara tel. nr. 99/7 Bydż.

Razem były w Starogardzie w więzieniu 1942 r.
potem w Stutthofie.

Ze Stutthofu wyszła na barkami, wystawiła rację
na pewną ilość wyrobów przez E.K. Szvedaki
Po wyselekcji na ksa w Malinie zmarła na dyfuz
maj 1945 r.

Tom
ZUC 12

++ Banosiale Holima, z d. kosmowske ps litke
Od 1940 r. nalezora do ZUC
prowadzite punkt kontaktowy dla komandy
Dlugi w aenie okupacji mieszkała przy
ul. Gmudędziej
emene zora po ewakuacji oboze w Kielmo i Seregi
z wycepowie.

E. Zeracke - Polki Tomuśki i kompania polskowej
podczas ostatniej wojny 74 Rod. 10. 1983 [R] 16

Tomii 193
212-AL

++ Bananiak Helene z d. Karmontke ps. Lilke
ur. 9. III 1911 w Rombowie par. Wągrowiec
nauczycielka Państw. Gimnazjum Kupieckiego
czymś w tej samej miejscowości, od 1940 w komandzie
Okręgu 212-AL Pomorski, powołana pułk kontroli
w Tommie - Mokra, ewakuowana 1942, najpierw w Tommie
Stenopondkie, w okresie strachu. Zmarła w Malmö
opóźniona w czasie przez Arrektę - cmentarz kupa

źródło: H. S. Kamiński: ~~Łony naukowe i powołania~~
~~osobny miasto Tommie i powiat tomickiego~~
~~z 1939-45~~

Stownik biograficzny naukowców poległych
i zmarłych w latach 1939-1945 - Redaktor.
20: 1991 o. 101

21

Żmódź dot. Halimy Parnasiale (zq Kłaminickiego, ¹¹¹
Słownik biograficzny nauczycieli... Roczn. 20: 1991)

- 1) Arch. Państw. w Bydgoszczy, zespół akt: Kuratorium
Okręgu Szkolnego w Toruniu z l. 1920-1939, teka
osobna 3659
- 2) Dzienniki Urzędowe Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu 1945 nr 9, poz. 148, s. 27
- 3) Słownik uczestników walk i niepodległości Polonii
1939-1945. Poległe i emigranci w okresie okupacji
mem. nr 1988
- 4) M. Katorak: Działalność osiurcowa i martyrologia
nauczycielska polskiego 1939-1945, nr 1987
- 5) V. Janowski: Polska Armia Powstańcza... - Roczn. 18 ¹⁴⁰⁷
- 6) E. Zawacka: Polscy torunianie w konspiracji... - Roczn. 16
[w świetle zebranych materiałów zawsze dłoń biedni,
pocieraniymi - niekiedy przez inne ofiarowane.]

Tosonii 151

Banasialk Halnie
promocujaca zorganizowane tajne nauzacanie
w Tosonii w l. 1939-42

zob. Kaminiski H.S., Czy w Tosonii bylo
tajne nauzacanie?, Nowosci 1994 nr 51 z 14.03

RP-III/94

Towarzystwo
AK

Banasiokowa "Lilia"

Wieżniarstwo dozw. w Stutthofie. Proce-
dury tejne naukowe.

rel. nr 68 M. Libeneckiej Koszałke
(Insp. Gdynia)

J.M.M.

ulpis

164 Pom

Tonni

+ BANASIAKOWA MALINA zd. KOSMOWSKA
"LILKA"

17

9. III. 1911 w Rosławcu
pow. Wałgorz
3. VI. 1945 - w Szwecji

Kon
linka 4/4 = 79

Arch. EZ:

- red. cuki Łopii hillkiński
- " A. Bednarski
- inf. dr. Kordylewski

ygh

Z. Hillińska - córka

- ukończyła Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Pomorskiego i do pracy pracowała w szkole handlowej w Toruniu, mieszkała w domu rodzinnym.
- aresztowana w r. ± 1943, następnie była w ob. kon. Schutzpolizei do wyzwolenia. Przemierowała do Szwecji drogą morską w Malmo, tam też jest pochowana.
- była autorką niemieckich okazyjek -

dr. Korczyńska

- była uamaryckim, urodzona do ZWZ-AK, punkt kontaktowy KO Pomorska Huta Papiernicza na Mokociu w pobliżu ul. Kosciuszki.
- aresztowana w lipcu 1942 - przy przepłynięciu do GG. gdzie była masi i dzieci.

Ż. Żewalska

aresztowana w lipcu 1942 r. (wówczas była aresztowana H. Panikowska, Izomierka KO Pomorska)

H. Bełmowska

Wyjście z Działu Kier. Powiatowym Obr. Sk. Pomorskiego nr 9 z dnia 1. XI 1945, str. 217

Banaszkowo, uamarycka Pamiłki Gimnazjum Książki w Toruniu - 2 marca w oborniku Koncentracyjnym w Schutzpolizei (jest to informacja błędna - 23) zwanym imieniem jej pobytu w Szwecji

Inf. Kryszczyńska

Maz-Bonarska, była w kontakcie z Kryszczyńską. która wydawała materiały na jego polecenie (recenzje).
- Spadł się w Toruniu 1942 r. wyjechał do Lipska
Żona Hilka chciała się do niego dostać, Elżbieta JS na granicy.

Tomi

Haima

Bane siachose "Lilke"

niezmié, die u Stutt hofé, wespółorpa-
wiefoshe rycie scypinego,
(pisole wirne i modutty)

18

Wob. T.: Polche-Swemchone J., 1919.
Codymè 1-15, 14

JMM-15

Toruni

Bom z siok [italine]

litke

Wspomnienie o domu Stutthof. Przechodzenie tam
teżne neurami (i-polskimi historiami).

19

Zob. T. i Konekta-Libenecha M., ul. Gdynia,
I/11 sm. 7

KMM

HK
Jomin

BANASIAK Kalina
ps. "Lilka"

20

Wrocł. 9 III. 1913 r. w Roszkow, pow. Pogorzec.
obawzycielka tajnego malowania, za pomoc
cy i prania wle punktu krot. dzieciu z
elokuie 1. VI. 1944 r. obce konc Stutthof.

Zob. St. Biogr Tomasz Somarskiej, T. 4, str. 26
FUND. „Mechurum Somarskiej HK”
Jomin, 1998 r.

U Dru/2001

Banasiak Halina

Tonin'
tajne nauce.

W Toniniu i powiecie tajne zorganizowane
naucesnie prowadzili m.in.: Halina Banasiak

zob. Biuletyn FAPAK nr 1/2003, s. 11

21

13.08.04, AG

02

TORUŃ

22

FUNDACJA
dybła Halina
BANSI AK LIDIA

ENERGIA
1939 OKRĘG POMORZE 1945
AK
ZAWACKIE
LZBIETY
dob. J. Farskowska Anna - Ko
K-166

JJX/94

TORUN
AK

dykt. Halina
BANASIAK STANISŁAWA
ps. „LILKA”

Pasekowski znał „lilkę” i jej męża. 23
„lilka” została aresztowana i osadzona
w Stutthof. Poetka obozowa.

teczka Pasekowskiego Edmunda Jerzego M-160,

1998 v/94 r.

Tomu 24
AK

Banasiak Halime

Zob: melaja Haliny Szczepaniskiej
w t. osob. nr K-605 Imp. Święta
wek

22

Wsk. VII 199

Toruń

25

BANASIAK LIDIA

Więźniarka Stuttkofu, pochodziła z Torunia.

T.: Felchmowska W., insp. Toruń, I/1, s.2

MG 97

Toruń
AK

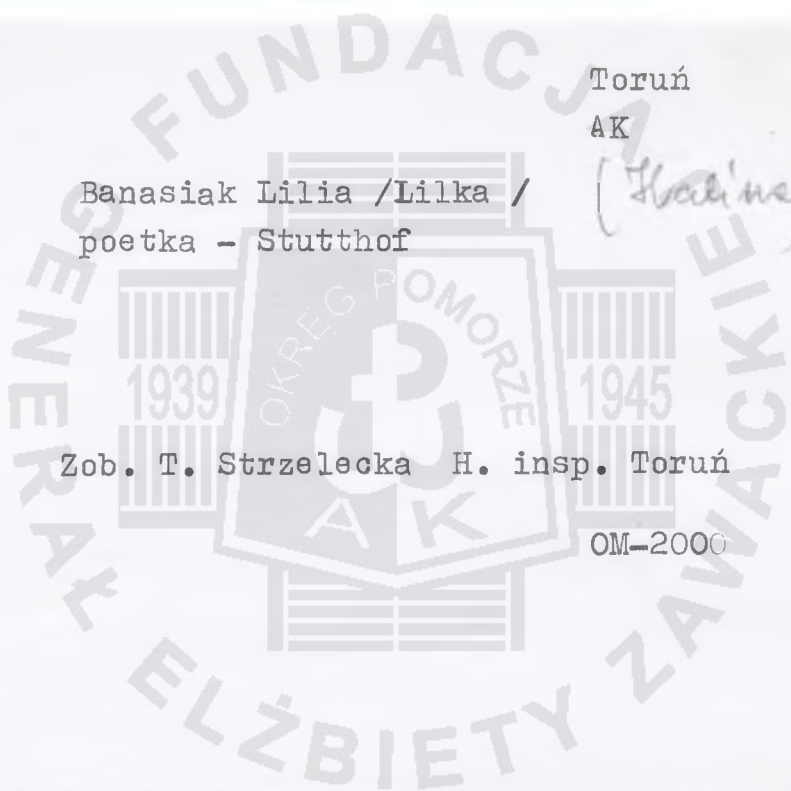
26

Banasiak Lilia /Lilka /
poetka - Stutthof

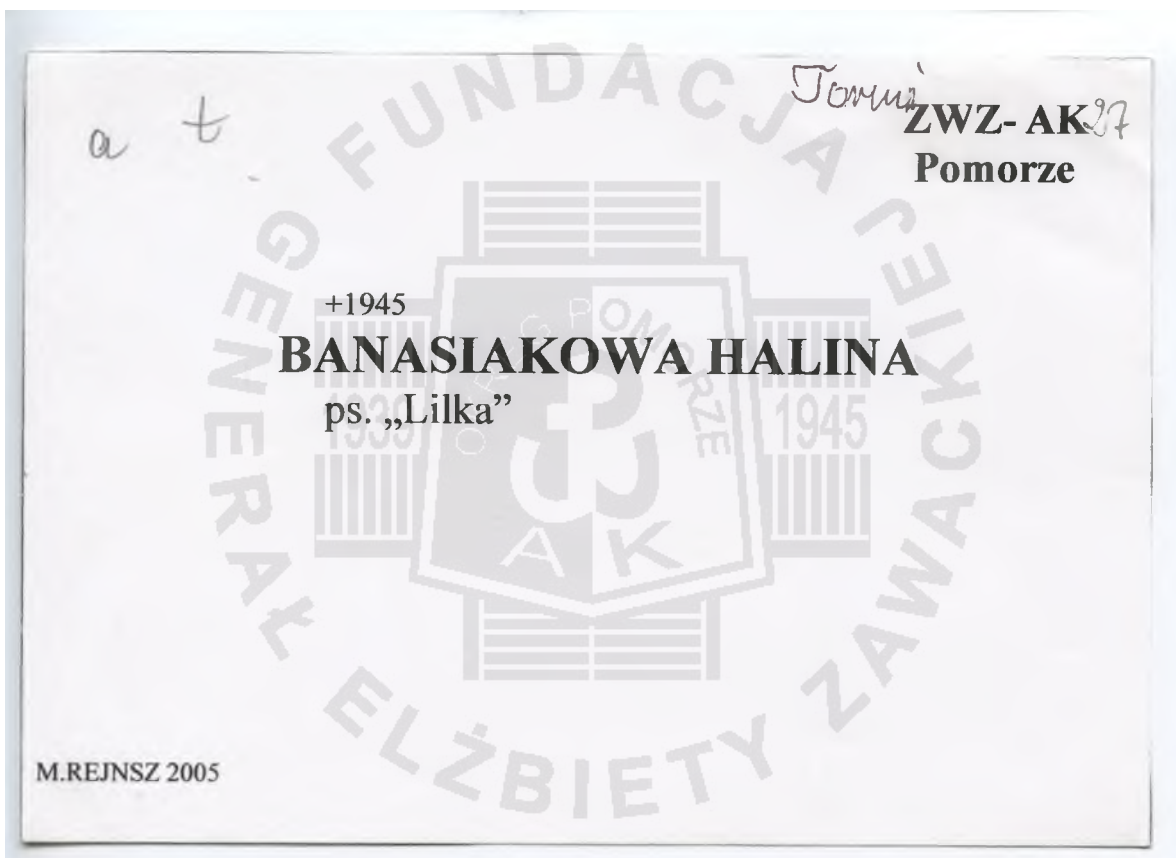
(Halina)

Zob. T. Strzelecka H. insp. Toruń

OM-2000

a t

Tom III
ZWZ-AK 27
Pomorze

+1945
BANASIAKOWA HALINA
ps. „Lilka”

M. REJNSZ 2005

Banasiake Stalime
żona Stanisława
ps. "Domowat"

Tornin
AK

28

zob. J.M-1576/2507 Pom. Banasiake S.
- Tornin

W.VI'14

Banasiak
Halina

